

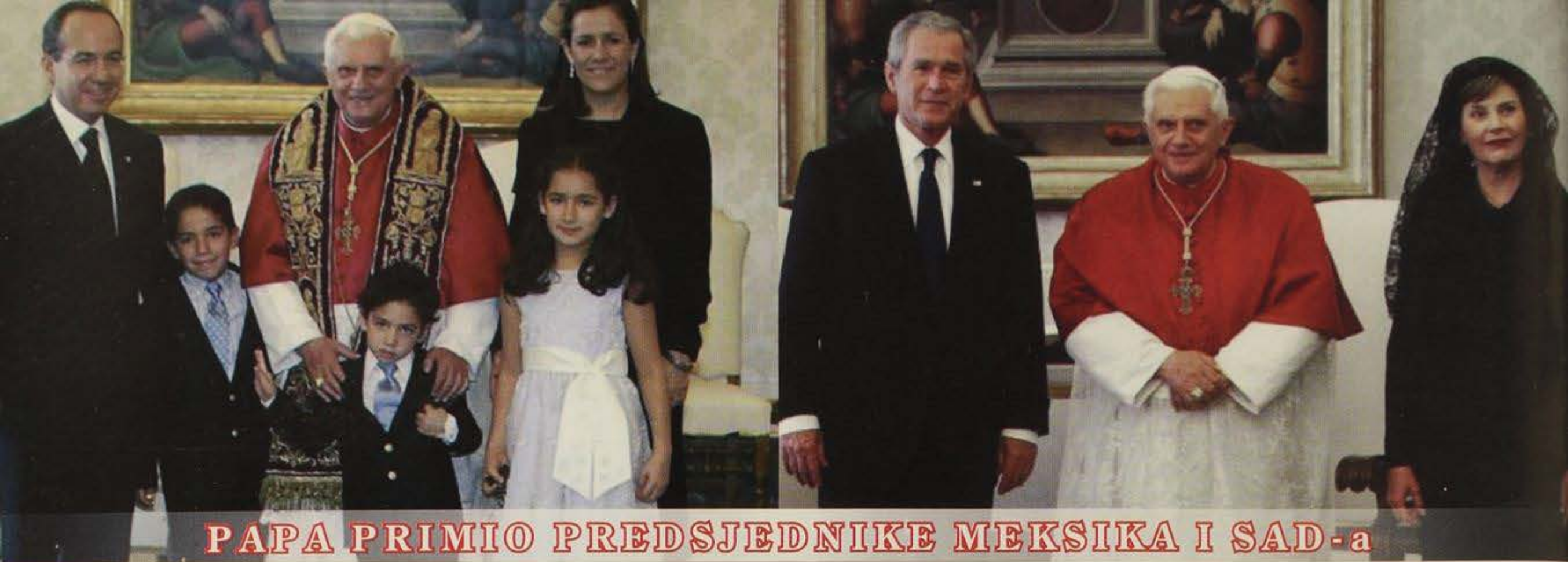
Katolički list

ZVONIK

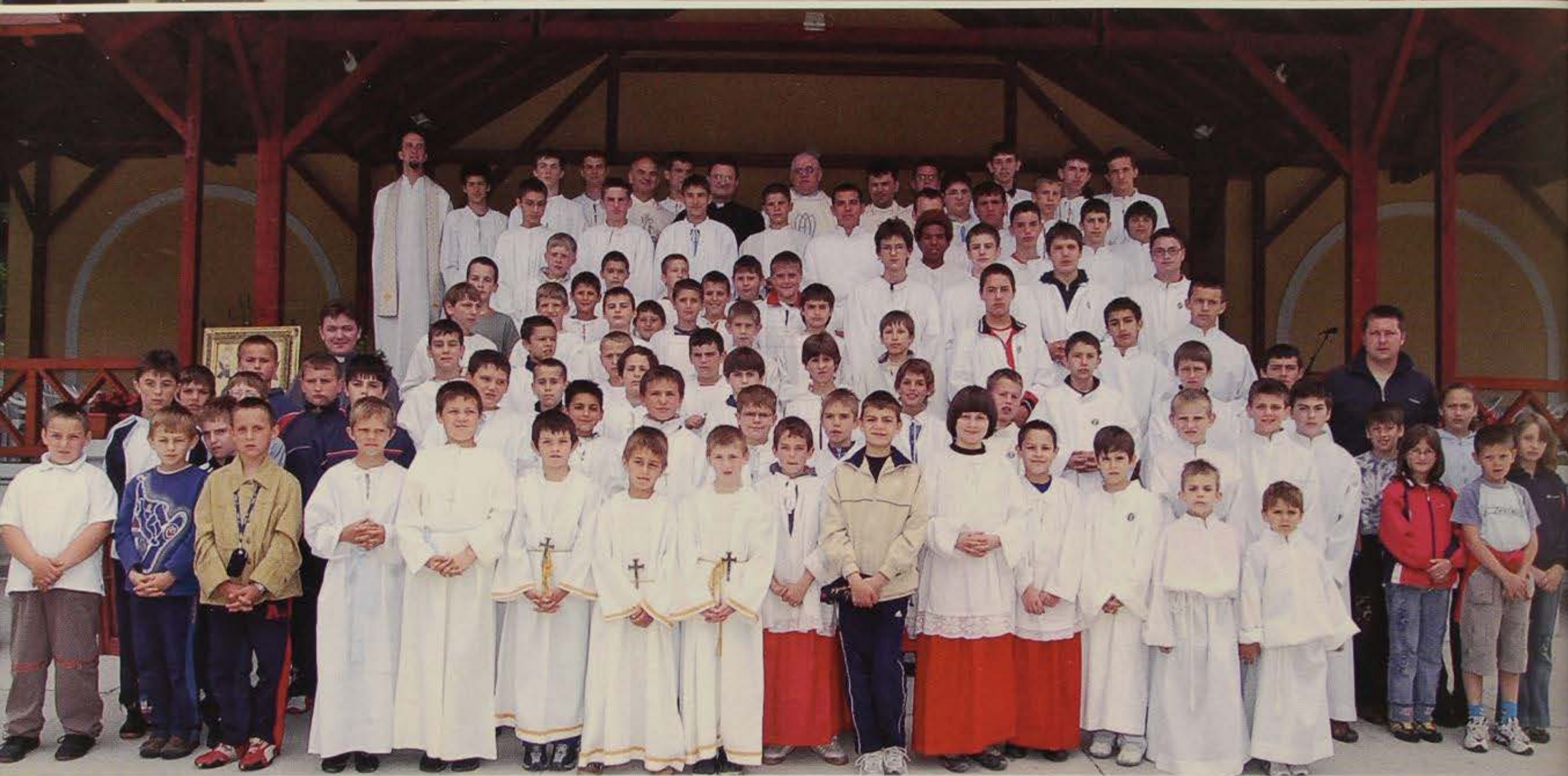
GOD: XIV BR. 6 (152) Subotica, lipanj (juni) 2007. 100,00 din

img.rs

PAPA PRIMIO PREDSDJEDNIKE MEKSIKA I SAD-a

SUSRET MINISTRANATA NA BUNARIČU

ZAHVALNICA NA KRAJU ŠKOLSKE GODINE

Piše: mr. Mirko Štefković

KVALITETNO VRIJEME

Malo je onih koji u ovo naše vrijeme uspijevaju izbjeći strci s vremenom. Stalno nekamo žurimo, a vremena nikad dosta. Da nam je bar malo produžiti dane. Radnih sati je dovoljno, pa čak i previše. Nedostaje nam vremena za odmor, a osobito kvalitetnog vremena posvećenog bližnjima. Na koncu onda dragom Bogu rijetko uspijevamo odvojiti od *okrajaka* svojih izdrobljenih dana. Sve se tješimo kako bi nas On ipak trebao razumjeti, ali kako kad i sami sebe često ne razumijemo u tom posezanju za vremenom koje nam stalno izmiče.

Istina je da nas dobri Otac prihvaća kad mu dolazimo izmoreni i opterećeni, ali ako mu uopće ne dolazimo, kako da nas prihvati? No, On nas i tada čeka. Izlazi van i pogleda, možda se ipak okrenemo, da nam se barem pogledi susretnu, kad na tren otvorimo umorne oči svojih opterećenih savjesti. I to se događa! On nas i tada uspijeva iznova privući k sebi. Ti trenuci su tako dragocjeni, ulijevaju radost i mir. Kad se Gospodinu vratimo u iskrenoj molitvi, bilo zajedničkoj i liturgijskoj, bilo onoj skrovitoj osobnoj, kad u bližnjemu uspijemo prepoznati Njegovo lice, tada nas umah napusti groznica utrke s vremenom. Obično se tada u nama rađaju dobre nakane, pa čak i odluke. Trebamo toga mira, kojeg si sami ne možemo priuštiti. Trebamo te nutarnje radosti, koju ne pruža niti jedno opojno sredstvo. Trebamo te blizine u kojoj smo i sami sebi puno bliži.

Prelistavajući ovaj *Zvonik*, nalazimo toliko svjedočanstava tog drugačijeg iskustva vremena. Puno je događaja, osobito onih liturgijskih, u kojima su mnogi osjetili olakšanje i mir. Puno je trenutaka u kojima se nije tražila korist, nego se slavio Bog. Mjesec svibanj je u mnogim župama i domovima bio obilježen molitvom krunice i pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji. U ovom mjesecu se u našim krajevima često mole litanije Presvetom Srcu Isusovu. Bilo je u minulih mjesec dana puno krizmi i Prvih pričesti po našoj biskupiji. Proslavili smo Uzašašće, Duhove i Tijelovo. Ponosno smo išli u procesiji s Isusom u Presvetom Oltarskom Sakramentu, ne mareći za vrijeme. Tako smo i drugima htjeli posvjedočiti da pristajemo uz Gospodara vremena, Onoga koji jedini našem vremenu daje smisao i ispunjenje.

Neka zato i ovaj broj našeg *Zvonika* bude sredstvo u Vašim rukama koje će Vam pomoći da što kvalitetnije osmišljate i ispunjate svoje vrijeme. Neka svima nama bude putokazom za što bolje otkrivanje onog blaga za kojim ne treba trčati, već ga sabrano promatrati i spoznavati. To blago je naš Bog! On nam se na osobit način daruje po sakramentima i u Svetom pismu. Primajmo ga, kako bismo ga što bolje spoznali, te naše srce sve više bude tamo gdje nam je to najveće blago. Ako nam je pak srce u Bogu, tada i naše žurbe dobivaju svoj smisao, jer bivaju preobražene ljubavlju koja vrijeme čini rastezljivim, pa tako imamo vremena za sve (usp. *Adrienne von Speyr*).

Vaš urednik

Piše: Stjepan Lice

Strpljivost tvoje ljubavi

Tvoja je ljubav strpljiva u nama.

Ona je iskusila što znači roditi se kao dijete, biti krhak i nezaštićen, biti nemoćan.

Iskusila je što znači biti slab i umoran, neshvaćen i neprihvaćen.

Iskusila je kako se lako rasipa ono što se s naporom gradi. I da ima koraka na koje jednostavno ne dospiješ.

Tvoja je ljubav strpljiva u nama.

Upoznala je tromost ljudskoga srca, no jedino je u njemu imala kamo nasloniti glavu.

Upoznala je da je ljudska riječ poput lista što se suši i pada, ona ista koja ga je vjekovima dozivala. I dozvala.

Upoznala je da je čovjekov život tek dašak i našao ga prikladnim da mu povjeri oganj i vjetar svojega Duha.

Tvoja je ljubav strpljiva u nama.

I kada nam povjeravaš da zidamo tvoje kraljevstvo, ne brojiš nam opeke: ti si svaka naša opeka.

Ne premjeravaš nam dane i godine: poput prosjaka ti se zadovoljavaš trenucima, brižno ih skupljaš, nijedan ne previdiš.

I pamtiš dobro.

Samo dobro pamtiš.

Tvoja je ljubav strpljiva u nama.

Svojim dječjim očima ona začuđeno promatra našu nestrpljivost.

Svojim pogledom punim boli i čežnje ona pripravlja dan u kojem ćemo dorasti do punine ljudskosti.

U kojem od drugih više nećemo zahtijevati da budu više nego im je dano.

U kojem ćemo spoznati da je tvoje ime vječnost svakog bića, ma gdje se zatekao.

DJECA ZAJEDNO ZAHVALJIVALA

U subotičkoj katedrali-bazilici Sv. Terezije, u subotu 9. lipnja održana je svečana misa zahvalnica za proteklu školsku i vjeronaučnu godinu. Na euharistijskom slavlju kojega je predslavio katedralni župnik mons. Stjepan Beretić zajedno sa župnicima Franjom Ivankovićem, Andrijom Anišićem, Julijem Bašićem te katehetom Josefom Vogrincom, okupilo se nekoliko stotina djece osnovnoškolaca, srednjoškolaca i studenata iz Subotice i okolice. Bila su to djeca i mladi koji su pohađali nastavu na hrvatskom jeziku kao i djeca i mladi koji idu na katolički vjeronauk.

Pozdravljajući okupljenu djecu i mlade, mons. Beretić izrazio je radost zbog susreta rekavši kako znade dragi Bog da su veseli što se primaknuo kraj školske godine! *Znade on i za tugu zbog pokoje slabe ocjene. Znade on i za ponos odličnih i za mir onih dobrih i vrlo dobrih. Drage učiteljice i profesori! Bog je dobar i vidi u naše srce. Pred dobrim Bogom svi ćemo zajedno priznati svoje grijeh, svoj nemar, da nam Bog oprost i pa da nam dade zahvalno i veselo srce i lijepe školske praznike*, rekao je mons. Beretić.

U prigodnoj propovijedi mons. Beretić je rastumačio djeci potrebu marljivoga učenja, a onda i potrebu zahvaljivanja. Ispričao je djeci doživljaj iz svojega djetinjstva u kojemu ga je sakristan odvrćao od namjere ići za svećenika jer za to je bilo potrebno jako puno učiti. Sjetio se i prijetnje ravnatelja Biskupijske klasične gimnazije da će biti izbačen iz škole ako ne bude odličan. To ga je potaknulo na žarku molitvu da može biti dobar učenik. Zato je svu djecu pozvao da kod prikazanja stave pred Gospodina sve svoje đачke radosti i tuge i sve svoje želje i svoju zahvalnost. *Kod podizanja Presvetoga Tijela kleknite pred Isusa poput zahvalnog Samarijanca i zahvalite mu. Molite ga. Prijatelj nam je i brat. Kod Pričesti zahvalite Isusu za ovu školsku godinu. A na kraju svete mise zapjevajte iz svega srca Tebe Boga hvalimo! Isus nas voli. Njegovi smo. On nam je prijatelj!*, zaključio je propovjednik. Na kraju misnoga slavlja posvjedočio je kako mu je ova sveta misa bila jedna od najljepših misa koju je slavio, zahvaljujući pri tom svima što su došli i izražavajući radost zbog jesenskoga susreta i svečanoga početka nove školske godine.

Odluka Organizacijskoga odbora Festivala bunjevački pisama

Organizacijski odbor *Festivala bunjevački pisama*, na čelu s predsjednikom Festivala prim. dr. Markom Senteom, uputio je nedavno pismo svim župnicima, vjeroučiteljima, direktorima škola, nastavnicima i učiteljima u kojemu je istaknuto kako je u sklopu svojih aktivnosti na očuvanju i oživljavanju tradicionalnih i temeljnih vrijednosti kulturne baštine našeg naroda, u program Festivala uključena i podjela svečanoga blagoslova svoj djeci koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. Naime, još prošle godine u jesen, prim. dr. Sente pozvao je na cjelodnevni izlet u Suboticu djecu iz čitave Vojvodine koja pohađaju vjeronauk na hrvatskom jeziku. Oni su tada posjetili i katedralu i primili blagoslov za početak nove školske godine, a upravo tada rođena je ideja da se ove godine održi blagoslov i sveta misa. Naime, Organizacijski odbor je na svojoj sjednici održanoj 5. ožujka 2007. godine, sa zadovoljstvom prihvatio inicijativu katedralnoga župnika mons. Stjepana Beretića da uz već ustanovljenu ideju blagoslova za početak

nove školske godine organizira i zahvalnu sv. misu u povodu kraja školske godine. U Odboru smatraju da će ova inicijativa biti prihvaćena kao obvezatna aktivnost svih učenika koji pohađaju sate vjeronauka u osnovnim i srednjim školama i da će postati tradicionalna. Stoga predlažu da se i ubuduće redovito u drugu subotu mjeseca lipnja organizira sveta misa i blagoslov, a sve u cilju rasterećenja učenika u zadnja dva tjedna školske godine. /Zv/

nove školske godine organizira i zahvalnu sv. misu u povodu kraja školske godine. U Odboru smatraju da će ova inicijativa biti prihvaćena kao obvezatna aktivnost svih učenika koji pohađaju sate vjeronauka u osnovnim i srednjim školama i da će postati tradicionalna. Stoga predlažu da se i ubuduće redovito u drugu subotu mjeseca lipnja organizira sveta misa i blagoslov, a sve u cilju rasterećenja učenika u zadnja dva tjedna školske godine. /Zv/

Sudionicima misnoga slavlja za ispovijed su na raspolaganju bili mons. Marko Forgić i dr. Oskar Čizmar. Sveta misa je započela uz svečani preludij na orguljama kojega je odsvirala s. Mirjam Pandžić. Na misi je svirao Subotički tamburaški orkestar pod ravnanjem Sonje Jaramazović te VIS "Proroci". Koordinator organizacije ovoga susreta bio je Ivan Stipić, direktor OŠ "Ivan Milutinović".

A. A.

TIJELOVO U SUBOTICI

Blagdan Tijelova proslavljen je 7. lipnja u subotičkoj katedrali-bazilici Sv. Terezije svečanom svetom misom koju je predvodio biskup dr. Ivan Pénzes u nazočnosti svećenika grada i okolice. Svetoj misi nazočili su među ostalim predstavnici grada i konzularnih predstavništava u Subotici.

U prigodnoj propovijedi biskup Pénzes je istaknuo kako se po blagovanju Tijela Kristova sami suobličujemo Kristu Gospodinu. To najbolje odražava naš svagdašnji život. Naše suobličavanje Kristu je najrječitije svjedočanstvo za Tajnu vjere kojoj se klanjamo. Tradicionalnom tijelovskom procesijom u Presvetom oltarskom sakramentu Krist iz crkve izlazi u svijet. To On ne čini sam, nego u pratnji vjernika, po čijem javnom prijanjanju uz Gospodina, On i danas hodi ovom zemljom i poziva ljude da odgovore težnji duboko upisanoj u svakom ljudskom srcu, tj. da traži vječno blaženstvo, da traži Boga – zaključio je biskup Ivan.

Nakon svete mise uslijedila je svečana tijelovska procesija oko katedrale u kojoj su sudjelovala djeca, prvopričesnici, mladi obučeni u narodne nošnje predvođeni ovogodišnjom bandašicom **Nevenom Mlinko** i bandašem **Mariom Tikvickim**, predstavnici brojnih udruga te veliki broj vjernika. Procesija je završena svečanim blagoslovom s Presvetim. /Zv/

Susret ministranata na Bunariću

Susret ministranata Subotičke biskupije održan je u subotu 2. lipnja u marijanskom Svetištu na Bunariću. Na susretu se okupilo sto dvadeset ministranata iz subotičkih župa: Sv. Roka, Marije Majke Crkve i Sv. Terezije te iz Tavankuta, Staroga Žednika, Đurđina i Plavne.

Ovaj susret bio je prilika da se ministranti duhovno obogate te da se kroz igru i druženje upoznaju s ostalim služiteljima Božjega oltara. Misno slavlje za okupljene ministrante predvodio je upravitelj Svetišta **mons. dr. Andrija Kopilović** koji je održao i prigodnu propovijed. Po završetku svete mise uslijedio je zabavni dio. Ministranti su najprije pojedinačno predstavili svoje ministrantske zajednice i tako upoz-

nali ostale sudionike sa svojim aktivnostima na župi. Nakon toga uslijedio je kviz. Budući da je bilo teško odlučiti se za pobjednika, svi su se složili da su svi bili podjednako dobri. Po završetku kviza uslijedilo je natjecanje u navlačenju uža, skakanju u vrećama i nogometu. Ekipe su bile raspodijeljene po uzrastu, a za regularnost suđenja su se pobrinuli vlč. **Lazar Novaković**, vlč. **Josip Štefković** te preč. **Željko Šipek**. Zaključak nakon susreta bio je da onaj koji služi Bogu ne može biti gubitnik! /Ž. Š./

VESELO HODOČAŠĆE

Pedeset pet putnika i dva člana "posade" krenulo je autobusom Vinka Ivkovića u četvrtak, 31. svibnja na daleki, ali željno očekivani i dragi put, u Svetište bl. Marije Petković u Blato na otoku Korčuli. Bilo je to četvrto hodočašće vrtića "Marija Petković" iz Subotice na susret vrtića koji nose ime te blaženice. To je susret predškolske djece tih vrtića koji hodočašćem na neki način završavaju dane provedene u vrtiću i započinju novo - školsko razdoblje svojega života.

Djecu i njihove roditelje predvodili su: s. Silvana Milan, ravnateljica subotičkoga vrtića "Marija Petković" te odgojiteljice Marina Piuković i Emina Kujundžić. Ove godine je prvi put s njima hodočastio i preč. Andrija Anišić, župnik župe sv. Roka kojoj teritorijalno pripada ovaj vrtić. U vedrom raspoloženju pod sigurnom rukom vozača Vinka i Dragana koji su upravljali ogromnim autobusom, hodočasnici su sigurno svladavali kilometre puta od Subotice, preko Bezdana i Batine, Osijeka i Zagreba do autoputa prema Splitu. Nakon kraćega odmora na autoputu nastavili su put do slapova Krke u kojima su uživali par sati. Dva sata imali su za razgledanje Splita, a onda je slijedio gotovo trosatni put trajektom od Splita do Vele Luke. I taj je put bio zanimljiv, osobito za roditelje koji su neprestano morali "loviti" djecu po prostranom trajektu, tako da je jedan tata ustvrdio da je napravio "sto pet tisuća kilometara" jureći za sinovima.

Nakon večere u Blatu, poprilično umorni, jer je put trajao ukupno 24 sata s odmorima, radovali su se spavanju u Prižbi. Neki su spavali u samostanu sestara Kćeri Milosrđa a neki u obiteljima. Djeca i roditelji sutradan su se u Blatu pridružili djeci iz Blata, Splita, Zagreba i Osijeka koja su na susret pristigla također sa svojim odgojiteljicama i roditeljima. Najprije su se okupili u Svetištu bl. Marije Petković na euharistijskom slavlju kojega je predvodio fra Ante Čovo iz Splita. Uz izvrsno pjevanje s. Danijele i njezinog Dječjeg zbora "Stope", radosno su slavili Gospodina. A zanimljiva i djeci prikladna propovijed

koje su mu jako zahvalne i koje ga zbog toga sigurno vole i koje će mu biti spremne pomoći kad mu što zatreba. Tako je činila i bl. Marija Petković koja je sav svoj imetak razdijelila siromasima i osim toga sama išla prositi za potrebe siromaha, rekao je fra Ante.

Poslije svete mise uslijedio je susret u dvorani Doma kulture u Blatu. Sve nazočne najprije je pozdravila s. Irena, moderatorica programa, a zatim i zamjenik predsjednika Općine Blato, Antun Žanetić koji je u ime predsjednika Općine Ive Gavrančića i u osobno ime svima poželio dobrodošlicu i ugodni boravak u Blatu. Nazočnima se zatim

obrati s. Domagoja Marić, provincijalka Družbe, izrazivši radost što su se po četvrti put na svoj susret u blaženičinu rodnom mjestu okupila djeca iz raznih vrtića koji nose ime bl. Marije Petković. Zahvalila je i odgojiteljicama te svojim susestrama na trudu oko organiziranja susreta te je izrazila nadu da će iz Blata svi otići obogaćeni zajedništvom ljubavi i s mnogim milostima koje će im izmoliti bl. Marija Petković. Djeca iz vrtića uzvratila su prigodnim darovima uručnim s. Domagoji, Žanetiću i fra Anti.

Uslijedila je zatim i Tribina za roditelje. Predavanje na temu "Značenje opraštanja u obitelji" održao je također fra Ante Čovo. Djeca su se pri tom prijavljala za nastup koji je uslijedio nakon predavanja. Bio je to raznolik program u kojemu su djeca iz svakoga vrtića prikazala dio onoga što su protekle godine pod vodstvom svojih odgojiteljica naučili. Orila se prostrana dvorana od radosne dječje cike i pjesme, a odrasli su oduševljeno pozdravljali nastup sve djece. Bio je to program u kojemu su svi bili najbolji jer su svi sve činili s puno veselja i ljubavi iako uz poneku dječju nespretnost.

Djeca iz Subotice izvela su igrokaz "Krštenje Isusovo", zatim ples "Taši, taši", a mali "orkestar" odsvirao je nekoliko skladbi na instrumentima "Orfovog instrumentarija". Nakon sadržajnoga prijedpodneva, u poslijepodnevnom satima ostalo je još vremena za odmor i kupanje. Iako sunce baš nije bilo darežljivo, malo broj hrabrih okupao se u

Nastup djece subotičkog vrtića

fra Ante sve je oduševila pa su svi zapamtili da je pravo bogatstvo i istinska radost u davanju. To je dočarao tako što je devetero djece na dar dobilo njegovih "devet jahti" koje su predstavljali bomboni koje im je dao. Na taj način djeci je rastumačio da je nakon podjele jahti devet puta sretniji jer ima devet osoba

S. Domagoja poželjela je svim predškolcima uspješno školovanje

moru na Prižbi. Neki od njih rekli su: *Što Bačvani znaju što je hladno more. Oni uđu i kupaju se.*

Nedjelju – Dan Gospodnji 3. lipnja, započeli smo jutarnjom svetom misom u župnoj crkvi u Blatu. Sv. misu je predvodio preč. Andrija Anišić u koncelebraciji s fra Ilijom iz Osijeka. Na početku svete mise sve je pozdravio župnik, don Stipo Miloš, poželjevši svima puno radosti i Božjega blagoslova u gradu bl. Marije Petković. Poslije svete mise, dva sata slobodnoga vremena Subotičani su iskoristili za dulje zadržavanje u Svetišću bl. Marije Petković. Molili su, pjevali, fotografirali se za uspomenu, razgledali Svetište a onda se nakon ručka zaputili puni radoznalosti i iščekivanja prema Dubrovniku. Ondje ih je radosno dočekala Boja Milan Mustać i osoblje vrtića "Ciciban" u kojemu su im priredili večeru i smještaj za jednu noć. Djeca su s roditeljima spavala u vrtiću, a stariji u samostanu sestara Kćeri Milosrđa koji se nalazi kraj katedrale u samom centru Dubrovnika. Nakon večere, pod stručnim vodstvom tete Boje šetali su Dubrovnikom, razgledajući stare zidine, Stradun, prilikom čega su saznali puno toga o sv. Vlahu, zaštitniku grada. Oduševljenom pjesmom Subotičani su privukli pozornost prolaznika pred crkvom Sv. Vlaha, a nakon toga vratili su se do Orlandovog stuba, pili vode na

dubrovačkoj maloj i velikoj fontani i prošetali do obale. Nažalost, vidjeli su mapu sa svim oštećenjima koja je Dubrovnik pretrpio za vrijeme bombardiranja vojske JNA u Domovinskom ratu. U ponedjeljak su ponovno s tetom Bojanom upoznali Dubrovnik, posjetivši nadalje

Teta Boja zorno i stručno nam je govorila o Dubrovniku

Knežev dvor, Muzej, Franjevačku crkvu u kojoj je smještena najstarija ljekarna u Europi. Nakon iskrene zahvale teti Boji i njezinom mužu Ivici, koji su im omogućili nezaboravne trenutke u tom starom i prelijepom gradu, puni dojmova krenuli su kući. Ponadali su se još jednom kupanju, ali ono je izostalo.

U svakom slučaju nitko nije bio razočaran. Svi su bili pomalo umorni, te su utonuli u popodnevni odmor, a pogotovo kad ih je u Mostaru dočekala "provala oblaka". No, svi su se razbudili na

Jablanici gdje su se zadržali na ručku kojim ih je častila s. Silvana. U utorak 4. lipnja oko 3,30 sati svi su se nakon ugodnog i sretnog putovanja našli pred subotičkom "Kerskom crkvom" gdje su Bogu, organizatorima, sponzorima i vozačima rekli – velika hvala, a nakon toga požurili na počinak.

Bilo je lijepo hodočastiti s veselom djecom, s dobrim roditeljima i strpljivim odgojiteljicama. Svatko je za svakoga imao smiješak, lijepu riječ, svatko je rado priskočio djetetu u pomoć, pružio mu ruku kad je trebalo, podigao ga, obrisao mu nosić i poneku zalutalu suzicu.

Zaključujem ovu reportažu izjavom s. Silvane koju je dala Hrvatskoj riječi: *Djeci je to poseban događaj. Ona će se cijeloga života sjećati koji su vrtić pohađala. Ujedno, djeca se na ovaj način upoznaju i druže s drugom djecom a imaju i priliku vidjeti predivna mjesta.*

Hvala i zagovoru bl. Marije Petković kojega smo osjećali cijeloga puta jer je sve doista prošlo bez posebnih poteškoća, a djeca su sve dobro podnijela osim poneke temperature i otrebotine, što je sve brzo zacijeljeno. I djeci i odraslima ovo će hodočašće ostati u najljepšoj uspomeni, a djeci će još dugo biti predmet raznih pričica i prepričavanja – do nekoga novoga hodočašća. /A.A./

PROŠTENJE U ŽUPI MARIJA MAJKA CRKVE U SUBOTICI

Svečanom večernjom svetom misom koju je na blagdan Marije Majke Crkve, 28. svibnja, u istoimenoj subotičkoj župi predslavio beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar u koncelebraciji s domaćim župnikom mons. dr. Andrijom Kopilovićem, kapelanom Oskarom Čizmarom te desetak svećenika grada i okolice, proslavljeno je župno proštenje. Za ovaj blagdan, vjernici župe pripremili su se devetnicom, a tijekom devet dana svetoj misi s prigodnom propovijedi prethodila je molitva krunice.

U prigodnoj propovijedi, nadbiskup Hočevar je govorio o susretu biskupa MBK "Sv. Ćirila i Metoda" s papom Benediktom XVI. u Rimu. Potom je nasuprot suvremenoga mentaliteta, koji na prvo mjesto u ljestvici vrednota stavlja materijalno i tjelesno, istaknuo primjer Blažene Djevice Marije Majke Crkve koja je uzor duhovnih vrednota. *Ona suvremenim kršćanima može pomoći u stvaranju ljestvice vrednota koje čovjeku čuvaju puno dostojanstvo i donose istinsku sreću*, rekao je nadbiskup. Propovijed na mađarskom jeziku održao je potom župni vikar Čizmar.

Proslavi proštenja nazočio je i generalni konzul R. Hrvatske u Subotici Davor Vidiš, predsjednik Općine Subotica Géza Kucsera, predsjednik DSHV-a Petar Kuntić, predsjednik Hrvatskog nacionalnoga vijeća Branko Horvat i direktor NIU "Hrvatska riječ", Zvonimir Perušić. Na bratskom agapeu gostima se pridružio i domaći biskup dr. Ivan Pénczes. /A.A./

USKRSNUĆE ILI REINKARNACIJA

“Uskrsnuće ili reinkarnacija” (Tajna Isusova groba), bila je tema o kojoj je na redovitoj Kršćanskog tribini grada Subotice, u ponedjeljak 21. svibnja u HKC “Bunjevačko kolo” govorio dr. Tadej Vojnović, franjevac iz Novog Sada i direktor Radio Marije Srbije.

U uvodnom predavanju p. Tadej osvrnuo se lansirane ali “tempirane” priče o navodnom otkriću “Isusova groba” s Isusovim kostima u njemu. Pri tom je naglasio kako su sve to smišljene priče da se zbune oni koji su slabije vjere, što je bio slučaj i s “Da Vincijevim kodom”, Judinim evanđeljem i dr. U drugom dijelu predavanja naglasio je kako čovjekov “krik za životom” uvijek traži konkretne odgovore na pitanje što je s čovjekom poslije smrti. Zatim je prikazao kakvu su vjeru u prekogrobni život imali Židovi, Egipćani i Grci. Protumačio je pojam reinkarnacije koji u biti znači “ponovno utjelovljenje”. Po reinkarnaciji čovjek je “netko drugi” koji je već bio i poslije smrti opet će biti netko, ponovno će se utjeloviti ili u čovjeka ili u “bubašvabu”, već prema zaslugama. Ukazujući na nedosljednost nauka o reinkarnaciji naglasio je kako je preslab argument da čovjek na osjećaju “kao da sam to već doživio, čuo, vidio” gradi vjeru u svoj život prije ovog života. *Ako je čovjek stvarno postojao prije, onda bi se morao malo više toga sjećati a ne samo imati dojam kao da je to već vidio ili čuo. U svakom slučaju vjera u reinkarnaciju*

je ponižavajuća za čovjeka, jer čovjeka ne smatra originalnom osobom nego nekom osobom ili nekim bićem iz prijašnjeg života, rekao je predavač.

U središnjem dijelu predavanja govorio je o biblijskoj vjeri u uskrsnuće. Ističući da su svi pokušaji opisivanja prekogrobnog života nedostatni jer oni svi dolaze “odozdo”, jedini je Isus kompetentan govoriti o vječnom životu jer on je došao “odozgor” iz vječnosti. Potom je protumačio biblijski pojam čovjeka. Biblija i kad govori o duši ili o tijelu posebno misli na cijeloga čovjeka, tako da cijeli čovjek živi nakon smrti a ne samo njegova duša. Uskrsnuće čovjeka na koncu vremena bit će u vlastitom

identitetu ali u sasvim drugačijem – proslavljenom tijelu. To je vidljivo iz opisa Isusovih ukazanja jer se on ukazivao poslije uskrsnuća upravo u takvom tijelu zato ga nisu mogli prepoznati, ali iz razgovora s njim prepoznali su njegov identitet i bili su uvjereni da je to On. *Svi pokušaj opisivanja uskrsloga tijela i vječnoga života samo su “transfer”, odnosno ljudski opis nadnaravnoga stanja ljudskim riječima, što je uvijek nedostatno,* zaključio je dr. Vojnović. Predavanje je potaknulo burnu raspravu u kojoj su neki istaknuli da je ono otvorilo brojna pitanja te da zahtijeva dodatna predavanja i tumačenja. /A.A./

Nastup HBKUD “Lemeš” u Topolju

Na poziv DPBS “Ižip” iz Topolja, mješovita pjevačka grupa HBKUD-a “Lemeš” iz Svetozara Miletića nastupila je u nedjelju 20. svibnja u crkvi Sv. Petra i Pavla na VI. baranjskoj Smotri crkvenoga pučkoga pjevanja na temu “Marijo svibnja kraljice”.

Po dolasku u Topolje obišli su etno-kuću, a potom su u narodnim nošnjama uz zvuke gajdi ušli u crkvu zajedno sa zborovima iz Antina, Batine, Mohača, Draža, Vidovice, Gajića, Kupina i naravno, domaćinima, muškom pjevačkom skupinom “Ižipci”, koji su ujedno otvorili Smotru. Nazočne je pozdravio upravitelj župe Topolje, vlč. Josip Kolesarić. Svaki zbor pjevao je po dvije skladbe, jednu marijansku a drugu po vlastitu izboru.

Nakon nastupa svih zborova, organizatori su svim sudionicima dodijelili zahvalnice i prigodni dar. Smotra je svečano zatvorena zajedničkim pjevanjem pjesme “Marijo svibnja kraljice” i “Zdravo Djevo”. Druženje je nastavljeno u Domu kulture uz zakusku i glazbu tamburaškoga sastava “Zlatni vez” iz Valpova.

Na trodnevnoj smotri sudjelovali su zborovi iz Mađarske, Bosne i Hercegovine, Bačke i Hrvatske.

Lucia Tošaki i Sonja Bagić

Naša bogoslovija se gradi!

Prošle je godine 27. kolovoza na Bunariću blagoslovljen kamen temeljac za novu bogosloviju *Augustinianum*, koja se trebala početi graditi u dvorištu Doma biskupije u Subotici. Međutim, s radovima se tada još nije moglo započeti zbog nedostatka sredstava. Na mnogim župama naše biskupije vjernici su velikodušno darovali prilog za bogosloviju, ali prikupljena sredstva još nisu bila dovoljna za otvaranje gradilišta. Bilo je potrebno pridobiti još nekoliko većih dobročinitelja za ovaj projekt, kako bi se moglo prijeći na njegovu realizaciju. Uz Božju pomoć i veliko zalaganje pojedinaca, te vrlo čvrstu i nepoljuljanu odluku našeg biskupa Ivana da nam je ta zgrada potrebna i da se ona treba izgraditi, sredstva su počela pristizati. Prvu veću financijsku potporu projektu pružila je Vlada Republike Srbije, te su 17. studenoga radovi i otpočeli. U međuvremenu je njemačka katolička institucija za pomoć Srednjoj i Istočnoj Europi *Renovabis* potvrdila svoju veliku potporu izgradnji naše bogoslovije, preuzimajući financiranje grubih radova sve do krova. Veliku radost i olakšanje mnogi od nas nisu niti skrivali. I našim izvođačima radova je tada postalo znatno lakše, jer više nije prijetilo prekidanje radova.

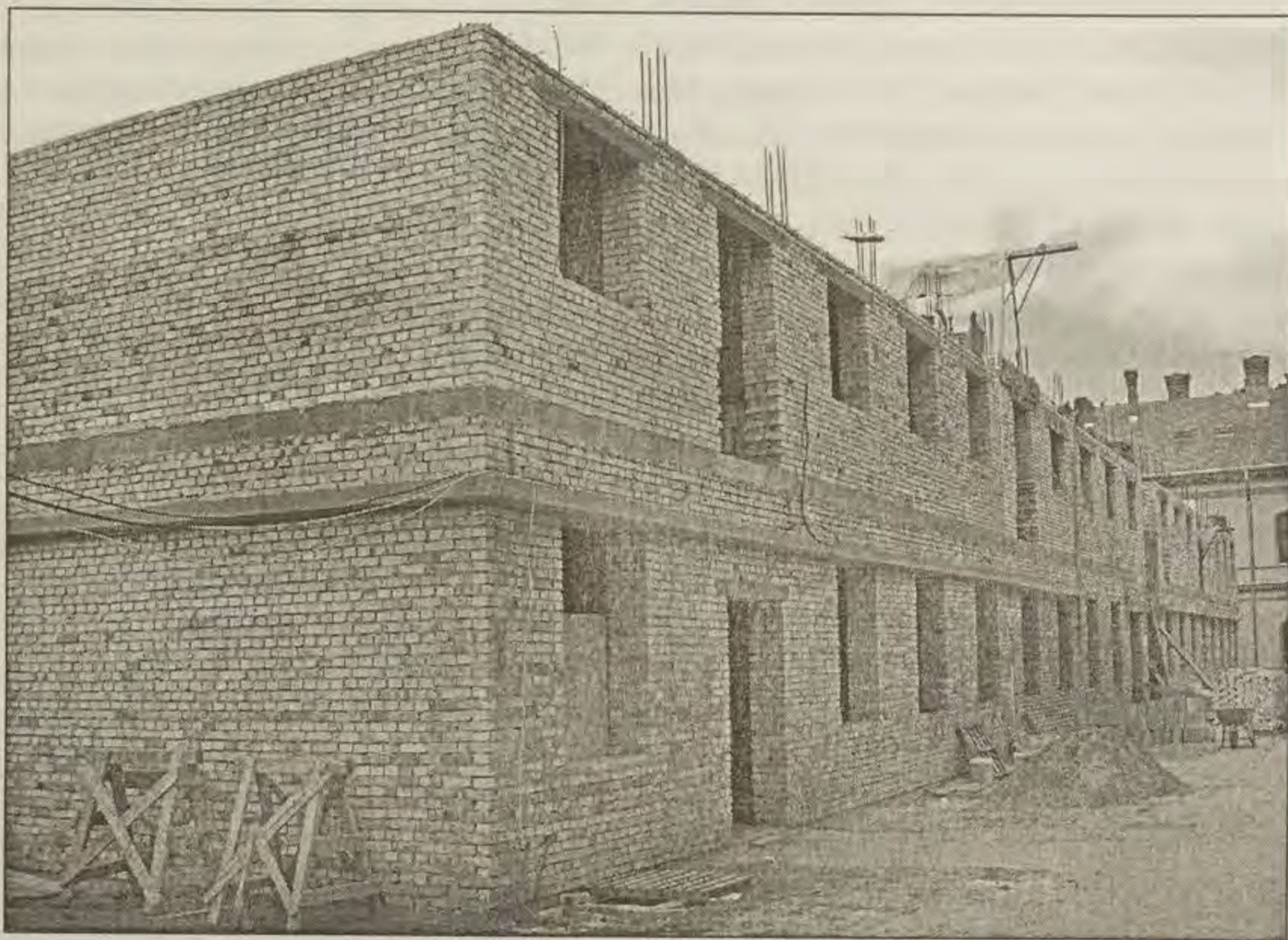
Blaga zima pogodovala je dobrom napretku projekta. Uz nemale poteškoće s iskopavanjem suterena, zbog velikog odronjavanja rastresitog tla i visokih podzemnih voda, napokon je od 15. do 17. ožujka uslijedilo betoniranje

temeljne ploče i zidova suterena. Za malo više od mjesec dana izlivena je ploča i počelo se s podizanjem zidova prizemlja. Mjesec dana kasnije izlivena je još jedna ploča. Nastavljeno je sa zidanjem, tako su sada zidovi prvog kata dovršeni i polovicom ovoga mjeseca bit će okončani pripremni radovi za izlivanje nove ploče. Napredovanje radova možete pratiti i putem interneta na site-u http://www.subotica.info/eventview.php?category_id=88&event_id=12996.

Po projektu zgrada će imati suterena, prizemlje i tri kata, što znači da je

već odrađeno više od polovice grubih radova.

U posljednjih nekoliko mjeseci Biskupska Konferencija Sjedinjenih Američkih Država i njemačka institucija *Kirche in Not* potvrdili su nam svoju potporu, a Kölnska nadbiskupija je već prosljedila dio obećanih sredstava. Tako je, hvala dragom Bogu, projekt naše bogoslovije skoro u potpunosti materijalno osiguran. Koliko je do nas činimo i dalje. Svaka i najmanja pomoć je dobrodošla. Sjetimo se samo udovičina novčića u hramskoj riznici! Osobito se u molitvama spomenimo naših dobročinitelja, te moleći za duhovna zvanja učinimo sve da ovaj projekt bude i dobro duhovno osiguran. /Zv/

SUSRET SUBOTIČKIH ZBOROVA

Jedanaesti po redu Susret subotičkih zborova održan je u nedjelju 20. svibnja u subotičkoj katedrali bazilici Sv. Terezije Avilske, u organizaciji Glazbenoga odjela Katoličkoga instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice.

Na susretu je nastupilo deset zborova: Mješoviti zbor udruge umirovljenika, Zbor Sveta Terezija, Mješoviti hor SPC "Sveti Sava", Zbor Evangeličke Crkve "Lutherova ruža", Zbor župe Marija Majka Crkve, Ženski omladinski zbor, Komorni zbor "Pro musica", Komorni zbor "Collegium Musicum Catholicum" i Crkveni hor pri hramu Svetog Vaznesenja Gospodnjeg "Slavenska". Svi sudionici zajedno, sad već tradicionalno, na kraju su otpjevali skladbu "Canticorum Iubilo" G. F. Handela. /Zv/

Obnova hodočašća u kapelu Sv. Antuna Pustinjaka na Feliću kod Bača

Na svetkovinu Blažene Djevice Marije Majke Crkve, 28. svibnja, u kapeli Sv. Antuna Pustinjaka na Feliću u blizini Bača slavljeno je misno slavlje u znak obnove nekadašnjeg tradicionalnoga hodočašća koji je bio redovito organiziran na drugi dan Duhova. Misno slavlje pred kapelom, u nazočnosti blizu dvjesto vjernika iz svih okolnih mjesta predvodio je bački župnik vlč. Josip Štefković uz koncelebraciju bačkoga dekana vlč. Marijana Deja iz Selenče, te župnika iz Bačke Palanke vlč. Františka Gašparovskog i vlč. Josipa Kujundžića iz Vajske.

U nadahnutoj propovijedi vlč. Marijan Dej istaknuo je značenje ovoga svetoga mjesta, na kojemu su se okupili vjernici različitih nacionalnosti, ali ujedinjeni u Duhu Svetomu i ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji, Majci Crkve. Na kraju homilije izrazio je zahvalnost svim okupljenim vjernicima i svećenicima, a posebice župniku Štefkoviću, te je sve okupljene pozvao na obnovu vjere i katoličkih svetinja. Dodajmo kako je ova svetkovina u jednom razdoblju bila zamijenjena proštenjem sv. Antuna Padovanskoga. Ovom prilikom ne smijemo zaboraviti spomenuti što je sve za deset mjeseci od kako je u župi Bač, učinio vlč. Štefković, uz pomoć svojih vjernika i suradnika. Uspio je organizirati proštenja u gotovo potpuno oronuloj crkvi Sv. Karla Boromejskog u Tovariševu (4. studenog 2006.), devastiranoj crkvi Sv. Josipa u Deronjama (19. ožujka 2007.), vratiti spomen bistu dr. Josipa Andrića ispred crkve Sv. Jakova u Plavni (26. travnja 2007.). Misno slavlje i obnovu hodočašća kod kapele Sv. Antuna opata na Feliću, kruna je svih duhovnih i crkvenih tradicionalnih događanja ovoga dijela Subotičke biskupije.

Zvonimir A. Pešić

Kapela Sv. Antuna Pustinjaka na Feliću

Kada se krene od Bača prema Dunavu na jug, u šumi, s desne strane zapuštene Mostonge, na maloj uzvisini dolazi se na zanimljivo mjesto, koje pripada Subotičkoj biskupiji. U toj šumi na maloj ravnici stoji zidana stara crkva, dugo vremena napuštena. Podignuta je u čast sv. Antuna Pustinjaka, a u njoj se sve do nedavno slavio samo blagdan sv. Antuna Padovanskoga.

Crkva je stara građevina, potječe iz kasne gotike, tj. iz kraja 15. ili početka 16. stoljeća. O tomu svjedoče prozori na pročelju i gotički potporni stupovi sa strane, nema prozora na sjevernom zidu nego samo na južnom. Sakristija je dozidana 1812. godine sa sjeverne strane svetišta. Nad pročeljem ima mali drveni zvonik, a na fasadi krovišta tri uska prozora zajedno, jednako i na pročelju iznad ulaznih vrata tri uska spojena prozora.

Sagrađena je po propisu istok-zapad. Duga je 13,27 m, a široka 5,68 m. Danas ima samo glavni oltar. Oltarna slika sv. Antuna Pustinjaka potječe iz 1850. godine, a poklonio ju je somborski trgovac **Wilhem Hennel**. Novo svetohranište postavljeno je 1861. godine, a poklon je **Josefa Kunsta**. Godine 1876. **Katarina Lipovčević** dala je za kapelu napraviti i orgulje, koje su imale četiri registra. Gotovo sve do danas crkva je bila napuštena. Zasigurno crkvena vlast za ovo stanje nije kriva, a ne snosi ni krivnju što mnogi, čak i stariji vjernici, nikada još nisu bili na ovom svetom mjestu!

Čudno je da ta crkva daleko od Bača, za tursko vrijeme nije srušena i nestala, kada je gotovo sve povezano s Bačom uništeno, a samostanska crkva Uznesenja Marijina pretvorena u džamiju. Možda je **fra Marin Ibrisinović** 1649. godine baš u ovoj crkvi podijelio potvrdu sto osamdesetorici krizmanika (Acta Bosnae, pov.1403, str.467/468)! O kapeli postoji više predaja, u svakom slučaju istraživanja su potrebna, a ne bi škodilo ni malo teoloških i povijesnih pojašnjenja u smislu obnove temeljnih kršćanskih vrijednosti i vjerske tradicije ovoga kraja. /*Zvonimir A. Pešić*/

Svibanj u Žedniku

Mjesec svibanj posvećen Mariji, Žedničani su proveli moleći krunicu ispred spilje u dvorištu župe. Kraj mjeseca svibnja obilježili smo hodočašćem u Međugorje čime smo potvrdili da smo istinski Marijini štovatelji.

U mjesecu svibnju proslavili smo i imendan župnika vlč. **Željka Šipeka**, čiji je zaštitnik sv. Deziderij. Imendan je proslavljen svetom misom, prigodnom recitacijom i darom, a potom i druženjem na župi. Bila je to prigoda zahvaliti mu za sve ono što kao naš duhovni vođa čini za nas. Najljepši dio večeri bila je predaja dara od "Zajednice ministranata". Zajednica ministranata ovih je dana obogaćena Matijom, koji

iako mali, ozbiljno obavlja svoju dužnost, naročito zvoneći tijekom mise.

Kata M. Ostrogonač

Prvi Bal Caritasa u Subotici

Djelatnici Subotičkoga Caritasa koji ove godine slavi dvanaestu obljetnicu svojega postojanja, organizirali su u petak 25. svibnja prvi Bal Caritasa za kojega je ulaznicu po cijeni od 2000 dinara kupilo više od stotinu posjetitelja. Prihod s ovoga humanitarnoga bala koji je održan u "Nepkóru" pod pokroviteljstvom subotičkoga biskupa dr. Ivana Pénzesa i gradonačelnika Subotice Géze Kucsere, bit će uložen u kupnju računalne opreme za potrebe mladih, osobito onih slabijega materijalnoga stanja.

Bal je svečano otvorio direktor Subotičkoga Caritasa, preč. István Dobai, a nazočnima su se potom obratili i predsjedavajući Katoličkoga instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", dr. Andrija Kopilović, članica Općinskoga vijeća zadužena za obrazovanje, Edit Molnar Pinter te direktorica "Kolevke" Mirjana Čabrić. Predstavnici Caritasa, među kojima je bio veliki broj volontera i djelatnika, posebno su se zahvalili Rudolfu Valteru koji već petu godinu za redom u Njemačkoj organizira prikupljanje darova koji potom budu podijeljeni djeci na misama polnočkama u subotičkim crkvama. Balu Caritasa nazočio je i generalni konzul R. Hrvatske u Subotici, mr. Davor Vidiš sa suprugom Meri Vidiš te pokrajinski Tajnik za upravu, propise i manjine, dr. Tamás Korhecz. Goste je zabavljao orkestar "Karioka de Brazil" a nastupili su i članovi Plesnoga kluba "Fiesta".

Današnji Caritas Srbije osnovali su kao Caritas Jugoslavije biskupi tadašnje Jugoslavije zajedno s angažiranim laicima kao udruženje građana. U tom je projektu veliku ulogu imao Caritas Europe preko Caritasa Švicarske koji je slao pošiljke hrane i higijenskih sredstava, ali i Caritasi Mađarske, Austrije, Rumunjske, Italije, Nizozemske i dr. Godine 1999. formiran je i Centar u Novom Sadu, da bi 2000. godine težište djelovanja bilo stavljeno na kućnu njegu i dnevne centre za stare i osamljene, osobito siromahe, pa je danas oko dvjesto osamdeset korisnika te vrste pomoći. Osim toga, uz financijsku pomoć i podršku Caritasa iz Gorizije započelo se s financiranjem učenika i studenata. /Ž. Z./

ga Doma duhovnih vježbi. O listu su najprije govorili članovi Uredništva i ugledni gosti, a onda su o svojoj povezanosti sa *Hírvivő*-om progovorili i mnogi od nazočnih. Svi nazočni na dar su dobili po knjigu u znak priznanja povezanosti i suradnje. Susret je nastavljen zajedničkim objedom. /Zv/

Hírvivő proslavio petu obljetnicu djelovanja

Svečanom svetom misom koju je 26. svibnja u Totovom Selu predvodio kaločki nadbiskup mons. dr. Bábel Balázs u nazočnosti petnaestak svećenika, te velikog broja suradnika i prijatelja, otpočelo je slavlje proslave pete godišnjice osnutka katoličkog tjednika na mađarskom jeziku - *Hírvivő*.

Hvalospjev "Tebe Boga hvalimo" najbolje izražava ono što je tada ispunjalo srca nazočnih za velika djela, koja Gospodin iz tjedna u tjedan čini po ovom glasilu. Nakon svete mise slavlje je nastavljeno u svečanoj dvorani obližnje-

Župna Tribina u Đurđinu

O "Franjevačkoj karizmi"

"Franjevačka karizma" bila je tema župne Tribine u Đurđinu, na kojoj su u nedjelju 13. svibnja govorili fra Marijan Kovačević, vikar Franjevačkog samostana u Subotici, Jadranka Ljubojević, novakinja u Franjevačkom svjetovnom redu i Stipan Vojnić Hajduk, član Franjevačkoga svjetovnoga reda.

Fra Marijan Kovačević je govorio o nastanku Franjevačkoga reda i njegovom utemeljitelju, sv. Franji Asiškom. Karizme koje je sveti Franjo njegovao i živio, te predao svojim sljedbenicima su siromaštvo, poslušnost i čistoća. Temelj franjevačke karizme je Franjina neopoziva odluka o poslušnosti Svetom Ocu, gospodinu Papi, kako ga on naziva. *Kako je sveti Franjo bio katolik i apostol, to je i nadahnulo njegovu karizmu. Želio je i savjetovao svoju braću da se uvijek utječu biskupima*, istaknuo je fra Marijan.

Jadranka Ljubojević je kao novakinja Franjevačkoga svjetovnoga reda govorila o osobnom iskustvu koje ju je dovelo do obraćenja. Pritom je posvjedočila kako je uzor svojega života našla u sv. Elizabeti Ugarskoj, zaštitnici ovoga reda. Nazočnima, a osobito majkama i ženama govorila je o životu ove svete te na kraju preporučila da svakako pročitaju životopis ove svete. Stipan Vojnić Hajduk je govorio o životu trećoredaca. Posebno je istaknuo činjenicu da su članovi ovog reda *obični ljudi*, pozvani na svetost, svatko u staležu u kojemu se nalazi.

Klara D.

SEKA JOVANA STANTIĆ

(29. 10. 1907. – 23. 06. 1993.)

Ove godine navršava se 100 godina od rođenja SEKA JOVANE STANTIĆ neumorne. Jovanka Stantić rođena je u imućnoj posjedničkoj obitelji u Đurđinu. Svoj dugi životni vijek provela je u tišini svoga roditeljskoga doma u Subotici, u Palmotićevoj ulici br. 16.

U povodu stote obljetnice rođenja SEKA JOVANE STANTIĆ želimo se podsjetiti njezinog predanog kulturnog rada

zirala društveni vid žetvenih svečanosti. Inicirala je da se s tim svečanostima nastavi u tada jedinom mogućem obliku, da se to obavi s djecom, prvopričesnicima od 1946. do 1958. godine, kako u katedrali, tako i po hrvatskim župama u okolici Subotice. Od 1958. godine ulogu bandaša i bandašice ponovno preuzimaju mladići i

Bandaški par 1961. godine Vita Skenderović i Mate Dulić a iza njih Ive Prčić i Marija Prčić, par iz 1911.

Bandaški par 1972. Ivica Kopilović i Marija Milodanović; vlč. Blaško Dekanj, Seka Jovana Stantić, vlč. Andrija Kopilović i vlč. Bela Stantić

za naš narod. Ona je bila prava čuvarica našeg katoličkog i hrvatsko-bunjevačkog identiteta. U svojoj 19. godini uključuje se u katoličku organizaciju "Katoličko divojačko društvo" kojoj je bio cilj "Obrazovanje djevojaka u rodoljubivom i kršćanskom duhu". Godine 1932. godine bila je izabrana za tajnicu tog Društva, zbog svog zalaganja i požrtvornog rada. Na toj dužnosti ostaje sve do 1938. godine, kada je na prijedlog upravitelja mons. Blaška Rajića izabrana za, nažalost, posljednju predsjednicu "Katoličkog divojačkog društva" u Subotici.

Vodila je to društvo u teškim ratnim i poratnim vremenima, sve do njegova ukinuća 1946. godine. Poslije završetka rata, nakon što je odbila suradnju s novim socijalističkim vlastima, Društvo je bilo raspušteno. Tada je Jovana Stantić prikupila svu pisanu ostavštinu i sačuvala je za povijest i pokoljenja koja dolaze. Tražila je načina prema ondašnjim mogućnostima kako sačuvati rad katoličkih hrvatskih organizacija. Bila je to desetljećima svečanost Dužijance. Ona je u suradnji s "Bunjevačkim momačkim kolom" organi-

djevojke. Ona je sama godinama, uz pomoć svojih suradnica, birala bandašicu tiho i neprimjetno i tako je ostalo sve do naših dana. Ona je organizirala sve pripremne radove i akcije oko Dužijance: pletenje vijenaca od žita, pravljenje krune i sl. Kao što je poznato, sve se to događalo u njezinoj obiteljskoj kući. Ovakav posao prenijela je na nas mlađe, koji smo prihvatili i radimo to i danas.

Svaki put kada u povorci Dužijance vidimo lijepo okićena karuca spontano se sjetimo nje i "njezine škole".

Godine 1961. na njezinu inicijativu se proslavlja 50. obljetnica Dužijance. Na tom slavlju bili su prisutni i prvi bandaški par iz 1911. godine Ive Prčić i Marija Prčić.

Zbog njenog predanog rada Institut "Ivan Antunović" imenovao ju je počasnim i doživotnim članom.

Ove godine služit će se sveta misa u povodu stote obljetnice njezina rođenja, 8. srpnja 2007. godine u župi Sv. Roka, u 17 sati. Poslije mise planiran je posjet njezinom grobu na Bajskom groblju.

Jelena i Grgo Pluković

**Poziv za sudjelovanje
u znanstvenom skupu**

ŠESTI DANI BALINTA VUJKOVA (11.–13. X. 2007.)

Pozivamo književnike, jezikoslovce, profesore književnosti, teatrologe i druge zainteresirane istraživače književne baštine na 6. DANE BALINTA VUJKOVA kao izlagače na jednu od ponuđenih tema. Ove je godine, osim Balintu Vujkovu, skup posvećen dramskom stvaralaštvu Hrvata u Podunavlju.

Svoje sudjelovanje i temu treba prijaviti do 20. 08. 2007. godine, a sve dodatne informacije možete dobiti na kontakt adresi:

katarina.celikovic@gmail.com

Radovi mogu sadržavati do 16 kartica autorskog teksta, uz sažetak i bit će tiskani u zborniku radova za sljedeće DANE.

Okvirne teme:

- I. Sakupljački rad Balinta Vujkova
- II. Hrvatsko dramsko stvaralaštvo u Vojvodini

Radne teme:

- I.
 - Opus Balinta Vujkova protiv zaborava ikavice - autentičnog hrvatskog govora u Podunavlju
 - Balint Vujkov kao uzor, poticaj i ohrabrenje današnjim istraživačima
- II.
 - Pučko dramsko stvaralaštvo u Podunavlju
 - Jezik u dramskim djelima hrvatskih pisaca u Podunavlju

*Predsjednica Organizacijskog odbora
prof. Katarina Čeliković*

Marija Caritas Kopunović Redovnica

Na prvi petak, 4. svibnja, u ranim jutarnjim satima preminula je u Subotici nakon duge bolesti s. Marija Caritas Kopunović, članica Družbe sestara Naše Gospe, u 85. godini života i 63. godini redovničkih zavjeta.

Pokopana je 8. svibnja na Bajskom groblju u Subotici. Sprovodne obrede i misu zadušnicu predvodio je subotički biskup mons. Ivan Pénczes uz sudjelovanje više svećenika. Nad otvorenim grobom od nje se oprostila vrhovna glavarica Družbe, s. Nada Šestak, a prigodnu homiliju izrekao je župnik župe Isusova Uskrsnuća mons. Bela Stantić. Pročitan je i brzoglav sućuti njezina zahvalna učenika prof. dr. Adalberta Rebića iz Zagreba. Ispratili su je sestre iz Subotice i Hrvatske, njezin brat i sestra, nećaci i nećakinje te ostala rodbina i vjernici Subotice.

S. Caritas Kopunović je rođena i krštena 25. siječnja 1923. u Subotici. Kao prvo dijete u roditelja Petra i Julijane rođ. Galambaš, živjela je sa svih šest braće i dvije sestre. Iz obiteljskoga doma otišla je u veliku samostansku obitelj Družbe sestara Naše Gospe u Zagreb 7. rujna 1937., gdje je započela svoju redovničku formaciju. Prve zavjete položila je na Veliku Gospu 1943., a doživotne 1950. godine. Završila je učiteljsku školu 1943. u Zagrebu, a od 1944. do 1947. svoje učiteljsko znanje i umijeće prenosila je najmanjima u pučkoj školi na Taborskom. Nakon toga je premještena u Suboticu gdje je djeci davala privatne sate i izrađivala krunice. Obavljala je razne službe u Garešnici, Starom Žedniku, u Zagrebu – u Remetama i Svetom Blažu. Godine 1975. ponovno se vratila u Suboticu u biskupiju na službu kućne poglavarice. Od 1984. boravila je u Taborskom, a 1990. u Živogošću. Godine 1992. posljednji se put vratila u Suboticu i ondje je ostala do svoje smrti. Sa svojim je sestrama molila, živjela i radila, koliko joj je dopuštalo njezino krhko zdravlje. Ljudima je prilazila jednostavno, nenametljivo, s puno pažnje i poštovanja. Zнала je slušati. Bila je ugodna kao sugovornica, a smisao za humor i opuštenost bile su kvalitete koje su dobro došle u zajedničkom životu. U hodu kroz život Bog ju je čvrsto držao za ruku. Bila je toga svjesna, osobito u posljednjim godinama koje su bile obilježene bolešću, slabošću i nemoći. Bila je stup svoje obitelji te je svoju braću i sestre tijekom cijelog života povezivala i rado okupljala prigodom raznih obiteljskih slavlja i uvijek ih upućivala na duhovne vrednote.

/Glas Koncila, M.K./

I ANĐELI SLUŠAJU BAKA-KREKINU PISMU

Sontu je bespovratno napustila još jedna od legendi pučkoga pjevanja. S nama više nije baka Ana Prelić, poznatija po nadimku baba-Kreka, za kojega ni sama nije znala kako ga je stekla. Blizu devedesete godine, ovozemaljski život je zamijenila nebeskim blaženstvom. Otišla je za svojim suprugom Ivanom, koji je u društvu anđela još od 1990. godine. U sretnom braku sa svojim, kako ga je zvala Ivom, proživjela je, do 1970. godine na salašu kraj Dunava, a od tada u Sonti, u novosagrađenoj kući, lijepi niz od šezdesetak godina. Izrodili su dvojicu sinova i tri kćeri. Baba-Kreka je bila kućanica, sama je odgojila svoju djecu, usadivši im ljubav "prema Bogu i rodu", kako je znala reći svakom tko bi bio raspoložen za razgovor. Bila je članica FSR-a više od 30 godina, a u crkvenom zboru je pjevala od kad zna za sebe, pa sve dok joj je to zdravlje dopuštalo. Pjevala je i u KUD-u, bila je veliki zaljubljenik u pjevanje, ručne radove i tradiciju naših predaka. "Joj, što bi voljila da možem živit barem sto godina,

al samo da mi glas ne izdade, pa da možem zapivat svima mojima unučadima u svatova" - rekla mi je prije nekoliko godina, prigodom našega razgovora o starim pučkim običajima. Pjevala mi je pjesme naših starih, no, glas joj je već pomalo drhtao, melodija se povremeno gubila. "Dite, mi nismo imali zabave kake vi danas imadete. Nama je najveća rasonoda bila pisma i igra. Pivalo se svud: na čošu, u svatova, u kopnje i branju kukuruza, u žetve, a najviše u vinogradu. Eeee, kad smo bile cure, pa išle pudarit. Tamo smo i kuvale i radile ručne radove, a pisme je bilo cili dan. A znali bi nait i momci, samo ne vako ko danas, više je tude bilo sakrivanja, pa opet bi otac i mater to čuli i onda bi bilo belaja. E, što smo se znale naizmišljavat bečaraca, samo šteta što to niko nikada nije zapiso, a mi stari slabo bardamo, pa se puno toga i izgubilo" - pripovijedala mi je baka-Kreka. Poslije toga nismo se više vidjeli. Vidio sam ja nju, ispratio sam je posljednjom cestom, cestom koja vodi anđelima i njezinomu Ivi. /Ivan Andrašć /

Novi list za mlade KUŽIŠ?!

Udruga hrvatske mladeži u Vojvodini "Krov" pokrenula je list za mladež *KUŽIŠ?!* u suradnji s NIU "Hrvatska riječ" i prvi je broj izašao kao dodatak tjednika *Hrvatska riječ*, 8. lipnja. Prvi broj tematski obrađuje vruću temu nezaposlenosti, ali se mladi bave i glazbom, knjigom, organizacijama mladih, pišu o ljetnom provodu, razgovaraju s članovima VIS-a "Proroci", imaju svoje stavove.

List izlazi uz potporu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija R. Hrvatske i Ministarstva kulture R. Srbije.

Ako je po prvom broju suditi, list će biti zanimljiv i mladima i onima koji ih rado prate u svim životnim izazovima. List je otvoren za suradnju i najavljuje tribinu udruge "Krov" 22. lipnja u Hrvatskoj čitaonici, Ul. Bele Gabrića 21, Subotica. /Zv/

KUŽIŠ?!

Proslava 250. godišnjice crkve Sv. Karla Boromejskog u Pančevu

Otvorenje jubilarne 250. godišnjice župne crkve Sv. Karla Boromejskog u Pančevu započelo je 12. svibnja, zajedničkom molitvom krunice koje je predvodio kapelan iz Vršca Roland Feher. Uslijedilo je potom i klanjanje kojega je predvodio kapelan Tamás Masa. Nakon toga održano je prigodno predavanje te svečana sveta misa.

Predavanje na temu "Crkva sagrađena od kamena i živa crkva" održao je naddekan **mons. János Fiser** podsjećajući pri tom na povijest crkve u Pančevu. Grad je 1716. godine oslobođen od Turaka, a 1722. godine sagrađena je prva crkva posvećena Mariji Pomoćnici. Turci 1738. godine ponovno zauzimaju grad i razaraju crkvu. Druga crkva posvećena je 1747. godine na čast Ivana Nepomuka. Dvije godine kasnije, oluja je bijesnila nad gradom i oštetila crkvu. Treća crkva posvećena je 1757. godine sv. Karlu Boromejskom. Kamen temeljac položen je 11. svibnja 1757. godine, a crkva je posvećena 18. rujna iste godine. Gradnju crkve pomogla je i carica Marija Terezija. Predavač je potom govorio o crkvi u Starom i Novom zavjetu a potom i o živoj crkvi – vjernicima.

Proslava je nastavljena večernjom svetom misom koju je predvodio zrenjaninski biskup **mons. László Huzsvár** u zajedništvu s apostolskim nuncijem u R. Srbiji, **mons. Eugeniom Sbarbarom**, naddekanom Zrenjaninske biskupije **mons. Jánosom Fiserom**, župnikom iz Smedereva **preč. Stjepanom Barišićem**, župnikom iz Bečeja **preč. Lászlóm Pósom** i kapelanom iz Borče **o. Cirilom Zajecom**. U propovijedi, biskup Huzsvár je rekao: *Bog je Duh, i koji se njemu klanjaju u duhu i istini trebju mu se klanjati.* Potom je vjernike pozvao da se podsjetite povijesti i prvih Duhova, naznačivši kako nezasluženi darovi Duha Božjega-karizme, i danas djeluju u Crkvi, kao što su i u povijesti. Primjera je puno, počevši od pape Ivana XXIII., Majke Tereze sve do pape Ivana Pavla II, jer svi su oni pokazali djelovanje ognja Božje ljubavi. *Ovaj jubilej u nama bi trebao oživjeti taj tajanstveni oganj, pa ne bi bilo dobro da u nama nedostaje žar ljubavi koja je spremna dosljedno slijediti Krista. Ova jubilarna svečanost izaziva nas da se odvažno predajemo Duhu Božjemu, da mu se priklonimo da nas u dubini srca najsrdačnije goni, sili, opominje, potiče i posveti. Neka nas Duh Božji načini bakljom koja u tamnim vremenima baca svjetlo u našu društvenu stvarnost te nas izbavi od svakoga zla,* zaključio je propovjednik.

Svetoj misi nazočili su i predstavnici drugih crkava: u ime Srpske Pravoslavne Crkve **prota Milan Glogovac** i **o. Stevan Urošev**, Reformatske Crkve pastor **Béla Halás**, Slovačke Evangeličke Crkve pastor **Martin Bajza**, Grkokatoličke Crkve **Mihály Gergely**. Pjevačkim zborovima ravnali su **Sava Lazić** i **Irenka Mlekov**. Slavlju su nazočile i sestre franjevke iz Zemuna koje su godinama djelovale u Pančevu. Od predstavnika gradskih vlasti slavlju je nazočio predsjednik Općine **Srđan Miković**, a osim toga bili su i predstavnici kulturnoga i društvenoga života grada. Svetu misu izravno su prenosili djelatnici Radio Marije. Nakon mise, slavlje je stavljeno u dvorani sv. Ambrozija.

Nenad Ješić

Duhovna obnova u povodu jubileja crkve u Pančevu

U povodu proslave svojevrsnoga jubileja, odnosno proslave 250. obljetnice crkve Sv. Karla Boromejskog u Pančevu, trodnevnu duhovnu obnovu, 7., 8., i 9. svibnja predvodili su naddekan Zrenjaninske biskupije **mons. János Fiser**, kapelan **Tamás Masa** i župnik iz Vršca, **mons. László Gyuris**. Ova je crkva najstarija crkva u Banatu.

Prvoga dana, **mons. Fiser** govorio je o zajednicama u Starom zavjetu naglasivši da je, kada govorimo o zajednici i zajedništvu, najvažnije spoznati koji ih čimbenik povezuje. S vjerskoga stanovišta to je Bog, pa i apostol Ivan kaže: *Bog je ljubav.* Iz te ljubavi Bog nudi Savez pojedincima, a od Egipatskoga sužanjstva Savez nudi izabranom narodu kao zajednici, čime preuzima odgovornost za pojedinca i zajednicu. Zauzvrat traži da poštuju njegove zapovijedi i da žive po njima, a molitva je način kojim pojedinac traži Božju prisutnost i zaštitu, jer na taj način slavi Božju mudrost i pravednost. Jedinstvo između Boga i zajednice, postignuto kroz molitvu, ne može ni smrt prekinuti, naglasio je **mons. Fiser**. Drugoga dana obnove, kapelan **Masa** govorio je pak o zajednici u Novom zavjetu, govoreći o dvanaestorici apostola kao prvoj zajednici u Novom zavjetu. Usporedio je potom župnu zajednicu s apostolskom zajednicom, jer svi mi imamo isti cilj kao što su ga imali i oni: međusobnu ljubav, kako prema Isusu Kristu tako i prema braći ljudima, rekao je predavač. Posljednjega dana duhovne obnove, predavanje je održao **mons. Gyuris** rekavši da je ovo predslavljeničko razdoblje prilika i našoj župnoj zajednici da postane slična prvim kršćanskim zajednicama za koje se govorilo: *Vidite kako se ljube.* To možemo postići samo međusobnom ljubavi, upozorio je predavač naglasivši kako pri tom moramo odbaciti staroga čovjeka nesklonog ljubavi i trebamo slijediti Isusa i Mariju koji su radi jedinstva Boga i ljudi bili spremni izgubiti najdraže. *Ako želimo imati tu prvu zajednicu, moramo znati gubiti, umirati svojem "ja", jer tek pobjedom nad smrću nastaje život. Da bismo svakodnevno mogli voljeti, moramo u sebi imati Isusa, a to će se događati ako smo prazni od našega "ja", od naših grešnih navezanosti,* zaključio je predavač.

Nenad Ješić

Svečana sv. misa u povodu 250. obljetnice crkve u Pančevu

Susret mladih katolika u Golubincima

Na inicijativu mladih iz Srijema, a pod geslom "Voliš li me?" održan je 2. lipnja susret mladih katolika Srijema u župi Sv. Jurja mučenika u Golubincima.

Dvjestotinjak mladih sudjelovalo je u molitvi, sportskom programu te bilo nazočno na predavanju koje su na temu "Ovisnost i mladi" održale liječnice dr. Snežana Kesojević Miljević i dr. Aleksandra Pantić u sklopu projekta Caritas Srijema. Potom je pomoćni biskup đakovački i srijemski i generalni vikar za Srijem mons. Đuro Gašparović predvodio euharistijsko slavlje. U propovijedi je govorio o geslu susreta "Voliš li me" (Iv 21,17), o tome vole li mladi svoju biskupiju, Srijem, župnu zajednicu, obitelj. Susret je završio večerom i zabavnim programom. Mladi su imali majice s natpisom "Voliš li me?". Susret su organizirali vlč. Ivica Damjanović, domaći župnik i vikarijatski povjerenik za pastoral mladih i mladi iz Golubinaca. Nakana je da susret postane tradicionalan i bude organiziran jednom godišnje. /IKA/

DEKANATSKI SUSRET MINISTRANATA I VJERONAUČNE DJECE

Dekanatski susret ministranata i vjeronaučne djece srijemsko-mitrovačkog dekanata održan je 19. svibnja u Nikincima. Susret je započeo u prijepodnevnim satima okupljanjem u dvorištu župnoga doma u Nikincima, nakon čega je upriličeno euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Sv. Antuna kojega je predslavio vlč. Željko Tovilo, župnik iz Rume, uz koncelebraciju vlč. Ivica Živkovića, domaćeg župnika te Ivica Zrna, mitrovačkog župnog vikara.

U svojoj homiliji vlč. Željko je istaknuo pozitivni vid radosti dječje dobi koju nose u sebi, te potrebu da tu radost šire oko sebe. Kao posebnost potrebno je istaknuti da su u ministriranju bile zastupljene sve župe s po dva predstavnika, te ministrantom koji je pri kraju slavlja predstavio svoju župu u nekoliko rečenica. Pružena je i prilika za sakrament sv. ispovijedi za koju je na raspolaganju bio vlč. Zdravko Čabrajac, župnik iz Sota.

Susretu se odazvao veliki broj djece koji su svoje snage odmjerili u različitim disciplinama – kvizu, nogometu, odbojci i dr. Zbrajajući bodove i uspjehe, zaključeno je kako su svi sudionici pobjednici. Bila je to prigoda za druženje, međusobno upoznavanje i razmjenjivanje iskustava, što je uspješno i učinjeno.

Vijesti iz Iriga

Mjesec svibanj koji je cijeli posvećen Mariji i molitvi krunice, i u Irigu je obilježen na isti način. Blagdan sv. Josipa Radnika podsjetio je pak na rad i njegovu vrijednost u našem društvu, jer "po njemu čovjek prima i održava dostojanstvo i identitet, dok u pravedno primljenoj nagradi može naći ispunjenje i radost", istaknuo je župnik Blaž Zmaić. Vjernici Iriga i okolnih filijala i ovoga su mjeseca na vječni počinak ispratili neke od svojih župljana, dok su za već pokojne služene svete mise.

Na V. Vazmenu nedjelju i prvu nedjelju u mjesecu, uz poziv na put novosti i mladosti Crkve, to jest na svjedočanstvo ljubavi, održano je euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja. U petak, 11. svibnja, u ozračju prijateljstva (aktiv žena) i različitosti vjere vjernici su se okupili na molitvu krunice i večernju misu koja je služena za pokojne župljane. Na dan sv. Leopolda Mandića slavljena je misa na nakanu bolesnice Marice Krčmar, velike dobročiniteljice iriške župe. Na blagdan Uzašašća Gospodinova župnik je u prigodnoj propovijedi ukazao na poruku Uzašašća, kako je nebo božansko područje a zemlja prebivalište ljudi, dok je most između Boga i čovjeka Isus Krist, potaknuvši pri tom i na razmišljanja o tomu kada smo i sami zadnji puta pogledali u nebo i kada smo se radovali našoj vjeri. Mjesec svibanj i ovo izvješće završilo je blagdanom Duhova kojega smo slavili s cijelom Crkvom. Toga dana sakrament krštenja primio je Filip Sitarić, a sakrament inicijacije Jelena Pospiš.

U mjesecu svibnju vjernici Iriga i okolnih filijala oprostili su se od vjernika: Zorice Ganić (59), Vranke Radaković (81) iz Vrdnika, a svete mise služene su za pokojne: Đuru Petea, Petra Češkovića, Jozefinu Smolčić iz Platičeva, Iliju Mihajlika, Ružicu Kresojević, obitelji Brečko i Vac te za Vranku Radaković iz Vrdnika. Čovjek bez prijatelja nije potpun čovjek. Mi smo prijatelji Isusovi a prijateljstvo s njime je moguće jedino u potpunom sebedarju ljudima i zrači toplinom dobra na sve koje susrećemo na svom putu. Njegova ljubav prema nama je nedostižna, samo su neke od riječi i misli koje je sjećajući se vjernika svoje župe istaknuo župnik Blaž.

ff.

Uredila: Željka Zelić

Fatima: 90. obljetnica ukazanja

Na tisuće se vjernika 13. svibnja okupilo u Fatimi, u Portugalu, da bi se spomenuli 90. obljetnice prvoga Gospina ukazanja Franji, Jacinti i Luciji. Kao izaslanik Svetoga Oca, kardinal Angelo Sodano predvodio je misno slavlje u tome portugalskom gradiću, u tek sagrađenoj crkvi posvećenoj Presvetome Trojstvu.

Kardinal Sodano je u propovijedi u Fatimi podsjetio na cijelu povijest ukazanja u Fatimi, te kazao kako u prigodi ove obljetnice molimo Mariju da pokaže svu svoju majčinsku skrb za muškarce i žene našega doba, koji su ponekad skloni zaboraviti Boga. I u Vatikanu se istoga dana popodne u bazilici Sv. Petra okupilo mnoštvo hodočasnika u čast Nebeske Majke, a euharistijsko je slavlje predvodio kardinal Camillo Ruini, Papin vikar za grad Rim. /IKA/

U svijetu 10,5 milijuna djece umire od izlječivih bolesti

Antropološko poštivanje osobe i njezina integriteta pri čemu se nastojanja neće zaustaviti samo na suzbijanju bolesti već će se težiti punome skladu i istinskoj ravnoteži tjelesnih, emotivnih, duhovnih i društvenih snaga osobe. Taj stav Svete Stolice izrazio je nadbiskup Silvano Maria Tomasi na 60. svjetskoj skupštini o zdravlju koja se do 23. svibnja održavala u Ženevi.

Pritom je iznio zastrašujući podatak da 10,5 milijuna djece mlađe od 5 godina umire od izlječivih bolesti samo zato što nisu definirane doze i lijekovi za njihov uzrast. Također je rekao kako samo 15% djece zaraženih virusom HIV-a ima pristupa lijekovima koji im spašavaju život. /IKA/

Objavljena Papina poruka za Svjetski misijski dan

Misijska zauzetost ostaje prva služba koju Crkva duguje današnjem čovječanstvu, kako bi usmjerila u pravom smjeru i duhom evanđelja prožela kulturne, društvene i etičke promjene, kako bi pružila Kristovo spasenje čovjeku našega doba, koji je u tolikim dijelovima svijeta ponižen i zgažen uslijed siromaštva, nasilja, sustavnog nijekanja ljudskih prava, ističe papa Benedikt XVI. u poruci za Svjetski misijski dan koji će se slaviti 21. listopada na temu "Sve Crkve za cio svijet".

U poruci, koja je u Vatikanu objavljena na svetkovinu Duhova, 27. svibnja, ističe se kako Crkva ne može izmaći toj zadaći, jer ona za nju predstavlja snažnu obvezu. Papa u poruci poziva na ponovno pokretanje misijskoga rada u brojnim i teškim izazovima našega doba. Što se tiče vjernika pojedina, Papa u svojoj poruci primjećuje da oni ne trebaju više samo surađivati u evangelizacijskom djelovanju, već se moraju i sami osjetiti protagonistima i suodgovornima za misiju Crkve. Ta suodgovornost podrazumijeva da poraste zajedništvo među zajednicama kao i uzajamna pomoć što se tiče kako osoblja (svećenika, redovnica, redovnica i laika volontera) tako i sredstava koja se danas koriste u evangelizaciji, piše Papa, koji na svoje poruke poziva da se više moli i služe mise za misije. /IKA/

Papa: Današnje globalizirano društvo često bilježi paradoksalnu neuravnoteženost

Samo postupak globalizacije koji je upozoran na potrebe solidarnosti može čovječanstvu zajamčiti budućnost istinskoga blagostanja i stabilnoga mira za sve, poručio je papa Benedikt XVI. sudionici konferencije koju je organizirala Zaklada Centesimus Annus - Pro Pontifice, koje je primio u audijenciju 19. svibnja.

Zakladu je 1993. utemeljio Ivan Pavao II. u svrhu promicanja socijalnoga nauka Crkve na području poduzetništva, te poticanja solidarnoga djelovanja Crkve i Pape u svijetu. Posebice su Pavao VI. i Ivan Pavao II., dvojica papa XX. stoljeća, dali snažno obilježje suvremenome socijalnom nauku. Njihove enciklike - "Populorum Progressio", koja ove godine slavi 40. obljetnicu, te "Centesimus Annus", iz 1991., i danas su nenadmašive u svojem razmišljanju o odnosu između društveno-gospodarskoga napretka i kršćanskih vrednota. Benedikt XVI. posebice se zadržao na temama o kojima se razgovaralo na konferenciji, odnosno o gospodarskome razvoju azijskih zemalja, gdje, kako je primijetio Sveti Otac, velika dinamika rasta ne dovodi uvijek do stvarnoga društvenog razvoja, te o brojnim preprekama i izazovima koji ometaju razvoj u Africi. /IKA/

Papa proglasio četvero novih svetaca

Na svetkovinu Presvetoga Trojstva u nedjelju 3. lipnja papa Benedikt XVI. je u Vatikanu proglasio četvero novih svetaca. To su Giorgio Preca (1880.-1962.), prezbiter, utemeljitelj Societas Doctrinae Christianae, Szymon iz Lipnicy (oko 1435.-1482.), prezbiter, iz Reda manje braće, Karel van Sint Andries Houben (1821.-1893.), prezbiter, iz Kongregacije Muke našega Gospodina Isusa Krista te Marie Eugenie de Jesus Milleret (1817.-1898.), utemeljiteljica Instituta sestara od Uznesenja.

Dok nas obasjava najveće otajstvo Presvetog Trojstva divimo se Božjoj slavi koja se odražava u životu svetaca, posebno ovih, koje smo danas proglasili, rekao je Papa u propovijedi, osvrćući se na živote i djelovanje novih svetaca. /IKA/

Papa: Caritas nas vodi u srce kršćanstva

Pravo shvaćanje pojma caritas vodi nas u srce kršćanstva, u Kristovo srce, rekao je papa Benedikt XVI. primivši u petak 8. lipnja u audijenciju sudionike 18. opće skupštine Međunarodnog Caritasa (Caritas Internationalis).

U govoru, koji je cijeli bio posvećen središnjem položaju Kristove ljubavi kao temelju svakoga karitativnog djelovanja, Sveti je Otac posebne misli uputio kardinalu **Oscaru Rodríguezu Maradiagi**, koji je u utorak izabran za predsjednika Međunarodnog Caritasa. Djelovanje Međunarodnog Caritasa nije samo rad u ime Crkve, nego je ono dio Crkve, rekao je Papa nadodavši da tko radi u Caritasu treba biti svjedok te ljubavi pred svijetom. Na kraju govora pohvalio je rad više od 150 nacionalnih organizacija koje obuhvaća Međunarodni Caritas te je ohrabrio njihove djelatnike da ustraju u posebnome poslanju širenja Kristove ljubavi, kako bi svi mogli imati život u izobilju. /Radio Vatikan-Križ života/

Zagreb:

Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija i obljetnica HKR-a

Svečanom akademijom u dvorani Međubiskupijskog sjemeništa na zagrebačkoj Šalati, 16. svibnja proslavljeni su 41. svjetski dan sredstava društvenih komunikacija i 10. obljetnica Hrvatskoga katoličkog radija.

Svečanoj akademiji u organizaciji Odbora HBK za sredstva društvenih komunikacija i HKR-a nazočili su i predsjednik HBK kardinal **Josip Bozanić**, apostolski nuncij u RH nadbiskup **Francisco Javier Lozano**, riječki nadbiskup **Ivan Devčić** te generalni tajnik HBK **mons. Vjekoslav Huzjak**. Ravnatelj HKR-a **Zvonimir Ančić** ocrtao je početke HKR-a, a o počecima HKR-a, govorio je prvi ravnatelj **dr. o. Mirko Mataušić**. Glavna urednica IKA-e **Suzana Peran** predstavila je poruku u povodu Svjetskoga dana društvenih komunikacija pape Benedikta XVI. „Djeca i komunikacijska sredstva: izazov za odgoj“. U povodu Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija dodijeljene su nagrade HDKN-a. Nadbiskup **Devčić** uručio je nagradu za životno djelo **o. Ljudevitu Maračiću**, franjevcu konventualcu dugogodišnjem uredniku Veritasa, godišnju nagradu novinaru Slobodne Dalmacije **Ivanu Ugrinu**, te počasnu nagradu Hrvatskome katoličkom radiju. Nakon svečane akademije u sjemenišnoj crkvi kardinal **Bozanić** predvodio je koncelebrirano misno slavlje. /IKA/

Susret pape Benedikta XVI. i predsjednika Busha

U tijeku prvog susreta predsjednika SAD-a **Georgea W. Busha** i pape **Benedikta XVI.**, u subotu 9. lipnja u Vatikanu, vidjelo se da se uglavnom slažu oko etičkih pitanja kao što su pobačaj i eutanazija.

Osim toga, posvema se mimoilaze u pogledu ostalih pitanja od zaštite okoliša, do ratova, posebno onog u Iraku, koji je svim snagama nastojao izbjeći i **Ivan Pavao II.** kao i do suzbijanja siromaštva u svijetu, što je novinarima potvrdio i ravnatelj Tiskovnog ureda Svete Stolice **o. Federico Lombardi**. Bilo je govora i o Bliskom istoku, o odnosima Izraelaca i Palestinaca, o Libanonu, a napose o stanju u Iraku. /IKA/

Proslavljena svetkovina Majke Božje od Kamenitih vrata

Zagrepečani su 31. svibnja proslavili svetkovinu svoje nebeske zaštitnice **Majke Božje od Kamenitih vrata** svečanim misnim slavljem i ophodom od katedrale do Kamenitih vrata.

Euharistijsko slavlje u zagrebačkoj katedrali predvodio je predsjednik Austrijske biskupske konferencije bečki nadbiskup kardinal **Christoph Schoenborn** u koncelebraciji s predsjednikom HBK kardinalom **Josipom Bozanićem**, apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj nadbiskupom **Franciscom Javierom Lozonom**, austrijskim i hrvatskim nadbiskupima i biskupima te stotinjak svećenika grada Zagreba. U propovijedi je kardinal **Schoenborn** istaknuo je kako ljubav hrvatskoga naroda prema Mariji možda najveće identitetsko obilježje Crkve u Hrvatskoj, a ta je ljubav najbolje jamstvo da Crkva ostane ukorijenjena u hrvatskome narodu, da ona živi i učini vidljivom Marijinu ljubav prema svim ljudima, osobito prema opterećenima, siromašnima, i bespomoćnima, prema svima nama jer smo svi mi siroti grešnici. Nakon misnog slavlja za kojeg se procjenjuje da je u njemu sudjelovalo oko 10.000 vjernika, u procesiji je slika s likom **Majke Božje od Kamenitih vrata** vraćena na svoje mjesto. /IKA/

Roditelji bogoslova na susretu u Đakovu

Susret roditelja bogoslova đakovačkog Bogoslovnog sjemeništa upriličen je u subotu 2. lipnja. Rektorovu pozivu na susret odazvali su se gotovo svi roditelji šezdeset četvorice bogoslova koji trenutno svoju svećeničku formaciju stječu u đakovačkom Sjemeništu i studiraju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu a dolaze iz župa Đakovačke i Srijemske, Požeške i Subotičke biskupije.

Susret je započeo zahvalnom molitvom bogoslova za roditelje koju je izrekao bogoslov **Matej Glavica**, a molitvu za sinove bogoslove je u ime svih roditelja izrekla **Kata Ostrogonac**, majka bogoslova **Marijana** iz Subotice. Poslije molitve sve prisutne pozdravio je rektor Sjemeništa **mons. Josip Bernatović**, ističući posebno roditelje četvorice đakona koji će na Petrovo ove godine primiti svećenički red. Poslije pozdrava uslijedila je video-projeksija o povijesti i životu u đakovačkom Sjemeništu. Središnji dio susreta bilo je svečano euharistijsko slavlje u katedrali koje je predvodio dijecezanski biskup **Marin Srakić** uz koncelebraciju sjemenišnih odgojitelja te **mons. dr. Nikole Dogana** i **dr. Vladimira Dugalića**, dekana i prodekana KBF-a u Đakovu. Za vrijeme svečane euharistije biskup je liturgijskim obredom među kandidate za svete redove primio osmoricu bogoslova. /IKA/

9. lipnja

Blažena Marija od Propetog Isusa Petković

(10. prosinca 1892. + 9. srpnja 1966.)

- Šesto dijete u majke, osmo u oca • kći imućnog građanina •
- živjelo se od vinograda i masline •
- od oca naučila ljubav prema siromasima • voljela je djecu i siromašne •
- aktivna župljanka • prožeta duhom Asiškog siromaha •
- osnovala novi red • prosila u Slavoniji, Beogradu, u Subotici •
- boravila u Subotici • 40 godina služila siromašnima •
- posljednjih pet godina života provela je u molitvi i žrtvi za svoje sestre •
- umrla na glasu svetosti •

Odrastala uz Božju riječ

Marija se rodila 10. prosinca 1892. godine u Blatu na Korčuli. Njezin otac Antun je iz prvog braka donio dvije kćeri, a kad se oženio s Marijom Marinović, rodilo im se još šestoro djece. Petkovićeve obitelji je bila imućna. U kući Antuna Petkovića Kovača radilo je i po 750 najamnika. Rad u vinogradima i maslinicima osiguravao je srazmjerno dobar životni standard. Roditelji su joj bili pobožni i bogobožni. Od 1882. godine otac je u obitelji čitao čitanja svete mise. Od svega što im je otac čitao, najdublje su joj se urezale Isusove riječi: "Ako hoćeš izvrstan biti, hodi prodaj imanja koja imadeš i daj ubozima... i dođi, nasliduj me!" Marljivi otac je za svako svoje dijete priskrbio kuću i okućnicu, a uživao je ugled dobrog, darežljivoga i pobožnoga čovjeka. Visoko su ga cijenili i siromašniji ljudi u Blatu. Marija je posebno voljela svoga oca, kao pravednog, milosrdnog. Upravo je od njega naučila voljeti i poštivati siromašne ljude.

U školi kod časnih sestara

Od najranije dobi Marija je žarko voljela djecu, a posebno onu siromašniju. Kad je jednom prilikom njezina majka pružila nedostatnu pomoć dvjema sirotama, Marija je u duši molila Boga da joj dade milost da jednom podigne kuću za takvu siročad, pa da im ona nadomjesti majku. S jedanaest godina završila je pučku školu, a onda su je roditelji dali u žensku školu, koju su u Blatu držale talijanske sestre Kćeri Milosrđa. Kod tih sestara Marija je naučila šivanje i domaćinske poslove. Tome su se roditelji po-

sebno radovali, misleći da će se tako Marija radije opredijeliti za udaju nego za samostan. Marija se ipak više radovala napretku u duhovnosti i dobrom odgoju, koji je dobila u samostanskoj školi. Tako je Marija od djetinjstva do smrti sva okrenuta djeci, siromašnima i najpotrebnijima.

Aktivna u župi

Marija je vodila brigu o 400 djevojčica. Teško je patila kad joj je 1911. godine umro otac. Sada je sama nastavila brigu za siromahe – upravo onako, kako je naučila od pokojnog oca. Bila je u društvu "Kćeri Marijine". Oko sebe je okupila djevojke u djevojačko društvo "Dobri Pastir" za duhovnu i materijalnu pomoć najpotrebnijima. Pomagala je i u pučkoj kuhinji. Vodila je Franjevački svjetovni red, a od 1919. godine je i sama postala franjevačkom trećoredicom.

Osovala novi red

Nošena velikom ljubavlju prema najpotrebnijoj djeci osnovala je dječje sirotište, a 1920. i Družbu sestara Kćeri Milosrđa. Od 1928. godine Družba je bila redovnička zajednica biskupijskog prava. Sveta Stolica je Družbu priznala 1957. godine. Mlada družba je bila izuzetno privlačna, a blažena sestra Marija je sve poduzimala, da za svoju siročad priskrbi što sigurniji kruh. Godine 1922. je obišla Slavoniju proseći za djecu. Nije bila zadovoljna. Sestra Marija je otišla i u Ministarstvo za zaštitu djece u Beograd. Isprosila je 60.000 kruna. Ministarstvo je zamolilo sestre da u Subotici preuzmu brigu za 100 djece u subotičkoj Kolijevci. Ljudi iz ministarstva su bili uporni. Isplatilo se.

Blažena Marija u Subotici

Nije prošlo ni godinu dana, a blažena Marija je za Suboticu odvojila šest sestara te jednu aspiranticu. Sama je 4. srpnja 1923. godine stigla sa sestrama u Bačku. Sestre su lijepo primljene u Subotici. Pa ipak, naišle su na protivljenje biskupa Lajče Budanovića. Tome je doprinio i jedan svećenik koji je klevećao novu družbu časnih sestara. Narod je volio sestre. Blažena je Marija dobila dopuštenje od gradskih vlasti da obiđe salaše i prikuplja darove za siročad. Pratila je Mariška Dulić. Skupili su veliku količinu pšenice. Ubrzo će Mariška kao prva Bačvanka stupiti u redove sestara Kćeri Milosrđa. Do danas je družba u Bačkoj dobila četrdesetak novih članova. Sestre su djelovale u subotičkoj Kolijevci sve do 30. srpnja 1941. kad su mađarske vlasti Kolijevku predale građanskim osobama. Sestre su izdržale sve nedaće komunizma i nisu napustile Subotičku biskupiju. U Subotici i danas vode brigu o starima, a od 2001. godine imaju i dječji vrtić "Marija Petković" – Sunčica.

Četrdeset godina okrunila bolešću

Četrdeset je godina služila siromašnima u Hrvatskoj i Argentini, a pet posljednjih godina života, do 9. srpnja 1966. patila, molila se i žrtvovala za djelo koje je Bog povjerio njoj i njezinim sestrama. Blažene uspomene papa Ivan Pavao II. proglasio ju je 6. lipnja 2003. godine blaženom u Dubrovniku. Evo jedne njezine misli: "Ne tražimo od Isusa da nas oslobodi patnje već oholosti i grijeha".

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Poboljšanje – sebične ljubavi uništenje

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Poslije uspostavljanja plana duhovnoga života: *liječenja tijela i duše*, putovima bogoslovnih kreposti, o čemu je bilo govora u prošlom broju, treba prijeći na konkretnu suradnju s Božjim milosnim snagama u duši, koje smo primili već na krštenju, kao što je posvetna milost, bogoslovne kreposti i darovi Duha Svetoga. Cilj suradnje je uhvatiti se u koštac sa *sebičnom ljubavi*, njezinom *poništenju* u osobnom životu kako bi postignuli *poboljšanje*, napredak u duhovnom životu.¹

Smisao dinamizma koje vodi *poništenju sebične ljubavi* je u tome da se kršćanin bori, putovima bogoslovnih kreposti, da *ne volimo sebično*: "Koga ne volimo, tome teško, (silom) ugađamo – primjećuje o. Gerard. Takvi neka smo prema sebi, osobito prema svome tijelu i životu, pa ćemo postići pravu dobrotu".² U konkretnosti borba protiv sebičnosti se treba odnositi, prije svega na vlastita osjetila, vlastiti temperament, na ljude čiju čud moramo podnositi: "Svaki nas čas nešto muči – zapisuje sluga Božji – da nas od sebičnosti izliječi. Muči nas naša čud, muči nas drugog čud, pa moram biti lud ako u (patnji), trpljenju nemam čisti vid, i po njemu tražiti Vas, Isuse i Marijo, i moje duše spas".³ U svjetlu bogoslovnih kreposti po (čistom vidu), što je očito svjetlo žive vjere: "zlo nije zlo, jer nas (vija) tjera u nebo, jer je Isus to podnosio. Nije zlo nego dobro jer nas ponizi i uzvisi. Ipak moramo nastojati svoje zlo ljubavljvu rashladiti... Radi se o zlu u moralnom i duhovnom značenju jer: zlo je svako djelo što (Isusu i Mariji) nije milo... Vjera, ufanje i ljubav trebaju imati kvalitetu velikodušnosti: Bog je prijatelj velikodušnih ljudi. Sv. Terezija uči da je važno oduševljavati se za velike stvari".⁴

Cijelo ovo nastojanje je jamačno trpljenje, što sv. Ivan od Križa naziva *noć osjetila*, ili *aktivna noć*, na što se Gerard poziva, jer se razum i volja trebaju podložiti svjetlu bogoslovnih kreposti a to uzrokuje trpljenje, *noć za razum*. Gerard to ističe, primjerice, obraćajući se Isusu i Mariji: Moj posao i Vaš: Vaša želja = spas. Muka je bila, Isuse, cio Tvoj život za nas, da izvršiš svoj posao za sve nas. Cilj ove aktivne suradnje s bogoslovnim krepostima: "Što si činio mi moramo nastaviti pa ćemo se spasiti. Najmiliji mučenik: koji svakome pruža lijek. Lijek je dobra žrtvovana volja. Prije nego ovaj lijek nabavimo moramo u sebi

četu vojnika, dobra svojstva nabaviti i s njima, kao Matatija svećenik, pogana svojstva srušiti. On je sa svojom četom pogane oltare, mi svoja svojstva (logično: svoje strasti) rušimo".⁵ Kako možemo razabrati iz ovih navoda, *liječenje* nije poništenje, u značenju *uništenja* onog što je na psihološkoj razini čovjeku urođeno nego preusmjerenje, oslobađanje od sebičnosti i egoizma, kako bi svoju psihološku sferu obogatili plemenitim i moralnim vrednotama. Ovakav duhovni život nije usmjeren samo na osobni rast u Božjoj ljubavi, u bogoslovnim krepostima; ima odjeka i u bližnjem; ima eklezijalnu dimenziju: jer kako ga "sebičnost ne veže... tko je umro (jamačno sebičnosti), taj živi za svijet, za sve umire, za svakoga živi. Dakle: ne za sebe, nego za Tebe živjeti, inače sam lijepi paun s gadnim glasom".⁶ Paun je očito slika oholosti, sebeljublja, *strasti!*

Po ovako uspostavljenom programu života, u *čišćenju osjetila* Gerard odlučuje: "Neka sam pogažen od svoje čudi... Tko me gazi taj me kao cvijeće zalijeva kako bi duša bila Vama (Isuse i Marijo) mila".⁷ Želi po ovoj odluci slijediti *Mali put* sv. Male Terezije: "Ona je malo cvijeće a ja neka sam najmanje, ali zaboravljeno, pogaženo".⁸ "Neka sam pogažen od svoje čudi ali ojačan u dobroj volji: zgažen = blažen".⁹ "Zbog istočnoga grijeha dijete je divlja voćkica koju treba gotovo neprestano kalamiti. Da se divlje uništi i čudesno razvija. Dakle, divlje odstraniti a duhovno usaditi".¹⁰ Gerard, kada se trsio postati *malo cvijeće*, boreći se protiv svoje čudi, osjetila, koju Gerard otkriva u svojoj *nagloj naravi* želi biti dijete, *mali cvijet* želi "Pred Propetim usaditi ljubičicu, kao što je željela Mala Terezija, i tako spasiti svoju dušicu".¹¹

Važno je istaknuti, u ovom prikazu da Gerard zapravo svojim riječima, služeći se sustavom sv. Ivana od Križa, očituje da slijediti učenje Ivana od Križa u konkretnosti znači isto što i hodati *Malim putem* sv. Terezije o Djeteta Isusa! Izgrađivati vlastiti duhovni život a jednako tako vježbati se u ljubavi prema bližnjemu.

1. Theologia past., 002962.
2. Ondje.
3. Ondje, 002789.
4. Ondje, 002790.
5. Ondje.
6. Ondje.
7. Razg. s Isusom i Marijom, 004091.
8. Ondje.
9. Ondje, 004091.
10. Biser mišljenja, 004572.
11. Bilješke hrvatski, 006626.

JELISAVETA BULJOVIĆ VUČETIĆ

Rođena je 1940. godine u Bikovu kraj Subotice. U Subotici je započela školovanje i svoj radni vijek, a potom sa suprugom odlazi u Trstenik gdje radi do mirovine 1990. Sada živi u Novom Sadu. Poeziju piše po odlasku u mirovinu. Članica je nekoliko književnih udruga, među njima Književnog kluba "Moravski tokovi", Književne zajednice i Pjesničkog kluba "Orfej" (Subotica). Članica je HKPD "Stanislav Preprek" u Novom Sadu. U Trsteniku je objavila zbirku poezije *Život je tajna* (1994.) a u Novom Sadu zbirku poezije *Orfeji mira* (2004.). Zastupljena je u desetak skupnih zbirki te u petnaestak zbornika i časopisa.

BIKOVAČKA TUGA

Klapila sam noćas
bikovački salaš
dida Entu kako popravlja korlat
koji je marva polomila
braneći se od obada.
Sluktim ko štogod divani:
"Što oni meni uzimaju zemlju
ta ja sam je svu
ispod nokata privmio
orajući i kopajući.
Oni meni klincima ispod nokata
tiraju zemlju
strujom je tresu da ispadne
a ona se zaintačila
pa ni krv što curi iz rana
ne može je isprati.
Brkove mu čupali
da mi suze lakše klize na zemlju..."
Mala sam bila
nisam znala šta bulazni
dida Ento.
Sad znam
da je on svojom dušom
volio zemlju.
Ne dam ja dušu dida Ente
za sva bogatstva ovog svita
ona mi pomaže plakati
kad mi bikovačka zemlja
padne na pamet.
Kad sam se probudila
na uzgljanci
vlaga mriši
ne znam da li su to
suze dida Ente ili moje.

Piše: Andrija Anišić

Kršćanski moral

Poznato je da sam na poslije-diplomskom studiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu specijalizirao moralnu teologiju. U svom studiju posebnu pozornost posvetio sam bračnom i obiteljskom moralu. Iz toga područja napisao sam i svoj magistarski rad koji ću braniti na spomenutom fakultetu u jesen ove godine. Prateći pomno kao svećenik i teolog sve ono što se govori i piše o braku i obitelji, uočio sam mnoga odstupanja od nauka Katoličke crkve. Kroz duhovne razgovore uvidio sam da mnogi bračni drugovi i roditelji imaju krivo poimanje kršćanskog morala. Neki su se već utopili u rašireni relativizam te uopće ne ispovijedaju grijehe koji se odnose na šestu i devetu Božju zapovijed koje određuju što je Božja volja glede spolnosti odnosno bračne ljubavi i vjernosti. Sve to kao i mnogi drugi suvremeni moralni problemi rađali su u meni želju da pišem u našem *Zvoniku* upravo o toj problematici. Budući da mi je novi urednik odobrio uređivanje rubrike "Moralni kutak" odlučio sam u svakom broju na ovom kratkom prostoru pojasniti poneko "sporno" pitanje. Ima puno takvih pitanja o kojima se govori i u našem tisku i na našim medijima te ću stoga prednost davati tim pitanjima i na njih se osvrnuti. Isto tako pozivam vas, dragi čitatelji, koji ste već bili u nekoj dilemi kako postupiti u pojedinim slučajevima da pošaljete pitanja na moju adresu ili na priloženi mail pa ću nastojati i na njih odgovoriti. Dakako da to ne moraju biti samo pitanja s područja bračnog i obiteljskog života. Kršćanin, naime, mora uskladiti svoj život s moralnim normama na svakom području svoga života.

U ovoj rubrici neću iznositi svoja osobna razmišljanja nego Božju riječ i tumačenja službenih crkvenih dokumenata. Iskrena mi je želja pomoći

čitateljima da svoj život žive u skladu s Božjom voljom, jer samo tako čovjek može rasti i dostići potpuno ljudsko dostojanstvo i puninu radosti kršćanskog života. Isus Krist je vrhovna moralna norma. Čitav je njegov život i svaka njegova riječ za sve kršćane norma prema kojoj moraju ravnati svoj život da bi mogli ostvariti onu vrhunsku normu koja obvezuje sve. Tu normu on je izrekao u svom Govoru na gori: *Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac Vaš nebeski* (Mt 5,48).

U ovom uvodnom članku želim iznijeti i nekoliko općenitih misli o moralnoj teologiji velikog teologa Karla Rahnera. (*Teološki rječnik*, Đakovo, 1992., str. 331-332).

a) Moralna teologija je nauk o ispravnom, s Bogom usklađenom djelovanju čovjeka, koji se temelji na objavi Božjoj;

b) Izvori i norme moralne teologije su *Sveto pismo*, tradicija, učiteljstvo Crkve;

c) Ukoliko se moralna teologija temelji na trajnom konkretnom biću čovjeka ona je normativna znanost, tj. određuje norme djelovanja;

d) Moralna teologija je i egzistencijalna normativna znanost, tj. veoma jasno u svojoj vlastitoj povijesti trajno pokazuje promjenu profanih i religioznih situacija čovjeka. No ona time nije postala čista etika situacije...

e) Moralna teologija premda nastoji izraditi konkretne obveze, odnosno norme ponašanja svakog pojedinca, ipak ne oduzima pojedincu mogućnost konkretnog pronalazanja volje Božje za njega osobno kao što je na primjer izbor zvanja i konkretnog oblika življenja zapovijedi ljubavi (primjer sv. Maksimilijana Kolbea) itd.

Hrvatske katoličke internet
stranice (63.)

Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije

Demokratske promjene koje su srušile autoritarne sustave u Istočnoj i Srednjoj Europi u zadnjem desetljeću prošloga stoljeća, rezultirale su, među ostalim, i povećanjem nazočnosti Crkve u društvenom životu u ovim zemljama, nakon višedecenijskog njezinog potiskivanja i proganjanja. U jednom broju ovih zemalja, uvedena je i vjerska nastava u službene školske programe, što je pred crkve stavilo nove zadaće u katehezaciji. Potaknuta time, Hrvatska biskupska konferencija utemeljila je 1993. Nacionalni katehetski ured, čija je internetska adresa:

www.nku.hbk.hr

Temeljni smisao ove stranice jest pomoć u vjeroučiteljskom radu, u kome cilju se sa stranice mogu preuzeti i različiti službeni dokumenti u doc ili pdf formatu (npr. nastavni plan i program za osnovnu školu, razni pravilnici i sl.) te se nalaze redovite obavijesti o katehetskim aktivnostima (npr. pripreme za katehetska natjecanja i rezultati s njih). Na stranici su i izbornici na dva stručna časopisa (*Katehetski glasnik* i *Vjeroučitelj*), obavijesti o stručnim skupovima, osnovni podaci o katehetskim uredima, linkovi (među njima i na Katehetski salezijanski centar /www.ksc.hr/ s časopisom *Kateheta* – o kojemu je ranije pisano u ovoj rubrici) itd. Posebno zanimljiv jest list *Vjeroučitelj* gdje katehete mogu pronaći više korisnih materijala poput generatora za križaljke, biblijskoga zemljovida u elektroničkom obliku i sl., a koji ima i svoje linkove na druge korisne stranice (npr.

www.vjeronauk.net

– o kojemu je također pisano u ovoj rubrici).

Među značajnim imenima suvremenoga hrvatskog vjerskog odgoja i obrazovanja, nalazi se i bačka Hrvatica Ana Gabrijele Šabić (Tavankut, 1950. – Zagreb, 2000.). Pod izbornikom "obavijesti" na izborniku se može pročitati i podsjećanje na dvodnevni znanstveno-duhovni skup, koji je o njoj održan listopada 2003. u Subotici.

s b

Piše: dr. Andrija Kopilović

17. 06. 2007.

JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

2 Sam 12,7-10.13; Ps 32,1-2.5.7.11; Gal 2,16.19-21
Lk 7,36-8,3

Oprosti mi, Gospodine, krivnju grijeha moga

Bogoslužje današnje nedjelje pred nas stavlja jedno gorko iskustvo. To je iskustvo grijeha. Svi mi odrasli imamo to iskustvo koje nas tereti, jer čovjek s grijehom osjeća kako ga s jedne strane optužuje Božji zakon, a s druge strane njegova savjest. Stoga je jednako tako poznato iskustvo kako je divno osjetiti oprostjenje. Psalmist danas vapi Gospodinu za oprostjenjem grijeha, jer i prvo čitanje i evanđelje govore o toj Božjoj dobroti koja oprašta. Blažen je onaj čovjek komu je grijeh otpušten i komu je zločin pokriven, a to može učiniti samo Bog. Mi ljudi možemo praštati, ali duboko u našoj savjesti ostaje pamćenje i stoga je istinita izreka: "Opraštam, ali ne mogu zaboraviti." Grijeh jedino Bog može oprostiti i zaboraviti, zapravo ga uništiti, pa je zato stvarno blažen onaj komu Bog oprašta grijeh. Naše priznanje pred Bogom je naša poniznost i naša iskrenost kao temelj onoga što Bog hoće: da priznamo kako nam samo on to može učiniti i zato je Bog utočište naše u tjeskobama. On nas čuva i tješi pravom radošću i daje nam da ponovno možemo početi iz početka. Najveći dar za nas kršćane je ponizna istina, da svaki puta pred Bogom možemo opet početi ispočetka. Ponizno, ali iskreno.

24. 06. 2007.

DVANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU - ROĐENJE SVETOG IVANA KRSTITELJA

Iz 49,1-6; Ps 139,1-3.13-15; Dj 13,22-26
Lk 1,57-66.80

Tebe žeda duša moja, Gospodine Bože moj

Liturgija današnje nedjelje pred nas stavlja i tjeskobu i križ. Stavlja pred nas put po kojem se dolazi do obraćenja. Obraćenje je trajni proces kojega svatko od nas nosi duboko u srcu kao želju, a i kao potrebu, jer dokle god smo na ovom svijetu nismo tako savršeni da ne bismo mogli biti bolji. Psalmist u današnjem bogoslužju pokazuje tu neobičnu čežnju svake ljudske duše da se uistinu želi obratiti i biti potpuno Božja. Čovjek je stvoren od Boga i za Boga, stoga ne može biti do kraja sretan bez njega. "O Bože, gorljivo tebe tražim, tebe žeda duša moja, tebe želi tijelo moje kao zemlja suha, žedna, bezvodna." Prekrasna slika koja pokazuje ljudsku narav. Tamo gdje nema Božje milosti i Božjega duha naša je duša kao suha zemlja. Stoga je mjesto susreta svetište - svetište Božje - za nas napose u euharistiji, a svetište je i naša duša, jer se s Bogom možemo susresti u sabranoj molitvi. Put do toga susreta je s jedne strane čežnja i s druge strane ljubav. Ljubav koju tražimo i ljubav koja nam se uzvraća, a dokaz koliko ljubimo je u stvari naše služenje. Duša će mi biti kao sala i mrsa sita i "hvalit ću te kliktavim ustima" ako u Bogu postignem taj svoj mir i sreću, jer sam upravo pred Bogom onakav kakav mogu i trebam biti: svaki dan bolji.

1. 07. 2007.

TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

1 Kr 19,16b.19-21; Ps 16,1-2a.5.7-11; Gal 5,1.13-18
Lk 9,51-62

Ti si, Gospodine, baština moja

Služiti Bogu, što to znači? Na tu službu poziva Bog, a čovjek se odaziva i govori svoj: da. Služiti Bogu, kaže apostol Pavao, znači kraljevati. Služiti Bogu znači biti do kraja slobodan. Isus, oslobođen svih navezanosti, pa i materijalnih dobara, pokazuje tko je taj sluga Božji koji je tako slobodan da uvijek i svagdje može služiti Gospodinu. Psalmist moli da to i on može činiti. Prvi je vapaj molitve: "Tebi se utječem. Čuvaj me, Bože, jer si Ti jedini Gospodin, jedini Gospodar kome ja želim služiti." Gospodin je baština moja, ne samo zato što je onaj koji u ruci drži sudbinu moju, nego onaj koji je dostojan čovjekova potpunog predanja, a to je služenje u predanju. To predanje je u stvari slavljenje Boga našim životom u svagdašnjici. Blagoslivljati Gospodina koji nas svjetuje i neprestano poučava srce, pa i onda kada toga možda nismo svjesni, po događajima, porukama, drugim ljudima. Mi smo oni koji taj njegov glas pokušavamo slijediti i po njemu živjeti te na taj način postajemo uistinu službenici Božji, jer pronosimo slavu njegovu. Ustvari, ta slava je odaziv na poziv. Tada, ako tako Gospodinu služimo u radosti i veselju, on nas ne ostavlja, a napose ne ostavlja našu dušu da "gladuje i žeda" i iskusi dubine podzemlja. "Pravednik truleži ne ugleda", kaže psalmist i zato je važno da i ove nedjelje, kada razmišljamo o služenju, znamo kako je služenje po riječima apostola Pavla u stvari gospodovanje, jer služiti Bogu znači biti jedno s njime.

8. 07. 2007.

ČETRANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 66,10-14c; Ps 66, 2-3a.4-7a.16.20; Gal 6,14-18
Lk 10,1-12.17-20

Kliči Bogu sva zemljo

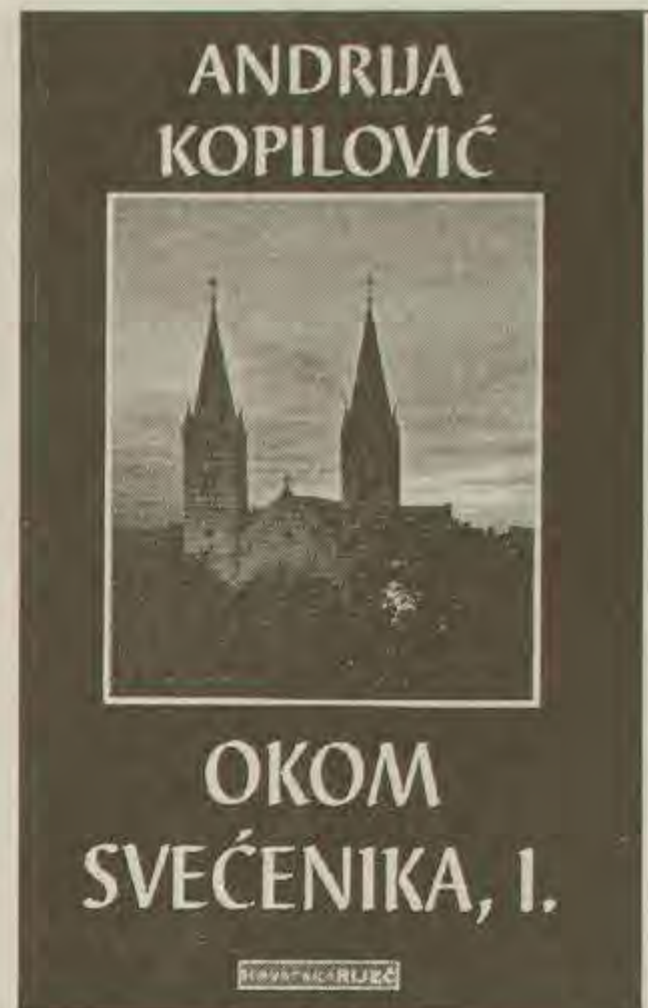
Današnje Bogoslužje riječi nam govori o slobodi i neovisnosti onih čiji su koraci pozvani biti misionarima mira. Što znači biti misionar, biti propovjednik i navjestitelj? To znači pronijeti ovim svijetom Božju slavu i Božje ime. Tumačiti Božju volju, pomagati ljudima da je shvate, prihvate i slijede i tako u suradnji s Bogom ostvare sreću. Stoga Crkva danas u psalmu 66. moli i zahvaljuje "kliči Bogu sva zemljo i opjevaj slavu imena njegova" da mu se preko nas i po nama dade hvala dostojna, jer čovjek je ona "hvala" po kojoj, njegovim srcem i usnama, sva priroda klikće Bogu za ljepotu i zahvalu. "Kako su potresna djela tvoja", divi se psalmist, jer je sva zemlja pozvana klanjati se, pjevati, zahvaljivati i slaviti Boga. Nemoguće je da ta predivna stvorenja to čine svjesno, jer svijesti nemaju. Oni imaju smisao slavljenja Boga samo preko čovjeka koji može slaveći i zahvaljujući objedinjavati sav stvoreni materijalni svijet i dati Bogu hvalu. Tako je zapravo središte stvaranja čovjek koji u sebi ujedinjuje sav stvoreni svijet i udahnutu mu dušu, te se na taj način Bog i on nalaze u istom poslanju, a to je proslava. Proslava onoga što sva priroda duguje Stvoritelju, a u isto vrijeme i temelj za suradnju daljnega stvaranja na što je čovjek pozvan. Diviti se ljepoti zemlje, rijeka i mora, znači hvaliti Boga, a poštovati je u ekološkoj svijesti, znači također, bojati se, štovati, biti odgovoran Bogu i za Boga.

PREDSTAVLJENA KNJIGA DR. ANDRIJE KOPILOVIĆA "OKOM SVEĆENIKA I. i II."

Piše: Katarina Čeliković

KNJIGA PISANA UMOM I SRCEM

Pred mnogobrojnom publikom, 8. lipnja u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće predstavljena je knjiga mons. dr. Andrije Kopilovića "Okom svećenika". Nakladnik NIU "Hrvatska riječ" objavila je u dvije knjige skupljene kolumne koje je dr. Kopilović objavljivao od početka izlaženja tjednika *Hrvatska riječ*. Knjigu su predstavili beogradski nadbiskup i metropolit mons. Stanislav Hočevar, župnik župe Sv. Roka u Subotici preč. Andrija Anišić i predsjednik HAD-a Dujo Runje. U ime nakladnika knjigu su predstavili ravnatelj Zvonimir Perušić i urednik knjige Milovan Miković.

Vrijedan i austrian pisac

Čovjek i svećenik kojega subotičkoj javnosti ne treba posebno predstavljati, jer je ostavio duboke tragove u životu Crkve i hrvatskoga naroda u Vojvodini, pa i šire, mons. dr. Andrija Kopilović odazvao se na poziv tadašnjeg urednika Hrvatske riječi, Zvonimira Perušića, na pisanje kolumne koja će "okom svećenika" pratiti sva zbivanja u životu hrvatske zajednice ali i društva u cjelini. Tijekom više od četiri godine dr. Kopilović je ustrajno i neumorno promatrao i zapisivao, uvijek na vrijeme predavao svoju rubriku i dao posebnu notu jedinom tjedniku na hrvatskom jeziku, rekao je ravnatelj NIU "Hrvatska riječ" gđin Perušić na početku predavljanja knjige *Okom svećenika* dr. Andrije Kopilovića pred publikom koja je 8. lipnja ispunila Veliku vijećnicu subotičke Gradske kuće.

Urednik knjige Milovan Miković osvrnuo se na posebne i teške povijesne trenutke koje prolazi hrvatska zajednica i na ulogu kolumne svećenika u *Hrvatskoj riječi* te kako knjiga može utjecati na društvo u cjelini.

Sinteza neba i zemlje

Preuzvišeni, nadbiskup beogradski mons. Stanislav Hočevar posvjedočio je da u ovoj večeri naša duhovna čula mirišu čudesnu sintezu *Neba i Zemlje* te je on ovdje zato jer možda trebate moju podršku kao predstavnika čitave Crkve katoličke u Srbiji. Ja sam s vama upravo zato da bih posvjedočio da je ovaj susret od velikog značenja. Postavivši pitanje *Je li dobro, je li mudro da tamo* (u *Hrvatskoj riječi*, op. au.) redovito piše jedan svećenik, predstavnik Crkve?, on je podsjetio na poznate događaje od 11. rujna 2001., terorističkog napada na simbole moder-

nog svijeta u Americi i na reakciju poznatog njemačkog ateističkog filozofa Jurgena Habermasa koji je nakon tog događaja rekao *Ipak religije imaju mnogo veću ulogu nego sam ja to mislio*. Ovaj je filozof vodio razgovor i s tada najpoznatijim katoličkim intelektualcem Josephom Ratzingerom koji je dan prije smrti tadašnjeg pape Ivana Pavla II., upravo 1. travnja imao u Monte Casinu predavanje *'Budućnost Europe'* i ustvrdio da je potrebno za sve ljude, za sve stanovnike Zemlje, da prihvate osnovnu činjenicu – *"sicut Deus daretur"*. I oni koji ne vjeruju u Boga, trebaju se ponašati kao da Bog ipak postoji kako bismo svi postupali odgovorno pred ovim vidljivim svijetom.

Nadbiskup je izrazio i vjeru kako je u Subotici posebna dragocjena sinteza u kojoj još nema onoga što je papa Pavao VI. rekao da je najveća nesreća sadašnjeg svijeta – duboka odijeljenost između vjere i kulture te kazao da vi tu još živite u jednoj poprilično zdravoj povezanosti između kulture i vjere. I imali ste sreću, po mom skromnom mišljenju, da ste u ovo vrlo važno vrijeme jake tranzicije, osjećali potrebu da u Vašem listu, novinama

Hrvatskoj riječi, progovori i zvanični predstavnik jedne vjere, religije, konkretno Katoličke Crkve. Upravo time ušli ste u najvažniji proces dijaloga, dijaloga između civilnog društva i vjere, između nebeskog i zemaljskog, materijalnog i duhovnog, Božjeg i ljudskog, i upravo time omogućavali jednu veliku sintezu ili dijalog naglasio je nadbiskup i dodao kako bez tog integralnoga dijaloga nije moguće gajiti niti svoj vlastiti niti identitet neke zajednice, bilo crkvene, bilo nacionalne.

Iskreno pozdravljam, osobno zalaganje mons. Andrije da bude stalno prisutan, čestitam mu u ime Crkve, naše metropolije, da je bio tu tako vjerran... Posebno mu zahvaljujem što je svjedočio ljubav Crkve koja prati pojedince, narode, zajednice, u tom njihovom organskom razvijanju. Čestitam mu za tu vjernost, za tu stalnost, za tu pravovremenost, za tu preventivnost. I time pozivam sve da upravo iz ovog večerašnjeg susreta dođemo do ovoga: nema budućnosti ako svi mi ne surađujemo. Crkva i društvo.

Nadbiskup
mons. Stanislav Hočevar

Zvonimir Perušić, mons. Stanislav Hočevar, dr. Andrija Kopilović i Milovan Miković

Važno je također da ove tekstove piše svećenik, jer je svećenik konstitutivno vođa, te stoga ova knjiga ima još veću vrijednost.

Konkretna i aktualna poruka

O temama i postupku kojim se autor knjige koristi govorio je vrlo nadahnuto župnik župe Sv. Roka u Subotici preč. **Andrija Anišić**: *On svojim svećeničkim okom promatra život čovjeka kao čovjeka, život čovjeka kao kršćanina, život čovjeka kao člana određenog društva, život Crkve Kristove i napose život naše hrvatske zajednice.* Rekaži kako autor okom svećenika prati ponajprije tijekom Crkvene godine (njegovom pogledu nije promakao nijedan Advent, Božić, Korizma, Uskrs i svi veliki blagdani Katoličke crkve), ukazao je i na postupak kojim podsjeća na izvorni i bitni sadržaj određenog liturgijskog vremena, povezujući ga s konkretnim čovjekom ili konkretnom situacijom. U svojim člancima autor je obradio glavne teološke teme kao što su vjera, ljubav, savjest, opraštanje i pomirenje, zahvaljivanje, smrt, vječni život... Osvjetljava svojom teološkom misli i velike teme koje se tiču čovjeka i društva općenito. Tako govori o osobnosti, o braku, obitelji, odgoju, kulturi, politici...

Dr. Kopilović se osvrće i na sve običaje našega naroda. *Tako svojim svećeničkim okom, ali i svećeničkim srcem ocjenjuje pripremu i proslavu Velikoga prela, Prela mladih, Dužijance, Poklada, Materica, Otaca...*

On govori o velikim događajima u životu Crkve (poput pohoda velikog pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj); piše o uvođenju vjeronauka u škole; okom i srcem velikog i neumornog ekumenista progovorio je o svim ekumenskim skupovima ili temama. Veliki je prostor posvetio *Životu naše hrvatske zajednice* prema kojoj je nekad bio i oštar, ali sna-

gom te "oštre riječi" koja prosuđuje nakane i misli srca i dr. Kopilović pokušava sve članove hrvatske zajednice na ovim prostorima, a osobito one odgovorne u njoj upozoravati, izreći im prijekor, opomenuti, ali i ohrabrivati, tješiti, poticati na dobro, osobito na slogu i rast u zajedništvu bez kojega nam nema ostanka na ovim prostorima.

Njegovu svećeničkom oku nisu promaknuli ni veliki događaji iz života matične domovine kao ni život države u kojoj živi (osobito je zapažen članak o ubojstvu dr. Zorana Đinđića). Nekoliko članaka posvećuje nekoć kršćanskoj Europi pitajući se kuda ideš Europo, nakon što nije prihvaćeno da u ustav Europske unije uđu njezini kršćanski korijeni.

Preč. Anišić je u svom izlaganju naglasio kako je u svakom članku značajna upravo *njegova poruka, odnosno primjena na sadašnje vrijeme. Snaga Božje riječi upravo je u tome da je ona aktualna u svakom vremenu. I zato je riječ dr. Kopilovića dragocjena i značajna jer je za svaku Božju riječ pronašao konkretnu primjenu u svakidašnjici suvremenog kršćanina odnosno čovjeka.*

Usmjerava na vječno dobro

Predsjednik Hrvatskoga akademskog društva **Dujo Runje** rekao je kako se u autorovim odgovorima ne nalaze jeftina rješenja, već puno puta odgovori izvan dohvata efemernosti. Dr. Kopilović nas u svojim odgovorima usmjerava na vječno dobro, a ne na privlačno i nama drago. On seizmografski reagira na svekolike društvene pojave koje se događaju hic et nunc, djelujući samo u skladu sa svojom unutarnjom vokacijom. Razriješen svega, osim svoje savjesti, on je gromovnički udarao po

Dujo Runje zaključuje: *Ova kolumna je izišla iz nutrine duše, iz meditacija ili bolje rečeno ovo štivo jest meditacija. Nju je izazvao život i vjerujem da će knjige biti izazov životu. Naravno, dr. Kopilović je dao svoj pečat ovoj knjizi jer, kako kaže Volter, *Moja knjiga, to sam ja!**

svim porocima svojega naroda. Nije pisao niti piše kao novinar i političar, nego kao teolog koji je prodro duboko u dušu naroda, njegovu prošlost i karakter.

Umom i srcem promeditirano

Svoju zahvalu predstavljacima knjige izrazio je na kraju autor, mons. dr. Andrija Kopilović rekavši da je ganut svim rečenim i pohvalama koje će shvatiti kao poticaj za daljnji rad. Opisao je potom kako kolumne nastaju najčešće u kapelici nakon ozbiljnoga promatranja događaja i života oko sebe i tada neka rečenica ili poruka budu ponajprije promeditirane, zatim srcem ali i umom zapisane.

Predstavljanju knjige nazočili su predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, generalni konzul R. Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**, a osim Subotičana i gostiju iz okolnih mjesta, došli su i gosti iz Sombora i Bačkog Monoštora.

Tijekom večeri nastupio je Komorni zbor *Collegium Musicum Catholicum* pod ravnanjem **Miroslava Stantića**, uz klavirsku pratnju **mr. Kornelija Vizina** a na flauti je svirala **Noemi Tot**.

Po svršetku službenog programa, dr. Kopilović je potpisao knjige i ostao u razgovoru s publikom.

Uređuju: Dražen Dulić i Tomislav Kljajić

Sjemeništarci kod franjevacca

Po dragoj i ustaljenoj tradiciji subotički sjemeništarci slave sv. misu u franjevačkoj crkvi Sv. Mihaela skupa s franjevačkom zajednicom i vjernicima kako bi svjedočili o svom sjemenišnom životu te upoznali jedan od najstarijih samostana na ovom prostoru. I ove su godine sjemeništarci aktivno sudjelovali na misama, koje su uljepšali pjevanjem sjemenišnoga zbora "Schola cantorum" i recitacijom. Sv. misu na hrvatskom jeziku predvodio je p. **Marijan Kovačević**, a na mađarskom jeziku p. **Zoltán Dukai**, uz koncelebraciju sjemenišnih poglavara. Prigodne recitacije govorili su **Lászlo Sajti** i **Robert Zahorjanski**. O svom životnom putu govorili su **Tamás Szécsenyi** i **Vinko Cvijin**. Poslije mise razgledali su samostan, a s velikim interesiranjem promatrali su stare kodekse, a nakon toga ih je gvardijan samostana počastio zajedničkim agapeom. Susret s franjevcima i vjernicima ostat će svima u lijepoj uspomeni.

Robert Zahorjanski

Misa uz radio Mariju

Od kada postoji na našim prostorima, Radio Marija je već nekoliko puta prenosila sv. mise iz našega Zavoda. Prijenos misnoga slavlja iz sjemenišne kapelice bio je i 24. svibnja u 18 sati. Euharistijsko slavlje je predvodio rektor sjemeništa, a koncelebrirali su duhovnik vlč. **Marko Forgić**, koji je ujedno propovijedao, kao i prefekt **Ignác Brasnyó**. Pod misom je nastupio zbor "Schola cantorum Paulinum", i instrumentalni sastav sjemeništa. Meditativnu recitaciju govorio je **Robert Zahorjanski**. Zahvaljujemo urednicima i tehničarima Radio Marije što su bili naši gosti.

Vladimir Ahmetović

Oproštaj od maturanata

Sjemeništarci, profesori i poglavari te mnogobrojni gosti 18. svibnja došli su ispratiti naše ovogodišnje maturante. Prigodni program priredio je III. razred. Uz pjesme, recitacije i govore učenici su se prisjetili svih lijepih uspomena i poželjeli sreću maturantima u daljnjem školovanju i životu. Oproštajni govor imali su vicematuranti **Ivan Vidiš** i **Zsolt Magyar**. Poslije poticajnog govora razrednika IV. razreda **prof. dr. Josipa Ivanovića** i rektora **mons. Josipa Mioča**, održan je domjenak. U dvorani je uz druženje bila prigoda da roditelji porazgovaraju s profesorima i poglavarima. Maturant **Dean Olear** svečano je predao školsko zvono vicematurantu **Pavlu Leščičešenu**, a zatim su maturanti otpjevali pjesmu "Prašta se već stari đak". Maturante još očekuje ispit zrelosti, u čemu im svi želimo puno uspjeha kao i u daljnjem školovanju. / *Ivan Vidiš* /

Nagrađen rektor

Iznimnu nam je radost pričinila vijest koju smo primili 15. svibnja. Rektor našega Zavoda, **mons. Josip Mioč** primio je od predsjednika Republike Mađarske odlikovanje za svoj dosadašnji odgojiteljski i učiteljski rad. Riječ je o zlatnom križu za zasluge i svečanoj diplomi. I sami, naime, znamo koliko toga naš rektor čini za sve nas, da bi nam vrijeme u Paulinumu bilo što ljepše i svrsishodnije. Paulinum je u posljednje vrijeme postao jedna od poznatijih i poštovanih institucija u našem gradu, i to ponajprije zaslugama **mons. Mioča**. Našemu rektoru od srca čestitamo i zahvaljujemo za svako dobro djelo koje je učinio za sve nas. Neka ga Bog poživi!

Marjan Škablja

Posjet Bikovu

Nezaboravno i lijepo poslijepodne bilo je 21. svibnja kada smo se okupili na susretu s članovima bikovačke župne zajednice. Susret je počeo u crkvi *Marijina Uznesenja* koja postoji već 85 godina i koja je veza između bikovačkih ravnicu i nebeske slave. Ova crkva građena je kako bi pokazala spoj kulture i vjere (inkulturaciju vjere). Posebno nas je dojmilo njeno lijepo svetohranište, građeno kao "parasnička peč", oltar je u obliku snopa žita, a krstionica kao đeram. Sudjelovali smo i u misnom slavlju kojim je proslavljena prva godišnjica posvete ove crkve. Misno slavlje je predvodio rektor sjemeništa **msgr. Josip Mioč** uz koncelebraciju prefekta sjemeništa, **Ignaca Brasnyóa**, te domaćeg župnika **preč. Julija Bašića**. Sjemeništarci su svetu misu uzveličali svojim pjevanjem i asistiranjem.

Homiliju je održao rektor sjemeništa, a zatim je svoj životni put prema svećeništvu iznio **Mato Berišić**, maturant. Nakon mise otišli smo na turistički salaš obitelji **Tikvicki**. Nakon odlične rekreacije i nogometne utakmice, bili smo bogato ugošćeni. Iznimno smo zahvalni za ovaj nezaboravni susret, kako u crkvi, tako i na salašu **Tikvicki**.

Dražen Dulić

Te Deum laudamus

U povodu završetka školske godine i mi Paulinci imali smo 8. lipnja svetu misu zahvalnicu "Te Deum" ili "Tebe Boga hvalimo". Svetu misu predvodio je rektor sjemeništa **mons. Josip Mioč** uz koncelebraciju prefekta i duhovnika. Svetoj misi nazočili su sjemeništarci, profesori, roditelji i prijatelji sjemeništaraca. Riječi zahvale uputili su u ime učenika **Nikola Čartolovni** i **Zsolt Magyar**. Euharistijsko slavlje pjevanjem i sviranjem uljepšali su sjemeništarci. Pjevajući "Te Deum laudamus" zahvalili smo dragome Bogu za proteklu školsku godinu. Zahvalni smo i našim poglavarima, profesorima i odgojiteljima na strpljenju, razumijevanju i požrtvovnosti za nas. Molimo Gospodina da sljedeće školske godine bude još više sjemeništaraca i onih koji će se odlučiti svoj život darovati Bogu.

Tomislav Kljajić

Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

MISIJSKA DUŽNOST SVEĆENIKA

- Svećenici su suradnici biskupa i odgovorni za evangelizaciju svijeta
- U početnom odgoju svećenika treba izgrađivati evanđeosku širinu koja nadilazi uske granice vlastite nacije, domovine i kulture
- Svećenici će poticati svoje vjernike na duhovni i materijalni doprinos misijskom poslanju Crkve
- Sami će velikodušno odgovoriti ako osjete misijski poziv

Svećenici za čitavu Crkvu i svijet

Svećenici (prezbiteri) su po sakramentalnom daru milosti dionici Kristove svećeničke, kraljevske i proročke službe. Kao suradnici biskupa, apostolskih nasljednika, imaju zadaću propovijedati Evanđelje sve do na kraj zemlje. Stoga ih duhovni dar koji su primili po ređenju osposobljava za najšire služnje u Crkvi. I njima, kao što je i Kristu koji ih šalje, treba biti na srcu spasenje svih ljudi. Poslanje koje imaju u jednoj župnoj zajednici ili služba koju vrše s određenom svrhom ne iscrpljuju sve bogatstvo Kristova poziva.

Već u danima pripreve za svećeništvo kandidati se trebaju odgajati u velikodušnoj ljubavi prema dušama koje ne poznaju Krista i biti spremni nadići uske okvire vlastitog naroda, domovine, mjesne Crkve, tradicije i obreda. Svećenik nikada ne može biti zadovoljan stanjem u svojoj župi ili općoj Crkvi kad zna da još toliko puno ljudi ne poznaje Krista. Zato treba imati misionarski žar kojim će moliti i tražiti nove putove naviještanja Evanđelja.

Crkveni dokumenti preporučuju da svećenici posebnu brigu posvete grupama nekršćana koji žive u njihovu okruženju, a isto tako da gaje živu misijsku svijest za one krajeve i narode u koje kršćanstvo tek dolazi. U tom smislu će poticati i svoje vjernike. Svećenici će među vjernicima buditi i podržavati revnost i svijest o poslanju Crkve da narodima naviješta Krista. Poučavat će obitelji o potrebi i časti da odgoje duhovna i misijska zvanja u svome krilu. U školama će promicati misionarski žar među mladima potičući

ih da budu glasnici Evanđelja već sada među vršnjacima i možda po Božjem pozivu postanu pravi misionari. Također se neće stidjeti moliti milostinju od vjernika u vidu materijalne pomoći misijskim krajevima (usp. AG 39).

Misijske vijesti

● Prije 50 godina (21. travnja 1957.) papa Pio XII. izdao je encikliku *Fidei donum* (Dar vjere) u kojoj je podsjetio Crkvu na zahtjeve misija. Papa je želio potaknuti svijest da su svi članovi Crkve odgovorni za navještaj Evanđelja. Zamolio je biskupe Europe da pošalju svećenike osobito u Afriku gdje nije bilo dostatnih ljudskih ni materijalnih snaga. Odziv je bio velik, i to ne samo svećenika nego i laika. Čitave obitelji su pohrlile u misije. Svećenici koji odlaze u misije dar su mjesne Crkve općoj Crkvi. Pedeseta obljetnica ove enciklike inicirala je različite skupove i osvrte na prijedeni put i plodove.

● U organizaciji Talijanske biskupske konferencije održan je susret u mjestu Chianciano Terme na kojem se razgovaralo o doprinosu talijanskih svećenika misijskom djelovanju. Njih ima 560 i to najviše na području Latinske Amerike. Misijski zamah koji je potaknuo papa Pio XII., a velikodušno podržali svećenici misionari *fidei donum*, urodio je brojnim domaćim svećeničkim zvanjima u Africi i Latinskoj Americi, dok azijski kontinent ostaje misijski izazov za treće tisućljeće.

● U Rimu je od 3. do 11. svibnja održan međunarodni kongres povodom 50. obljetnice enciklike *Fidei donum*. U

okviru tog kongresa održana je i generalna skupšina nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela pod geslom: *Sve Crkve za cijeli svijet*. Sudionicima se obratio i papa Benedikt XVI. potaknuvši ih na novi misijski žar. I danas su potrebni svećenici, redovnice i laici koji bi bili spremni neko vrijeme otići iz svoje mjesne Crkve i raditi u misijskim područjima.

● U Hrvatskoj je početkom mjeseca svibnja boravio nadbiskup Songea iz Tanzanije Norbert Mtega. Posjetio je bogosloviju u Splitu gdje studiraju dva bogoslova iz njegove biskupije, a također i đakovačku bogosloviju. Nadbiskup je govorio o svom životu i o prilikama u Tanzaniji. On pripada prvoj generaciji kršćana. Njegovi roditelji su kršteni kao odrasli, a on kao dijete i to najviše zaslugom njemačkih misionara. Danas Crkva u Tanzaniji ima 30 biskupija i 5 nadbiskupija, 3 bogoslovije i uglavnom su profesori domaći. Ima i jedna izvorna zajednica redovnica s oko 350 sestara.

Nadbiskup je protumačio zašto je svoja dva bogoslova poslao na teološki studij baš u Hrvatsku. On je ispričao kako je radio s hrvatskim misionarima don Antom Batarelom, don Nikolom Sarićem i don Draženom Klapežom kao i s misionarima Mostarske biskupije. Nadalje je napomenuo kako je radio s mnogim misionarima, ali da su hrvatski misionari posebni. Kad je 1993. došao u Hrvatsku, posjetio je obitelji misionara i vidio kako su Hrvati mnogo bliži Tanzancima, nego drugi europski misionari. Baš zato se odlučio poslati svoje misionare na studij u Hrvatsku.

/IKA/

BLAŽENA DJEVICA MARIJA I CRKVA (LG VIII)

Marija Djevica i Majka, model Crkve (14)

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

Blažena Djevica je darom i zadaćom bogomaterinstva, koje je združuje sa Sinom Otkupiteljem, te svojim posebnim milostima i ulogama tijesno sjedinjena i s Crkvom. Bogorodica je tip Crkve, kao što je to već sv. Ambrozije učio, to jest u redu vjere, ljubavi i savršenog sjedinjenja s Kristom. U otajstvu, naime, Crkve, koja se također s pravom naziva Majkom i Djevicom, Blažena Djevica Marija je prva odlično i jedinstveno pružila primjer Djevice i Majke. (LG 63).

1. Marija, tip Crkve

To je nauk sv. Ambrozija, koji u Mariji ne gleda tip Crkve u hijerarhijskom i sakramentalnom smislu institucije, već u smislu davateljice i njegovateljice nadnaravnog života. Sabor upotpunjuje Ambrozijevu misao: Marija je tip Crkve u redu vjere, ljubavi i savršenog sjedinjenja s Isusom. Ona je njezina slika kao Djevica i Majka u tom redu. Marija kao djevičanska majka tip je i slika djevičanske Majke Crkve. Marija djevičanski začinje i djevičanski rađa. Začinje najprije vjerom, a onda tijelom. Ne radi se ovdje o nekom vremenskom prvenstvu Marijine vjere pred tjelesnim začinjanjem Sina Božjega, nego se radi o prvenstvu jednog novog duhovnog elementa, djevičanskog začeca, pred tjelesnim elementom rađanja. Djevičansko začecje uključuje začecje od Duha Svetoga. Ono što se u Mariji zbiva od Duha Svetoga, bez kojeg se povijesno utjelovljenje, takvo kakvo se dogodilo, ne može ni zamisliti. To znači da ga Marija ne može ostvariti kao ljudska majka ako ga prije ne obuhvati i potvrdi vjerom u njegovu nadnaravnost. U tom smislu Marijina vjera u utjelovljenje po Duhu Svetomu bitan je prvenstveni element djevičanskog začeca i rađanja, koje je, ukoliko je duhovno-tjelesna stvarnost, vidljivo. Tom vjerom kojom je začela i rodila Riječ Božju bez sudjelovanja muža, Marija je tip Crkve, koja vjerom i ljubavlju rađa djecu Božju. Rađajući Krista, Marija sudjeluje s Duhom Svetim u utjelovljenju Sina Božjega. Crkva, rađajući Božju djecu, sudjeluje samo u pritjelovljenju ljudske djece Sinu Božjemu. Rađajući Krista, rodila je Glavu, koja će Crkvu izgraditi kao svoje otajstveno Tijelo. Stoga se može s Pseudo-Petrom Damjanskim reći: Marija je na neki način rodila Crkvu. Kao majka Glave više je od svih otajstveno u Duhu Svetom povezana s Glavom, jedinstveno je njezin ud, prva stanica otajstvenog organizma, najdublje i najkorjenitije u nj ugrađena. Značajno je da Sabor ne kaže da je Marija sudjelovala u rađanju djece Božje, nego da sudjeluje, htijući time upozoriti na trajnu povezanost Crkve i Marije u njihovu djelovanje. Kao što je bila suradnica Kristova, tako je i suradnica Crkve, koja je njegovo Tijelo. Marija je tip Crkve ukoliko se oživljuje, pokreće i upravlja Duhom Svetim, koji u Majci Sina Božjega na poseban način stanuje kao u uzvišenom hramu ili svetištu, sebi posvećenom. Budući da je taj isti Duh Tješitelj, koji je duša Crkve i koji na neizreciv način sve dijelove Kristova otajstvenog Tijela povezuje s uzvišenom Glavom Kristom, Sinov Duh, ili Kristov Duh, Djevicu Majku na poseban način povezuje s Kristom i na taj je način čini uzorom Crkve.

2. Crkva - Djevica i Majka

Promatrajući njezinu tajanstvenu svetost i nasljeđujući njezinu ljubav te vjerno izvršavajući Očevu volju po vjerno primljenoj Božjoj riječi, Crkva i sama postaje Majkom. Propovijedanjem, naime, i krštenjem rađa na nov i besmrtni život sinove, začete po Duhu Svetom i od Boga rođene. I ona je Djevica, koja vjeru zadanu Zaručniku cjelovito i neokaljeno čuva te nasljeđujući Majku svoga Gospodina, snagom Duha Svetoga djevičanski čuva cjelovitu vjeru, čvrstu nadu, iskrenu ljubav (LG 64).

Promatrajući Marijinu tajanstvenu svetost i nasljeđujući njezinu ljubav te vjerno izvršavajući Očevu volju, po vjerno primljenoj Božjoj riječi Crkva i sama postaje Majkom. To znači, da Crkva postaje Majkom time što nasljeđuje Mariju u njezinu djevičanskom materinstvu po vjeri, ljubavi, poslušnosti, po vjerno primljenoj Božjoj riječi. Crkva kao Majka u svom nastajanju ovisi o Marijinu djevičanskom materinstvu kao o svom vlastitom planu, prema kojem se stvara, ostvaruje i nastaje. Marijino djevičansko materinstvo je predložak prema kojem Bog izrađuje sliku majke Crkve. Crkva nije ništa drugo nego kopija Marije. Ona je reprodukcija Marije samo u jednom drugom redu nego što je red fizičkog bogomaterinstva, otisak Marijina lika u kršćanskoj zajednici. Kao što je Marija majka, tako je i Crkva Majka, jer propovijedanjem, to jest prihvaćanjem Božje riječi u vjeri i predavanjem te vjere te krštenjem, čija se voda od davnine shvaća krilom Crkve, rađa Božje sinove. Marija je Krista prva rodila i unijela u svijet. Posredovanjem Crkve Krist se unosi u pojedine duše. To je nastavak Isusova rađanja iz Marije, produljenje tog rađanja, njegovo konačno završenje. Marija je već rađanjem Isusa u Betlehemu rodile udove, i to potencijalno. Propovijedanjem i krštenjem samo se aktualizira, i to uz suradnju Marijinu ono što je već u potencijalnom stanju s Isusovim rođenjem od Marije došlo na svijet. U tom smislu rođenje Isusovo od Marije i od Crkve nisu dva rođenja, već jedno, gledano u dvije faze. Materinstvo Crkve nije samo kopija Marijina materinstva, nego se u toj kopiji skriva i sam original, koji je u njoj prisutan.

Kad kažemo: Crkva je Djevica, što to znači? Jasno je da tjelesno djevičanstvo nije svojstvo svih članova Crkve. Ono nije svima ideal, jer je sakrament braka potreban za život Crkve. Ovdje se misli na duhovnu cjelovitost, na "cjelovitost vjere, na čvrstoću nade, na iskrenost ljubavi", kako uči sv. Augustin. Kao Marija, tako i Crkva rađa svoju djecu vjerom, nadom i ljubavlju prije nego tijelom, to jest sakramentom. Sakrament krštenja je samo ostvarenje vjere na razini materijalnoga simboličkoga rađanja, kao što je utjelovljenje bilo ostvarenje Marijine vjere na razini tjelesnog rađanja. Crkva je dakle djevičanska majka, kao i Marija, time što vjerom, nadom i ljubavlju snagom Duha Svetoga rađa djecu Božju, kao što je Marija vjerom, nadom i ljubavlju snagom Duha Svetoga rodila Sina Božjega. Crkva dnevno začinje Krista vjerom u djevičanskom krilu, rađa ga krštenjem. To je nauka Augustina, Ambrozija i Bede Časnoga. Crkva je zajednica, množina. Ona nema lice jedne osobe. Ona je neodređena. Takvo je i njezino materinstvo. Da se s njom kao Majkom može doći u kontakt, mora primiti pojedinačne crte, konkretno lice, određen majčin lik, inače se čovjek osjeća pred nečim, na primjer pred domovinom. Marija daje Crkvi to određeno majčinsko lice. Prisutnost Marijina materinstva u materinstvu Crkve otvara mogućnost osobnog pristupa Crkvi kao Majci.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Ime mu je JAHVE

Mojsije stoji pred grmom koji ne izgara zapanjen onim što sluša. Nalazi se na svetom mjestu, mora izuti obuću. Usred grma mu govori sam Bog njegova oca, Bog Abrahama, Bog Izaka i Bog Jakova. To je Bog o kojem je čuo pripovijedati u svojem narodu. To je Bog koji je toliko bdio i pazio na patrijarhe, Bog koji ih je vodio i spasavao iz najrazličitijih nevolja. Ipak, znači, On je prisutan makar se dugo nije javljao. Bog koji sve vidi, sve zna a sada je "sišao" (jahvistička predaja!) da narod svoj izbavi iz šaka egipatskih. Bog to želi učiniti po Mojsiju. Zato mu sada saopćava njegovo poslanje: „Hajde! Ja te šaljem faraonu da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta.“

Tko sam ja?

Mojsije je začuđen pred ovim poslanjem! „Tko sam ja da se uputim faraonu?“ Ali Bog zaobilazi ovo Mojsijevo pitanje dajući mu vrlo važnu informaciju: „Ja ću biti s tobom.“ U Mojsijevom pitanju „Tko sam ja?“ krije se mnogo toga. Prije svega, tu je uključen odnos Mojsije–Bog. Tko je on da Bog želi preko njega djelovati i da se u Božje ime može uputiti faraonu? Zatim odnos Mojsije–faraon. Nije li Mojsije bjegunac? Bježi od krivičnog djela koje je počinio ubivši Egipćanina. Skriva se od faraona i njegove policije kako ga ne bi zadesila stroga kazna. Sve to Bog znade i na sve to što se zbiva u Mojsijevoj duši njegov je odgovor: „Ja ću biti s tobom.“ Nije li to dovoljno i nije li to odgovor na sve Mojsijeve nedoumice?

Ipak, Mojsije se ne osjeća sposobnim izvršiti ovako velik i zamašni zadatak. Zar ga smijemo osuditi što se boji? S jedne strane je njegovo ljudsko iskustvo koje mu sve to skupa čini nemogućim, a s druge strane ima Božju riječ „Ja ću biti s tobom!“. Sada nastupa čin vjere. Na što staviti svoj život: na svoje vlastito iskustvo ili na Božju riječ koja je čak protivna svakom ljudskom iskustvu? Samo ako stavi sve na Božju riječ – to je prava vjera! Prava vjera je skupa! Ona je čin kojim sve stavljamo na Božju riječ.

Tko si ti?

Sada se Mojsije odlučuje na drugo pitanje: „Tko si ti?“ Važno je ime. Izraelski narod već je stotinama godina porobljen a prava predaja još samo tinja u srcima ljudi. Oni žive usred mnogobučkog naroda koji vjeruje da postoji mnogo bogova i svaki ima svoje ime. Zato Mojsije pita Boga za ime, jer ime će mnogo toga reći. Dok je kod nas ime samo zvuk, riječ ili etiketa za nekog čovjeka po čemu ga prepoznamo, u semitskom mentalitetu ime je sve. Ono znači osobu, njezine vlastitosti i njezino djelovanje, njezinu moć i snagu. Nemoć da Bog Izraelov nema ime. Nije dovoljno samo reći „Bog otaca vaših“. Mojsije stoga Bogu daje i obrazloženje: „Ako dođem k Izraelcima pa im kažem: 'Bog otaca vaših poslao me k vama', i oni me zapitaju: 'Kako mu je ime?' - što ću im odgovoriti?“

I Bog izgovara svoje ime: „**Ja sam koji jesam**“ (hebr. *Ehjeħ ašer ehjeħ*). Tu je sve rečeno. Pogledajmo поближе značenje! U Imenu se dva puta ponavlja glagol *biti* što ukazuje da On jedini *jest*, a sve drugo *jest* ukoliko On to hoće. Ime Božje, tako, označava puninu postojanja. Bog uzrok svojega postojanja ima u sebi. On *jest* i nije postojalo vrijeme kad ga nije bilo. On naprosto *jest* i to oduvijek! Izraz *ehjeħ* može potjecati od dva glagola: 1) *biti* (*ħajah*) i 2) *živjeti* (*ħajjah* –tvrđi grleni h!) Dosljedno tome, Božje ime imalo bi dva značenja: 1) *ja sam koji jesam* (od gl. *biti*) ili 2) *ja sam koji živim* (od gl. *živjeti*).

Evo konkretnog odgovora na Mojsijevo pitanje: „Ovako kaži Izraelcima: 'Ja jesam' posla me k vama.“ Bog izgovara svoje ime u prvom licu EHJEH a mi za njega kažemo u trećem licu jednine JAHVE (tj. onaj koji jest). Sigurno su vas nekada posjetili „Svjedoci Jehove“. Oni Božje ime krivo čitaju i izgovaraju. Kako je došlo do toga?

Božja zapovijed dana Mojsiju: „*Ne izusti imena Jahve Boga svojega uzalud*“ pretvorila se u zabranu. Kako znati kad je uzalud, a kad nije. Da čovjek ne bi pogriješio, bolje je onda nikako. Stoga su uvijek umjesto JAHVE govorili ADO-

NAJ, tj. Gospodin. Samoglasnici od Adonaj (a o a) potpisani su ispod riječi JHVH (Židovi pišu samo konsonante!) pa su nezalci spajali konsonante JHVH s vokali- ma od Adonaj (a o a), s time da je prvi vokal poluglas ^e pa su tako dobili izraz za Božje ime Jehova što je sasvim krivo.

Teška zadaća

„*Da izbaviš narod moj, Izraelce, iz Egipta.*“ Kako Bog to misli? Bez vojske, bez ikakve oružane sile, naočigled faraona i njegove vojske koja je tada bila najmoćnija na cijelom Istoku? Izvesti toliki narod iz ropstva? Čime, kako? Zar je dovoljna Božja riječ „*Ja ću biti s tobom!*“? A susret s faraonom? Neće li ga on odmah uhapsiti i baciti u tamnicu? Osim toga, ako narod nasilno napusti Egipat, neće li to značiti pobunu koju treba ugušiti vojskom? A da bi ih faraon mirno pustio da odu to može biti samo mislena imenica. Zar da se dobrovoljno odrekne tolike i korisne radne snage koja mu gradi gradove skladišta?

Doista, potrebno je veliko povjerenje u Jahvu, ovoga puta na njegovu riječ treba staviti sve! Kako? Pa tek su se susreli. Mojsije ga još niti ne pozna. Čuo je za Boga otaca svojih i sada znade da mu je ime Jahve. Mojsije ne dobiva nikakvu drugu potvrdu ili garanciju da će Bog stajati iza njegovog poslanja i da će biti s njim. Dosta mu je Božja riječ „*Ja ću biti s tobom!*“ To mu treba biti dovoljno. Pa te riječi izgovara onaj koji jedini *jest* i po kome sve drugo ima svoje postojanje.

Znak će Mojsije dobiti tek poslije, kad već počne izvršavati svoju zadaću. Taj znak će biti po Božjoj riječi: „*I ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, Bogu (elohistička predaja!) ćete iskazati štovanje na ovome brdu.*“ Ovamo, do ovog brda na čijem se podnožju sada nalazi Mojsije, treba dovesti izraelski narod. Tu će biti sklopljen savez između Jahve i njegova naroda izraelskoga. No, do toga vremena Mojsije će morati proći kroz velike kušnje. Njegova vjera i njegova naslonjenost na Jahvu trebat će izdržati mnoge teške situacije. Mojsije to sada još ne vidi. I bolje je da nam Bog ne pokaže odmah sve naše životne putove jer bismo se prestrašili. U Mojsijevoj duši stalno odjekuje Božji „*Hajde*“ koji ga požuruje da krene u svoje poslanje. Prvo se mora dogoditi susret s njegovim vlastitim narodom i njegovim starješinama.

(U sljedećem broju: Opet među svojim)

Uređuje: Katarina Čeliković

S ISUSOM U ŽIVOT

Lipanj miriše na lipu, miriše na djecu. Da, sve me u lipnju podsjeća na vas, dragi Zvončići i Zvončice! Sve je puno mirisa, puno veselih glasova. Neki su sretni zbog završetka škole, a neki se raduju što su mogli na Prvu svetu pričest. Čekali su tri školske godine. Pripremali su se dugo i ozbiljno. Prije svečanosti primanja bijele hostije, prvopričesnici su se po prvi put i ispovjedili, očistili svoj dotadašnji život od svih, namjernih i nehotičnih grijeha.

U ovom *Zvoniku* velika je i naša radost zbog velike radosti u mnogim mjestima naše biskupije. O tomu pišemo i slikom pokazujemo.

Kako se škola privremeno ostavlja malo dalje od nas, vrijeme je za odmor tijela i duše. Odmarati se možemo jedino ako s Isusom idemo u život. Kud god idemo ponesimo i njega kako bismo bili spremni drugima pomoći, biti dobri prijatelji i dobri svojim ukućanima... Bez njega ne ćemo znati iskreno oprostiti drugima, a s njim ćemo uvijek biti radosni i dobro raspoloženi. Želim vam koristan i ugodan odmor.

Vaša Zvončica

Prvopričesnici iz Bačkog Monoštor

Trenutak koji se pamti: MOJA PRVA PRIČEST

U SOMBORU...

U crkvi Presvetog Trojstva u Somboru, u nedjelju 20. svibnja, šesnaestero mališana primilo je Prvu svetu pričest. Dan prije, u subotu 19. svibnja, djeca su se za Pričest pripravila i Prvom sv. ispovijedi.

Preč. Josip Pekanović u prigodnoj je propovijedi obrađujući se osobito djeci istaknuo kako Isusa nije dovoljno imati za sebe. *On želi da se vidi njegovo prisustvo u našem životu i želi da ga darujemo drugima. Darujemo ga onda kada smo dobri prema roditeljima, kada smo primjerni u školi, kada dobrim ocjenama potvrđujemo svoju marljivost. Tada Isus pokazuje da je s nama,* poručio je preč. Pekanović.

U molitvi vjernika, djeca su Isusu rekla svoje molitve koje su većinom sama napisala. Pjesmu "Uvijek se događa pretvorba" recitirala je prvopričesnica Ksenija Oračić, a prigodnu pjesmu u pričesnom dijelu recitirala je Emina Firanj. Prvopričesničku misu je uzveličao Dječji zbor crkve Presvetoga Trojstva, kojega su za ovu prigodu pripremili katehistice župe.

U župnom domu je nakon mise priređen doručak za prvopričesnike, a za roditelje, rodbinu i prijatelje mala zakuska.

Z. Gorjanac

U TAVANKUTU...

U župnoj crkvi "Srca Isusova" u Tavankutu, u nedjelju 6. svibnja, Prvoj sv. pričesti pristupilo je četrdeset i pet učenika trećih razreda osnovnih škola iz Ljutova, Donjeg i Gornjeg Tavankuta. Misno slavlje predslavio je župnik, preč. Franjo Ivanković.

U misnom slavlju sudjelovale su i sve učiteljice djece, ravnateljica osnovne škole "Matija Gubec" iz Tavankuta i ravnatelj srednje Ekonomske škole iz Subotice. Prostrana crkva bila je ispunjena mnoštvom vjernika. Djeca su bila poručana u svetištu crkve u velikom polukrugu oko oltara. Aktivnim sudjelovanjem i skladnim pjevanjem prvopričesnici su svjedočili koliko im je ovaj događaj važan. Poslije misnog slavlja u župnom dvorištu nastavljeno je zajedništvo svih okupljenih vjernika. Za ravnatelje i učiteljice, kao i članove njihovih obitelji, priređen je zajednički objed u prostorijama župe.

Prvopričesnici su se tijekom svibnja svaku večer okupljali i na svibanjskoj pobožnosti, predvodeći molitvu krunice i ministriranje kod večernjih misa.

Franjo I.

U PLAVNI...

U župnoj crkvi Sv. Jakova u Plavni, u nedjelju 13. svibnja osmero djece primilo je Prvu sv. pričest, što je ujedno duplo više prvopričesnika u odnosu na prošlu godinu. Svečano misno slavlje i podjelu Prve svete pričesti predvodio je vlč. Josip Štefković, župnik iz Bača.

Euharistijsko slavlje Sv. pričesti, u prepunoj crkvi uzveličao je Dječji župni zbor, a osobito dojmljiva je bila molitva vjernika, koju su predvodili sami prvopričesnici. Budući da je ovo slavlje upriličeno upravo na spomendan Blažene Djevice Marije Fatimske, dodajmo kako su u Plavni česte ovakve "slučajnosti". Bog je 1917. godine u Fatimi izabrao dvoje djece, Franju, Jacintu i nešto stariju Luciju, kojima se ukazala Majka Božja i prenijela poruke Crkvi i svijetu. Gospodin, dakle, s malenima izvodi svoj veliki naum o spase-nju svijeta i poziva nas na obraćenje. Oni su kao nekada proci, postali glas vapijućeg u pustinji, te iznad svega sami molitelji i činitelji pokore za obraćenje grešnika. Franju i Jacintu papa Ivan Pavao II. proglasio je blaženima. To je prvi slučaj da se na čast oltara stavljaju djeca, jer i djeca mogu biti sveta.

Cjeloviti program ovog vjerskog događaja kao i dekoraciju crkve osmislila je vjeroučiteljica Karolina Orčić, koja uz sve crkvene poslove predaje vjeronauk i u školi.

Zvonimir A. Pelaić

U SONTI...

U crkvi Sv. Lovre u Sonti, 20. svibnja dvadeset osmero učenika trećega razreda i dvoje starijih prvi put su otvorili svoja srca i duše Isusu. Misno slavlje je predvodio sončanski župnik vlč. Željko Augustinov.

Ovi mališani, obučeni u čistoću bjeline, predvođeni svo-

jim učiteljem Andrijom Ađinom i vjeroučiteljicom Katari-nom Gal, lica na kojima su bile vidljive emocije, primili su sakrament Prve pričesti. Crkva je bila prepuna vjernika, među kojima je bio i neuobičajeno veliki broj roditelja i rodbine prvopričesnika. S kolikogod radosti nazočimo ovakvom slavlju, ne možemo a ne konstatirati s tugom da je svake godine prvopričesnika u Sonti sve manje, što je razlog za razmišljanje i za veliku brigu glede naše budućnosti.

Isuse mili

Isuse mili ja sam još mala
i nemam ti što dati
samo ti reći HVALA!
Svaki dan pomolim se tebi
ako ne mogu na glas
onda to činim u sebi.
U nedjelju opet u crkvu ću doći
moliti i pjevati
a onda sretna kući poći!

Nataša Ivković Ivandekić

Draga Zvončice,

želimo sa svim čitateljima *Zvonika* podijeliti radost jer su nam naše odgajateljice Katica i Ružica i mjesni župnik organizirali misu u crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Sv. Miletiću. Mi smo pjevali, recitali i molili. Bilo nam je lijepo i veselo. Zato mnogi od nas često idu na sv. misu a neki će ići i na "Zlatnu harfu". Poslije sv. mise razgovarali smo sa župnikom Antalom. On nas je na kraju počastio slatkišima.

Lijep pozdrav od djece iz vrtića u Svetozar Miletiću

Krizmanje u Maloj Bosni

U crkvi Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni, u nedjelju 20. svibnja preč. Andrija Anišić, dekan dekanata Subotica-Donji grad, podijelio je sakrament Sv. potvrde. Nakon tri godine, šesnaestero mladih koji završavaju 8. razred, primilo je ovaj sakrament, a za taj radosni događaj poučavao ih je preč. Franjo Ivanković, dekan dekanata Subotica-Stari grad.

Svetu misu predvodio je preč. Andrija Anišić, a s njim su suslavili domaći župnik Ivan Sabatkai i preč. Franjo Ivanković. U prigodnoj propovijedi, preč. Anišić pozvao je krizmanike da nastave živjeti svoju vjeru te ih je potaknuo da i dalje prate Kristov put.

/A.P./

pitat ću

Plodovi

Uredo: PeTaR

Uvijek budite potpuno predani radu koji vam je Gospodin dao, znajući da vaš trud nije bez ploda u Gospodinu. (1 Korinćanima 15,58)

Ako neki rad za Boga zaista obavljamo u Njegovoj snazi, ne može biti drukčije nego da donese rezultate. Ipak, pretpostavimo da nas je Gospodin izabrao i da smo radili osam ili deset godina bez ikakvih vidljivih rezultata. Možemo li vjerno nastaviti s tim mučnim radom, jer nam je Bog tako rekao? Koliko je među nama onih što su spremni služiti samo zato što je to Božja zapovijed? Ili, pak, koliko je onih što rade samo da bi vidjeli plod?

Pošto je Božji rad vječne prirode, On traži ljude vjerne i postojane, one koji će neprekidno raditi s Njim. Za nas – ljudska bića koja žive u vremenu, teško je primijetiti i razumjeti Božji posao koji je vječne prirode.

Ali, sjetimo se da je posao Gospodina Isusa bio križ – po mnogima, gubitak a radi mnogo većeg dobitka. Rad nas, kršćana, trebao bi biti takav u potpunosti.

Bogu su potrebni sljedbenici koji će s Njim naporno i vjerno raditi vidjeli oni do kraja rezultate ili ne.

Dragi mladi! Ova mi je tema prirodno došla ovoga mjeseca jer su mnogi od vas sada maturanti, a studenti su u ispitnom roku. Vjerujem da je mnogima teško, pa i ja se malo mučim. Upravo u razmišljanju o plodovima nalazi se odgovor na mnoga naša pitanja, a jedno od čestih koje čujem je: "Što nas toliko muče profesori?" Sada to slični nekom uzaludnom, dugogodišnjem trudu, ali mi kršćani moramo dati sebi odgovor jesmo li spremni raditi (u ovom slučaju učiti) tolike godine, a ne vidjeti plodova... Bog je vječne prirode i njemu se nikuda ne žuri. Naravno, malo se šalim, ali hoću reći da moramo ustrajati na putu školovanja u kojem se trenutačno nalazimo iako nam to vrijeme ponekad zna izgledati bezvrijedno. Ali, doći će vrijeme branja plodova i ako smo se zaista trudili sigurno nećemo ostati razočarani. Samo bih još podsjetio: SVI mi smo Kristovo oruđe, na nama ostaje kako ćemo raditi i koliko će preko nas Gospodin moći raditi. Stoga, predajmo sve Gospodinu i sigurno da će rad biti slađi i draži, jer s Bogom SVE IMA SMISLA! ©

PeTaR

Obavijesti

MISA ZA MLADE

6. 07. 2007. u 20 sati
u Tavankutu

Nakana: "Protiv predrasuda"

Tribina mladih

17. 06. 2007. u 20 sati
Katolički krug

Tema: "Kloniranje"

Projekcija filma i kratko predavanje

Evandjelje se ne razumije ako se samo čita; ono se razumije samo ako se čini.

(Ch. de Foucauld)

Gdje si siguran?

– Ne vozi se automobilima: oni uzrokuju 20% smrtnih nesreća.

– Ne ostaj u kući: 17% svih nesreća se događa u kući.

– Ne šetaj se ulicama ili stazama: 14% svih nesreća događa se pješacima.

– Ne putuj avionom, željeznicom ili brodom: 16% svih nesreća se događa na putu. Samo 0,001% svih smrti se događa u crkvi. Stoga je za tebe najsigurnije mjesto u crkvi. Postotak je najmanji. Idi u crkvu! **ONO ŠTO TAMO NAUČIŠ, MOŽE TI SPASITI ŽIVOT!** ©

Ljubite bližnjega svoga kao što sam ja ljubio vas

Osvrnuo bih se na ovu Kristovu zapovijed ljubavi na jedan doslovni način, stavljajući akcent na riječ "bližnjega", odnosno gledajući bližnjega baš tako, kao ljude s kojima živimo. To su oni ljudi gdje kontakt s njima čini našu svakodnevicu i neposredno su prisutni u našim životima. Naši ukućani, prijatelji, kolege s posla, susjedi...

Dakle, koliko smo sposobni i spremni istinski voljeti ljude u našoj okolini? Prihvatiti ih takvima kakvi jesu, sa svim njihovim manama i pogreškama, i živjeti s njima.

Istu problematiku uočila je i bl. Majka Terezija koja ističe: "Lako je voljeti ljude koji su daleko, no nije uvijek tako lako voljeti one koji žive s nama ili blizu nas." Olako znamo reći kako su nam neki, ne toliko bliski, ljudi osobito dragi zbog

simpatija koje gajimo prema onim sposobnostima ili sličnostima koje oni posjeduju. Najčešće su to skupine ljudi, a ne pojedinci. I takve simpatije skoro uvijek ostaju samo to, nedovoljne su da bi iz njih izraslo nešto više, jer za pravu ljubav i prijateljstvo nisu dovoljne naše sklonosti i osobine drugih koje nam prijaju. Vrlo je vjerojatnije da su uvjeti za izgradnju prave ljubavi i snažnog prijateljstva nadilaženje različitosti i prihvaćanje mana drugih. Jer ljubav je suviše velika i moćna da bi bila skupljena pod neki skup normi i granica bilo kakve vrste. Ni naši najprisniji odnosi nisu savršeni što dokazuju svađe koje nikoga ne mimoilaze. Svađe su samo, rekao bih, vapaj ljubavi čime ona žudi za usavršavanjem i uzdignućem na višu razinu, ili možda traži samo malo pažnje jer se osjeća zapostavljeno. U jedno sam uvjeren: Ljubav je osjećaj koji se mora naučiti! Ona nije puki osjećaj koji se jednostavno javlja kao posljedica odgovara-

jućih prilika, atmosfere, ljepote ambijenta i romantike. Ovdje ponajviše mislim na ljubav između muškarca i žene.

Ne postoje precizne upute što činiti kako bismo mogli za sebe iskreno reći da je naš život i naše djelovanje kao kršćansko prožeto filantropskom i evanđeoskom ljubavlju prema svim ljudima, kako onim bližim tako i daljima. Par stvari je sigurno. Da bi nešto bilo globalno mora biti i lokalno, odnosno da bi nešto bilo opće mora biti i pojedinačno. Iako mi želimo puno toga u jednom trenutku, trebali bismo usmjeriti našu ljubav i pažnju ponajprije na one ljude koji su nam najbliži. Jer, oni su izazov za nas kršćane. Test naše vjere i strpljivosti, iskrenosti i prije svega ljubavi. Završio bih opet riječima bl. Majke Terezije koja dalje kaže: "Ne slažem se da sve što činimo trebamo činiti u velikom stilu – ljubav treba početi s jednom osobom. Da biste voljeli neku osobu, morate s njom postati bliski. Svatko treba znati da je željan i Bogu vrijedan."

Goran Gregorčić

Duhovna obnova za mlade

UPOZNAJMO DUHA SVETOGA

Pišu: Danijela Nuspl i PeTaR

U župnoj dvorani crkve Sv. Roka u Subotici 26. svibnja ove godine održana je jednodnevna duhovna obnova za mlade pod nazivom: UPOZNAJMO DUHA SVETOGA. Program obnove osmislio je i organizirao preč. Andrija Anišić, a rad u grupi vodio je iskusni animator.

Duhovna obnova je pružila divnu mogućnost upoznati i saznati više o trećoj božanskoj osobi – DUHU SVETOMU. Iako se ova osoba manje spominje, podjednako je važna kao i Bog Otac i njegov Sin, Isus Krist.

Na početku obnove odgovorili smo na pitanje što očekujemo i zašto smo se uključili u ovu obnovu. Tijekom ovog jednodnevnog programa, razmatrali smo djelovanje i darove Duha Svetoga, a slobodno vrijeme posvetili smo razmišljanju, ali i radosnom druženju! Za produblivanje kako osobne tako i vjere naše zajednice, poslužile su video snimke o "Prvim duhovima" i "Osnivanju prve karizmatičke zajednice" te, naravno, sekundarna duhovna literatura (*Novi zavjet...*).

Najavljeno bdjenje, kojemu je prethodila ispovijed, započelo je u 21 sat i trajalo sve do 3 sata u nedjeljno jutro. Kao i puno puta do sada, i ovoga puta Gospodin je više dao nego što je itko očekivao. Događaj večeri bilo je Tonijevo krštenje.

Plod obnove: novi krštenik

Tony Manhart je upravo završio Srednju tehničku školu i učenik je generacije. Mi smo ga ovako upoznali.

Kaži nam koji ti je bio motiv da dođeš u crkvu?

Tony: Između ostalog, imam i prijatelje koji idu u crkvu, a jedan od njih je iz razreda i često mi je pričao o tome što se događa na raznim susretima mladih te na vjeronauku i molitvi koje se održavaju u župi Sv. Roka. Rekao mi je da

dođem samo jednom pa da vidim da li je to za mene ili ne... Moj izgovor je često bio da nemam vremena... U međuvremenu sam pričao s nekim članovima te zajednice i otvorio se prema tome. Zatim je sljedio moj prvi dolazak u crkvu na Veliki četvrtak, nakon čega sam počeo redovito dolaziti na nedjeljnu sv. misu, a poslije čega sam i otišao na vjeronauk i bio primljen u zajednicu na jako lijep način.

Što te je navelo da dođeš na duhovnu obnovu?

Tony: Otkad sam krenuo u crkvu, zakoračio sam u svijet širenja vidika. A mnogi su pričali kako im je korizmena duhovna obnova promijenila živote... Ali, mislim da je najveći faktor bio da sam htio otkriti dio sebe.

Razlog za krštenje?

Tony: Otkako sam krenuo u crkvu, naravno da me je župnik primijetio i pozvao na tečaj za katekumene, koji sam trebao početi pohađati na jesen. Tako da je odluka postojala, samo je bilo pitanje vremena. Još jedna pozitivna stvar je ta što sam imao podršku obitelji! Tako da je sve bilo u planu da se dogodi jednog dana. Međutim, na samom početku duhovne obnove je župnik pitao tko nije krizman i ja sam bio jedini, pa je u šali rekao da ću se možda do navečer krstiti. Pošto sam već ranije pričao s njim na tu temu, imao je prilike upoznati me. Tako je došlo i bdjenje na kojem je župnik dobio

poticaj da me treba krstiti i nakon kraćeg razgovora odlučio sam pristupiti Katoličkoj crkvi.

Život nakon krštenja?

Tony: Mnogo sam sretniji čovjek, jer nalazim smisla u životu. Također, sreću tražim u drugima ali ne u onima u kojima sam prije tražio... Jednostavno rečeno, veliki preokret u životu!

Hodočašće Žedničana u Međugorje

U crkvi Sv. Marka u Starom Žedniku, u petak 25. svibnja služena je hodočasnička sveta misa koju je predvodio župnik ove župe, preč. Željko Šipek. Okupljeni hodočasnici iz Staroga Žednika, Đurđina i Subotice na misi su se stavili pod zagovor Blažene Djevice Marije kako bi sretno stigli u Svetište Kraljice Mira u Međugorju (BiH).

Kroz tri dana hodočašćenja, od 25. do 28. svibnja, osim Međugorja Žedničani su obišli Mostar i Široki Brijeg koji je ostavio duboki krik za istinom i pravdom. Naime, u razgledavanju Franjevačkoga samostana i riznice nisu mogli ostati ravnodušni nad jamom u kojoj su oslobođitelji 7. veljače 1945. mučki ubili dvanaest fratara te ih spalili i zatrpali. Ekshumirani su 1971. godine i ukopani u širokobriješkoj bazilici. U tim godinama "oslobođenja" ubijeno je 66 fratara Hercegovačke franjevačke provincije. Nakon Širokoga Brijega hodočasnici su stigli u Međugorje. Ove godine posebno je bio dojmljiv križni put na Križevac. Riječ je o brdu iznad Međugorja (520 m) na kojemu su župljani još 15. ožujka 1934. godine podignuli 8,56 m visok armiranobetonski križ na kojemu stoji: „Isusu Kristu, Otkupitelju ljudskoga roda, u znak svoje vjere, ljubavi i nade, u spomen 1900. godišnjice Muke Isusove“.

Davne 1981. godine 24. lipnja, dok je komunizam bio u polaganom raspadanju nakon Titove smrti, a Crkva je po njima bila opasnost za opstojnost same komunističke ideologije dogodilo se nešto neobjašnjivo. Od tada su se mnoštva počela stjecati u malo mjesto Međugorje, koje je sve više postalo mjestom molitve i mira. Iz raznih krajeva svijeta još uvijek kršćani dolaze u Međugorje pronaći mir i uteći se Nebeskoj Majci moleći je za pomoć u nedaćama života. Upravo to je i potaknulo mnogobrojne vjernike i iz naših krajeva da se upute ka Međugorju. Kad je riječ o tomu je li Međugorje priznato ili ne, da li se Gospa ukazala ili ne, ne treba puno razmišljati, budući da će isto prosuditi učiteljstvo Crkve. Do tada, poslužiti će smjernica kardinala Franje Kuharića koji je u Glasu koncila od 15. kolovoza 1993. godine zapisao: *Mi biskupi, nakon trogodišnjega komisijskog studija prihvatismo Međugorje kao prošteništa, kao svetište. To znači da nemamo ništa protiv ako netko časti Majku Božju na način i u skladu s crkvenim naukom i vjerom. Zato to prepuštamo daljnjem studiju. Crkvi se ne žuri.*

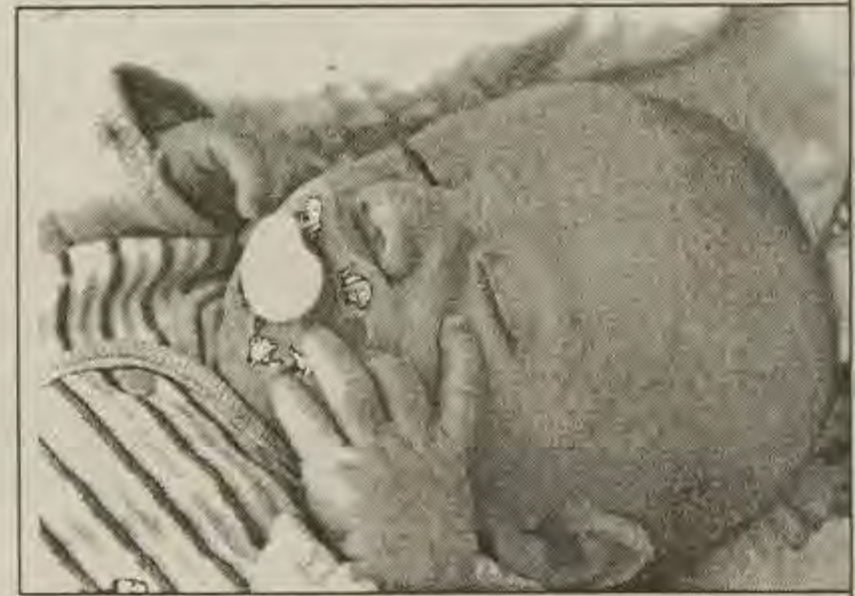
Željko Šipek

☺ za život: HIMNA ŽIVOTU

Povodom Dana života 2007., Ured Hrvatske biskupske konferencije za obitelj uputio je poziv za skladanje HIMNE ŽIVOTU koja bi slavila život, zahvaljivala za život, progovarala o ljepotama i vrijednostima života u cilju promicanja kulture života te zaštite svakog ljudskog života, uvažavajući pri tom ozračje skladnog braka i obitelji kao optimalno okruženje za početak, življenje i završetak ovozemaljskog života. Cilj je ovog poziva da se autori stihova i glazbenici međusobno povežu kako bi nastale skladbe između kojih bi se izabrala ona koja bi kao HIMNA ŽIVOTU postala trajno glazbeno obilježje Dana života u Hrvatskoj. Ostale skladbe koje zadovolje propisane uvjete i dobiju pozitivnu ocjenu stručnog povjerenstva uz Himnu života bile bi objavljene na CD-u humanitarnog karaktera.

☹ protiv života: OČAJNE MAJKE "ODLAŽU" NEŽELJENU DJECU

Najmanje 23 novorođene djece ubijeno je u prva tri mjeseca 2007. u Njemačkoj. Mnoge od njih majke ubojice nasmrtno su pre-tukle ili zadavile ih i bacile u kante za smeće. Polici-

ja istražuje čedomorstva počinjena širom zemlje od strane majki različite dobi. Gradska vijeća pokrenula su promotivnu kampanju za korištenje tzv. cijevi Baby-Klappe (slično srednjovjekovnoj "roljki" u Zlatarićevoj ulici u Dubrovniku!) u bolničkim centrima, pomoću kojih se majke mogu riješiti svog neželjenog potomstva. U gradovima i mjestima širom Njemačke osvanuli su prigodni posterji sa sloganom **PRJE NEGO ŠTO BEBE ZAVRŠE U KOŠU ZA OTPATKE**. Kampanju žestoko kritiziraju svećenici i dobrotvorna društva, uključujući Caritas, tvrdeći da bi mogla ohrabriti majke da odbace svoju djecu, iako se svi slažu da se nešto mora poduzeti kako bi se stalo na kraj epidemiji čedomorstva. "Neke žene više se boje gubitka partnera nego gubitka vlastite djece. One poduzimaju očajničke poteze da bi spasile svoje veze", kaže profesor Helmut Kury. Novo rješenje koje se nudi majkama u okviru bolnica pruža im diskreciju: u blizini nema kamera, a otvori za bebe skriveni su od pogleda. Dijete se odlaže na pokretnu traku koja ga transportira do zagrijane kolijevke, a dostavu bolničkom osoblju dojavljuje alarm tek nakon što se majci ostavi dovoljno vremena da se udalji. Dijete se može tražiti natrag, obično u maksimalnom roku od tri mjeseca. Postere u Berlinu s adresama i telefonima bolnica koje pružaju ovu uslugu, sponzorira Hans Wall, biznismen koji posjeduje javne toalete i skloništa uz autobusne kolodvore otkad je jedno dijete pronađeno u njegovom skloništu hladne siječanjske noći, a on postao djetetov kum i financirat će njegovo školovanje.

Uređuje: obitelj Huska

Isus i djeca

Dragi čitatelji! "I u igri i u šali nek nas čuva Isus mali. Dodi, Isuse, i s nama ostani!" - dio molitvice koji su naši sinovi naučili u svom katoličkom vrtiću "Marija Petković" postao je dio naše obiteljske (najčešće samo večernje) molitve i naša roditeljska utjeha - kad ne bismo s pouzdanjem živjeli vjeru u Boga Ljubav, poludjeli bismo od brige za našu malu, još više malo stariju, djecu (na ekskurzijama, u školi, izletima...)! Ovako, znamo da ih čuva Isus i da je s njima uvijek. Počinje ljeto i dani su duži, bliže se i godišnji odmor, pa budimo s našom djecom i mi što više, na radost sviju! © vh

KRŠĆANSKI BRAK I ZABLUDE

Stvarni problem u braku je grijeh. Grijeh koji djeluje u čovjeku, djeluje i u braku. Čovjek se grijehom otuđuje od Boga, on je postao lutalac na ovoj zemlji, izabrao je svoj vlastiti put. Kada je Bogu rekao NE, a đavlu DA, vidio je da nije postao kao Bog, nego je postao ograničeno, jadno, *golo* biće. Što biva kada takva dva ograničena bića ulaze u brak vođeni zabludama - nastavlja nam tumačiti dr. Tadej Vojnović zanimljivom slikom...

"Često govorim mladencima i ljudima koji dođu po savjet: ako želite brak, onda je - objasnimo to graditeljskim jezikom - dan vjenčanja ustvari izbor gradilišta. Eto, tu ćete vi graditi svoju kuću. Vama se dodjeljuje zemljište. To je dan vjenčanja. Onda se događa ovo: ja stavim opeku, ti staviš opeku; ja stavim dvije opeke, ti staviš tri opeke. U jednom trenutku ja stavim opeku, a ti uzmeš dvije opeke pa ih baciš. Tako se razgrađuje: ja

opet stavim dvije opeke, ti jednu uzmeš pa je baciš; pa ja stavim opeku, a ti ništa, onda ja stavim opeku, a ti samo sjediš. Sjediš danas, sjediš sutra. Zamislite sada građevinskog inspektora koji obilazi gra-

dilišta i vidi: tu jedni grade svoju kućicu, ondje drugi grade; jedni su za godinu dana došli do krova, a drugi još sjede i svađaju se oko prve opeke. Razumijete: ovaj stavlja, a onaj baci. Treći su, pak, došli pod krov, pa sve *razbucali*. Onda se pitaš: što to djeluje u ljudima da ne mogu zajedno, a to im je i najkorisnije i najbolje. Bog nas je baš takve pozvao i On nas je sastavio, On nam je pokazao i kako trebamo graditi tu kuću, ima tu i neki nacrt. Čovjek i sam vidi i kaže: Ma neki vrag je ušao u mene i ne da mi. Sve imam, imam volju, odlučim i kad treba - ne ide!

Brak, dakle, nije ništa gotovo. To je najveća zabluda. Brak je gradilište - tu je materijal, pa hajmo na posao. Najveći problem je kad muž i žena misle da s vjenčanjem dolazi sreća. Tu ste samo ti i ona i koliko izraste iz tog vašeg zajedništva, koliko zajedno sagrađite, toliko će to i biti. Ono što je i kako je Bog zamislio, mi to upoznajemo i u isto vrijeme pozvani smo to ostvariti.

(nastavit će se)

LVH

OBITELJSKA SLAVLJA

Sretan

Dan očeva!

Dan očeva se u svijetu većinom slavi treće nedjelje u lipnju, dok ga mnoge katoličke zemlje slave na blagdan svetog Josipa. Naše "Oce" ništa ne može zamijeniti, ali - kako reče jedan mudri franjevac: Praštanje i slavljenje su dva lica ljubavi, pa slavlja trebamo imati često i mnogo, bar koliko i praštanja...

Ideju Dana očeva promovirala je davne 1909. izvjesna gđa Dodd u čast njenog oca Williama Smarta, veterana građanskog rata i udovca sa šestero djece, koji je svoju voljenu suprugu izgubio pri porodu njihovog šestog djeteta, ali je sve njih s ljubavlju sam podigao i odgojio na malenoj farmi. Ljubav su mu uzvraćala djeca, koja su u njegovu čast predložila slavljenje **DANA OČEVA**.

"Zbilja, bogat je čovjek kome djeca trče u naručaj kad su mu ruke prazne."

ZANIMLJIVA MOLITVA ZA ONE KOJI SE VOLE MALO IZLEŽAVATI NAKON BUĐENJA

Dragi BOŽE, za sada mi je dobro. Još nisam traćao, nisam se ljutio, nisam izgubio kontrolu, nisam bio egoističan niti sam ikome zavidio. Nisam grintao, tužio se, a niti psovao nisam. Nisam pojeo ni najmanji komadić čokolade. Nisam bio na bankomatu i nisam zadužio svoj račun. DOBRO MI JE... Ali, za nekoliko minuta ću izaći iz kreveta i onda će mi stvarno trebati tvoja pomoć... © (sa Interneta)

PISMO DRAGOM BOGU

Mali Benjamin sjeo je za stol da napiše dragom Bogu pismo u kojem ga moli da mu podari sestricu. Pismo je počeo ovako: Dragi Bože, bio sam jako dobar... Stao je, razmislio. Ne, Bog mi neće povjerovati. Zgužvao je papir, bacio ga i počeo ponovno: Dragi Bože, uglavnom sam bio dobar... Opet je stao usred rečenice. Opet je počeo razmišljati. Boga to neće dirnuti. Zgužvao je pismo i bacio ga u koš. Potom je Benjamin otišao u kupaonicu i s držača uzeo veliki frotirski ručnik. Odmio ga je u dnevnu sobu i brižno ga raširio na kauču. Izravnao je sve nabore. Zatim je pošao do kamina i s njegovog okvira veoma oprezno skinuo kip Majke Božje. Često je vidio i gledao kako majka brižljivo briše prašinu s kipa. Više puta su mu roditelji kazali da kip smije gledati, ali ga ne smije dirati. Sada ga je uzeo sa svom dužnom pažnjom. Benjamin je nježno položio kip nasred ručnika i brižno ga zamotao. Potom je sve omotao gumenom vrpcom i donio na stol. Zatim je uzeo još jedan list papira i počeo Bogu pisati treće pismo. Glasilo je ovako: Dragi Bože, želiš li ponovno vidjeti svoju majku... (Izvadak iz knjige "Mamini trenuci")

Srce Isusovo

Na dan Srca Isusova godinama nas je tuko led. Luja i rulja su nam rušile kuće. Njive su ostajale puste. Puno smo gladi ispaštali otoga. Kuga i kolera su bile naše virne druge. Još su se po koja usta micala, a morala su bit saranita. Priživili smo ti godina veliki žalosti.

Posli toga naši stari se zarekli podignit kapelu Srcu Isusovu i da će na taj dan postit, Božju rič poslušat i skrušen bit. I držali smo se toga. I bilo je dobro! Iljadu osamsto četrdeset druge godine podigli su kapelu na Kalvarije. Na groblju. I dali je ime Kapela Srcu Isusovu. Ona je zavit od nevrimenta, kuge i kolere.

U kapele se već uoči toga dana držala večernja a notaj dan bude velika misa. Sa svi strana se skupu svećenici, časne i narod. Sjati se svit sa svi strana pa čak i isprika. Ne mogu stat svi u kapele. Žene ponesu guberce i ćilimce. Posidamo na nji u ladovinu ispod veliki kestenja okolo kapele. Najviše se molilo i pivalo Srcu Isusovomu. Prija se na taj dan navlačilo u naka ruva što su se nosila o kajanju jel o korizme. Ka' je došla u modu crnina navlačila su se tavnija ruva. Crna, kafancka i tegecka. Niko se nije opravljio. Što siromaškije to bolje! Tribala se pokazat velika pokora i skrušenost.

Stare žene su se znale i malo sredit na vašardžije. Natofrcu se tu blizu. Od njevi fičonki i verglaša se nemož molit kako triba. Kurtalo ji bilo! Kad kako dite, zaišče kaki šećer sa vašara, mater mu odgovori: *Ta, mani se dite, nije sad kirbaj. Dobićeš na kirbaj. I mir!* Nije se to ni drečalo bogzna. Nema i gotovo. Al, to je jal, bilo davno!

Za ručak se kuvalo suparno. Jel suparna gra i rizanaca, jel kompira i rizanaca, jel graška i valjušćića. Sve brez masti. Puno svita notaj dan nije ništa jilo. Bilo je i taki koji ni kap vode nisu popili.

Mađarcka država je taj dan jako poštila. Za njevoga vrimenta žandari su čuvali naš atar. Niko, ni stranjcki, ni domaći, nije smijo radit u našem ataru. Za Titinoga vrimenta zadrugari notaj dan nisu išli radit. Potli podne se ope išlo na večernju. Bake i majke povedu najmanju unučad. Posidu na guberce a nji u krilo. Pozaspavu mala dica od umora i friško-ga zraka. Uveče se vratimo doma punoga srca, od Srca Isusova.

Ruža Silađev

Razmišljanje o nedjelji – Danu Gospodnjemu

Nakon duge suše, polja je pohodio blagoslov s neba u vidu obilne kiše. Sve je lijepo i oku ugodno. Trebali bismo se zahvaliti Bogu na ovom daru. Najljepša zahvala je upravo odlazak na nedjeljnu svetu misu, no, biva li to baš tako?

Poslodavci su obično neumoljivi, jer za njih je to obični radni dan kao i svaki drugi. Imamo li mi vjernici izbora, ili ...?

U firmi sam glasno rekla: *Protivnica sam nedjeljnoga rada*, ali, da ne bih imala posljedice, dodala sam da prihvaćam naredbu poslodavca. Jesam li kukavica? Da, sigurno. Jer u protivnom ostajem bez posla.

Konfuzija, revolt, očaj ...

Ovo je već treća u nizu nedjelja bez svete mise. Ima li rješenja za ovu situaciju?

Ima! Nakon posla otići u koju gradsku crkvu na večernju svetu misu. S posla stižem umorna i ne ide mi se u grad. U tom razmišljanju, stižem do križa "krajputaša" podignutoga 1905. godine. Mama mi je pričala da su naši paori nekada zbog velike udaljenosti od crkve nedjeljom išli moliti pod križ. Spustila sam se umorna u sjenu drača u kojoj je križ. Bila je to molitva, očaj, što li već – svakako ne sveta misa. Ipak, nekakav surogat koji mi je olakšao dušu i tijelo. /KM/

Ima li smisla za kakvim apelom?

Apelom protiv zloporabe nedjelje – Dana Gospodnjega

Sve je češća pojava da se nedjelja, službeno neradni dan, u nekim firmama, a naročito u onim vezanim uz poljoprivrednu djelatnost, ipak odvija kao obični radni dan. Nedjelja bi trebala biti dan "izbornih aktivnosti" s naglaskom na odlazak na nedjeljnu svetu misu. Nakon toga, koncepcija bi trebala biti usmjerena na odmor. Taj dan, u koji se i sam Stvoritelj odmarao i uživao u svemu stvorenomu, i za nas je predviđen kao dan odmora.

Nedjeljom nema mjesta teškim poslovima kao ni radu u polju. Nema mjesta ni pojavi da netko svojim programom opterećuje vrijeme drugoga, kao što je to u raznim vikend i ostalim školama.

Nema sumnje da će i pored svega, svatko tko želi otići na svetu misu. No, nerijetko, ipak se događa da su ispiti, predavanja ili radno vrijeme baš u terminima nedjeljnoga prijedodnevna. Netko će reći, ima svetih misa nedjeljom i poslijepodne. To svakako važi za gradske sredine. No, stanovnici seoskih sredina uskraćeni su za poslijepodnevne svete mise. Zamislite samo studenta iz provincije koji je ranim vlakom otišao u mjesto studiranja, na ispit. U ime svih ostalih obveza ostaje bez slavlja svete mise, isto kao i radnik koji je prijedodne proveo u firmi. U oba slučaja, nedjelja je bila samo obični radni dan u tjednu.

Je li opravdano omogućiti vjerniku dan predviđen za susret s Bogom?

U ovom društvu to nije jednostavno. Zato mi žene, članice NVO Ekološkoga foruma žena apeliramo (na sve koji imaju vlast odlučivanja da onima koji radi posla, ispita ili sličnoga razloga moraju ostati bez nedjeljne svete mise) – *Omogućite nam slobodnu nedjelju.*

U protivnom, oni kojima je sveta misa bit tjedna mogu doći u situaciju da sa stvorenom navikom ne odlaska na svetu misu isto tako stvore podlogu za udaljanje od vjerskih principa, ubrajajući se na taj način u kategoriju nesavjesnih, mlakih vjernika kojima će vremenom biti potreban samo dovoljno dobar izgovor za neodlazak na nedjeljnu svetu misu.

Takva pojava nije ni Crkvi ni ovom društvu na dobrobit!

Ekološki forum žena Staroga Žednika

ZAR I U SUBOTICI IMA NEČEGA DOBROGA?

Vjerom se Abraham pokori kad primi poziv da ode u zemlju, koju je imao primiti u baštinu. Ode, iako nije znao kamo ide. (Heb 11, 8)

Tako sam nekako i ja: upućen mi je poziv odnijeti sestrama u Suboticu, koje tamo žive i rade svu svoju radost, mladost, sebe njima, mojim sestrama, koje nisam poznavala. Zнала sam toliko da su moje, te da su najstarija zajednica. Krenula sam iako nisam znala kamo idem, u drugu zemlju, narod nepoznat, dalek, neobičan, hrvatski.

Bilo je to početkom ove godine, 12. siječnja krenula sam put Subotice sa **preč. Andrijom Anišićem**, koji je poslom došao u Zagreb pa me je povezo. Putem sam saznala nekoliko informacija o Subotici, ljudima i situaciji u kojoj se nalaze. Izmijenili smo osobna iskustva o pozivu; našim obiteljima i čudesno je to kako nas dragi Bog izabire, svakog na isti, sličan, a opet drugačiji način.

Osobe koje sam upoznala...

"Zar i u Subotici ima nečega dobrog?", pitala bi se često naša **s. Leonija**. Da, ima ljubav u dimenziji gostoljublja, mladosti i radosti. Biti dočekan, primljen, ispraćen raširenih ruku...

To su moje sestre s kojima sam mjesec dana živjela: **s. Mirjam**, neumorna u davanju sebe drugima, bližnjima, potrebnima; **s. Ljiljana**, ustrajna u svojoj službi kuharice; **s. Benedikta** izdržljiva u svojim kućnim poslovima; **s. Caritas** strpljiva u svojoj bolesti; **s. Anđelina** hrabra i nepokolebljiva u svojoj dubokoj starosti, te naravno **s. Leonija** uvijek nasmijana, na svakom koraku.

Tamo su i naše sestre iz biskupije: **s. Aleksandra**, portašica, puna dogovština iz prvih redovničkih dana; **s. Mirka**, požrtvovna u radu sa sjemeništarcima, te **s. Karmela**, blaga i pristupačna u ophođenju s drugima. S. Mirjam i ja jednog jutra smo posjetile i našu **s. Bernardicu** i njenu bolesnu mamu. Bilo joj je posebno drago, a ja sam ponijela sa sobom sliku strpljivosti u nošenju životnog križa.

Nekolicina drugih ljudi koje sam tamo susrela ostavili su također trag u mom redovničkom hodu. Župnik, **mons. Bela** i njegovi župljani prilazili su mi s jednostavnošću i dobrodošlicom.

Na blagdan sv. Sebastijana i sv. Fabijana, posjetila nas **s. Hermina**, Mađarica, sestra Naše Gospe donijevši kolače, kako je to kod nas običaj. Još sam ju susrela i u sjemeništu, na blagdan Obraćenja sv. Pavla, na sv. misi, kao i njene susestre **s. Melaniju** i postulanticu **Herminu**, koje su me pozvale u svoj samostan. Nedugo zatim, s. Mirjam i ja smo i njih posjetile. Vrlo su drage i gostoljubive.

Jedne opet nedjelje posjetila sam župu **Bikovo**, rodnu župu s. Leonije pa sam s njom i otišla tamo. Župnik, **preč. Julije Bašić** je s ponosom predstavio svaki detalj obnovljene crkve, sve što je u nju utkao, a sve je to začinio srdačnim velikim osmijehom, koji nije silazio s njegovog lica. Srdačno nas je dočekala i ugostila i vjeroučiteljica **Nada**. Prekrasan susret. Sličan je bio i u župi Sv. Roka...

Bračni par, **Ivan i Vesna**, svojim načinom života mogu drugima biti primjer kako dragi Bog u njihovim životima nije prepreka, ili neka smetnja nego Onaj bez kojega ne bi mogli živjeti, i bez kojega ne bi mogli odgajati svoju djecu...

Mnogo je još ljudi bilo i za svakoga se veže priča, a prostora je malo...

Neki događaji koji su mi ostali u lijepom sjećanju ...

Posebna je bila *noć sv. Sebastijana i sv. Fabijana*, u kojoj sam priredila jednu molitvu za sestre u dnevnoj sobi, gdje sam ih posjela u krug, što im je bilo neobično. Željela sam moliti na drugačiji način za našu zajednicu, podmladak, za ustrajnost, *da nas Gospodin pohodi svojim svjetlom i da naši dani pođu za Njegovim*

korakom (usp. s. Fides: Pohodi me). Željela sam da ta noć bude drugačija od drugih jer je **sv. Petru Fourieru** prije 419. god. to bila posebna noć. Te je noći, kako već znamo, imao posebno nadahnuće od Gospodina za novonastalu zajednicu. Nisam očekivala neko nadahnuće, a ipak me je nadahnuo da sve bude lijepo i da sestre budu sretnе.

Između ostaloga posjetile smo s. Mirjam, s. Leonija i ja poznata mjesta kao što su jezero **Palić** i svetište **Bunarić**. Na Bunariću smo molile i pjevale, a na Paliću malo prošetale i udahnule svježi zrak te požurile na palaćinke koje je priredila s. Ljiljana. Osim toga su me vodile na grobnicu naših sestara, "Buvljak", centar gra-

da, samostan dominikanki, kersku crkvu sv. Roka ...

Jednu večer smo gledale video kasetu **Božić na salašu**, narodni običaji i pjesme. To je bio doživljaj, jer i kod nas u Bosni postoje slični običaji. Zapravo imamo puno sličnoga pa mi nije bio problem brzo se naviknuti na mentalitet, jezik, običaje.

Ljudi, događaji, ozračje, doživljaji, drage naše sestre ...

Još sam 9. veljače proslavila sa sestrama svoj mali jubilej, 10 godina od kada me je Gospodin pozvao sebi i toga dana sam se vratila u Zagreb. Deset godina je iza mene, što reći, što se sve dogodilo, događa. Možda su tu i same riječi suviše ... Koliko li sam se lomila, odupirala, bježala, lutala, dvoumila, iskušavala, a onda si "*me zaveo i dadoh se zavesti*" (Jr 20, 7). I sve je bilo gotovo, riješeno, simbolično, neopisivo, predivno.

Hvaljen Isus i Marija! Amen, uvi'k, pozdravili bi vas u Subotici, u kojoj ima itekako puno toga dobrog a gdje se isplati rasti, uložiti trud, darovane sposobnosti, vrijeme, redovnički život ...

postulantica Stanka Oršolić

Piše: Stjepan Beretić

Bački župnici III.

Župnik Balogh i hrvatski jezik

U Antunovićeveim *Bunjevačkim i šokačkim novinama* se zalagao da se usvoji književni jezik, kakav se rabi u Hrvatskoj, jer "nije moguće svakoj šaki ljudi njevim stylom izdavati knjige", ali "to nije mnogima povoljno" jer je "croatico ilyrismus" u našim krajevima nepovoljno predstavljen. Za vrijeme župnika Balogha nadbiskup **József Kunszt** je u ljeto 1864. godine dao zamijeniti krovni pokrivač na crkvi, ali je također dao omaljati crkvu izvana i iznutra. Dao je obnoviti i kapelu svetoga Antuna u šumi, a za gradnju nove škole u Baču darovao je hrastovu građu. Od 1861. do 1889. bio je župnik u Baču. Službu bačkog dekana je obnašao od 1861. do 1869. godine. Obnašao je i čast začasnog kanonika od 1875. godine. Zaslužni župnik je 1882. godine odlikovan i naslovom opata od svete Margarete od Garaba, te ju tu čast obnašao do svoje smrti 1889. godine. Sahranjen je u bačkom groblju, a nadgrobni spomenik se čuva u zidu župne crkve.

Károly Garay (1890.–1902.)

Samo je dvanaest godina bio bačkim župnikom. Obnašao je i dužnost tajnika Bačkog dekanata. Župnik Garay je rođen u Bajmoku 8. ožujka 1844. godine. Za svećenika je zaređen 14. ožujka 1867. godine. Godinu i pol je bio službenik nadbiskupskog ordinarijata, a onda kapelan u Aljmašu (danas Bácsalmás u Mađarskoj), u Gornjem Svetom Ivanu (danas Felsőszentiván kod Baje u Mađarskoj), u Santovu (Hercegszántó u Mađarskoj) Doroslovu, Kupusini, Lemešu (danas Svetozar Miletić), Horgošu, Novom Sadu i u Bačkom Petrovom Selu. Od 1881. do 1889. godine bio je upravitelj župe u Žablju, a u Bač je došao za župnika kad mu je bilo 46 godina, 1890. Tu je i umro u dobi od samo 58 godina, 27.

lipnja 1902. godine. Sahranjen je na bačkom groblju. U njegovu su grobnicu kasnije položeni posmrtni ostaci ostalih bačkih župnika.

Ivan Evetović (1903.–1923.)

Župnik Ivan Evetović rođen je 15. svibnja 1860. godine u Aljmašu (danas Bácsalmás u Mađarskoj). "Obitelj Evetović imala je ukupno 13 djece, od kojih su šestero rano umrli, a ostali su odrasli: Lovro, Antun, Mijo, Ivan, naš Franjo – poznat po redovničkom imenu Ante, Doko i sestra Kata. Premda nema više živih, treba zabilježiti da je stariji brat Franjin – Ivan – bio istaknuti društveni, narodni radnik među našim ljudima u Bačkoj. Naime, Ivan Evetović je bio župnik i prepozit u Baču, upravitelj biskupskih dobara; bio je narodni zastupnik u mađarskom parlamentu, a za vrijeme bivše Kraljevine SHS bio je zastupnik Bunjevačko-šokačke stranke za somborski okrug. Za nas je svakako značajniji kao pisac koji je pisao o nama na mađarskom jeziku u Ljetopisima županije Bačke. Za kapelanovanja u Baji objavio je knjigu *Képek Baja város multjából*. U mladosti sam slušao od žedničkog župnika Petra Evetovića, da je Ivan Evetović bio vrstan govornik i propovjednik." Tako o obitelji Evetović piše **dr. Ante Sekulić** pod pseudonimom Dinko Sučić u članku "Miroljub Ante Evetović (1862.–1921.) hrvatski pjesnik". Članak je objavljen u subotičkom časopisu *Klasje naših ravni* broj 3-4, 2002. godine.

U Evetovićevom rodnom mjestu, katoličkom gradiću Aljmašu govorilo se hrvatski, njemački i mađarski. Tako se u crkvi i propovijedalo. Tu je trojezičnost Aljmaš sačuvao do naših dana. Godine 1886. Evetović je bio kapelan u Bačinu (danas Bátya kod Kalače u Mađarskoj), Bikiću (danas Bácsbokod u Mađarskoj). U Bikiću se u 18. stoljeću propovijedalo samo hrvatski, u drugoj polovici 18. stoljeća hrvatski i njemački, a od polovice 19. stoljeća

mađarski, hrvatski i njemački. Bio je kapelan i u trojezičnom Kačmaru od 1887. do 1889. godine. U toj župi se propovijedalo hrvatski, njemački i mađarski. Od 1890. do 1902. bio je kapelan u središnjoj bajske župi, gdje se propovijedalo mađarski, njemački i hrvatski. U Baji je obnašao i dužnost vjeroučitelja. Kapelanom je bio i u Bajmoku. Upraviteljem bačke župe postao je 1902. godine. Za bačkog župnika došao je u dobi od 43 godine. O njemu je zapisao bački župnik **Ivo Topalić**: Ivan "Evetović ostao je u lijepoj uspomeni kod naroda u Baču, a i u okolnim mjestima, ne samo među katolicima nego i među pravoslavicima i kao čovjek i kao svećenik i svagdje gdje je mogao pomagao je i riječju, savjetom, i djelom. Mnogo je suza obrisao, osobito za vrijeme I. svjetskog rata. Narod iz zahvalnosti, a i da mu spomen uvijekveći, podigao mu je i na desetgodišnjicu smrti, spomen-ploču na zgradi župnog doma". Spomen-ploča je danas postavljena na pročelje župne crkve. Ivan Evetović je umro i pokopan je u Baču 10. kolovoza 1923. godine. Njegov nadgrobni spomenik se čuva u sadašnjem župnom domu u Baču.

Franjo Piuković (1923.) upravitelj župe

Franjo Piuković je kao kapelan bio privremeni upravitelj bačke župe 1923. godine. On je rođen 26. srpnja 1880. godine u Aljmašu. Gimnaziju je završio u Kalači od 1893. do 1901. godine. Tamo je slušao i sveto bogoslovlje od 1901. do 1905. godine, a za svećenika je zaređen u Ostrogonu (Esztergom) 27. lipnja 1905. Kapelan je bio u Baškutu, Aljmašu, Bačkom Monoštoru, Somboru, pa opet u Bačkom Monoštoru. Bio je kapelan u Baču 1921. Godine 1923. postao je upraviteljem župe Bački Monoštor, a nakon smrti Ivana Evetovića, upravljao je iste te godine i župom Bač. Zatim je 1942. godine postao kapelan u Horgošu. Umro je 1967. godine u Senti.

Piše: mr. Andrija Kopilović

ZAŠTO JE VAŽAN EKUMENSKI SUSRET U RUMUNJSKOJ

Ovih dana se puno govori o III. Europskom ekumenskom saboru u Rumunjskoj. Nadbiskup Hočevar je u svojoj homiliji u Aleksandrovu pozvao vjernike na molitvu. O čemu se radi i zašto je tako važan taj Sabor?

R. H., Subotica

Pitanje je svakako zanimljivo. Sigurno neće jednako zanimati sve naše čitatelje. No, radi aktualnosti ove teme, želim vam dati što iscrpniji odgovor. Vama kao odgovor, a drugima kao informaciju. O čemu se radi? Radi se o jednom značajnom ekumenskom događaju. Naime, kršćani su svjesni da ni Europi, a ni drugim kontinentima ne mogu navješćivati Krista autentično u svojoj razdijeljenosti. Put ekumenizma je put jedinstva, ali ne jednoobraznosti. To je put prema punini zajedništva u istini i ljubavi. Dakle, put. Kada se cijeli kontinent Europe od vremena do vremena okuplja, zajednički razmišlja, moli i "hodočasti" na putu Istine. Drugi Europski ekumenski sabor (Graz, 23.-28. lipnja 1997.) održan je u Austriji kako bi se vrednovalo postignuće do kojeg se došlo od Prvog Europskog ekumenskog sabora od prije osam godina, održanog u Švicarskoj u organizaciji Svjetskog saveza crkava (Bazel, 1989.). Ovoga puta je osnovna tema susreta bila pomirenje, jer je Bog u nas položio riječ pomirenja. Plod susreta u Grazu je poznata *Charta oecumenica* (Ekumenska povelja). U njoj su se svi kršćani obvezali ispovijedati i svjedočiti zajednički članke Vjervanja koje svi ispovijedamo. Tema susreta u Sibiju je "*Krist, svjetlo svijeta, prosvjetljuje sve narode*" (Uskrsli Gospodin temelj i nada Europe). Na skupu će od 4. do 9. rujna sudjelovati oko dvije tisuće delegata iz svih kršćanskih Crkava Europe. Način rada: uz molitvu su dnevno temeljna predavanja za sve, a onda se radi u radionicama s pojedinim temama. Možda će za naše čitatelje biti malo zamarajuće nabrojiti sve teme, ali dobro je da smo o tom barem informirani. Ove su teme u tzv. Timovima:

1. JEDINSTVO. Zalaganje za jedinstvo pretpostavlja obraćenje, molitvu i posvećivanje života. To je put duhovnog ekumenizma. Sabor će razmatrati razne vidove teme *jedinstvo*, uključujući jedinstvo Crkava u odnosu na čovječanstvo. Doprinosi sudionika će osvjetliti ono što Crkve u Europi već mogu uzajamno dijeliti na svom putu prema vidljivom jedinstvu. Tu će se pokušati otkriti da li postoji zajedničko razumijevanje o vidljivom jedinstvu Crkava u Europi.

2. DUHOVNOST. Ovaj forum će se pozabaviti očuvanjem unutarnjeg života, kao prostora u kojem Božja riječ odje-

kuje i gdje se razlučuje volja Božja. Tu će se razmišljati o zajedničkoj molitvi Kristovih učenika u kojima boravi Duh Sveti i koji su pozvani biti "jedno srce i jedna duša" (Dj 4,32). Učenici u molitvi razlučuju što je to što ujedinjuje, od onoga što još uvijek priječi da postanemo jedno tijelo oko euharistijskog Tijela i Krvi.

3. SVJEDOČENJE - Poticaji za ovaj forum su predviđeni po objašnjenju značenja svjedočenja, te iznošenjem pojedinih konkretnih svjedočanstava iz različitih kršćanskih tradicija. Bit će predstavljena dijaloška metoda, a pozornost usmjerena na unutarnji dijalog. Osobe koje iznose svjedočenja, bit će pozvane da u obliku anegdota iznesu svoja iskustva kršćanskog poslanja i služenja u Europi.

4. EUROPA - Europa teži prema svom ujedinjenju, te se bori s novim svjetskim problemima, od terorizma pa sve do naglog rasta azijskog kontinenta. Pitanje smisla života je od izvanrednog značenja. Ovaj forum nastoji osvjetliti ulogu Kristova Evanđelja u sadašnjem vremenu u Europi i doprinos, koji kršćani starog kontinenta trebaju dati za izgradnju nove Europe.

5. RELIGIJE - Naslov ovog foruma je posebno značajan: "Poziv upućen Kršćanima, Židovima i Muslimanima, kao europskim građanima i vjernicima". On naglašava nastojanje da se usmjeri poziv na pomirenje između potreba građana sa idealima triju religija. To obuhvaća istraživanje kako ove religije mogu doprinijeti budućnosti našeg kontinenta.

6. MIGRACIJE - Migracije su dio europske povijesti i predstavljaju odlučujući vid u sadašnjoj društvenoj stvarnosti. Fenomen migracije je izazov za Crkve da motiviraju narod da nastoji ostvariti ravnotežu u svojim kulturnim, političkim, vjerskim i društvenim ponašanjima i stavovima. Rezultat migracije su i ne-kršćanske religije - budizam, hinduizam, islam i druge religije - koje se duboko ukorjenjuju u europsko kulturno, zakonodavno, vjersko i društveno područje. Forum treba usmjeriti svoju pažnju na više-religiozno europsko društvo, u kojem i kršćani trebaju učiti surađivati s pripadnicima drugih religija, kako bi izgradili pluralističko i demokratsko društvo. Bit će podcrtan mogući doprinos kršćana i Crkava,

kako bi se migracija mogla više promatrati kao obogaćenje nego kao uzrok sukoba.

7. OČUVANJE STVORENJA - Plenarno zasjedanje u kojem bi se govorilo o hitnosti raspravljanja o ovoj temi, započet će jednim kratkim filmom. Dva predavača će obraditi temu o odgovornim stilovima života, kao protuteži klimatskim promjenama. U evangeličko-luteranskoj katedrali bit će predstavljene aktivnosti europskih Crkava u službi očuvanja okoliša.

8. PRAVDA - Na ovom forumu se želi produbiti specifični kršćanski stav borbe protiv siromaštva, diskriminacije i nepravde u svim njihovim oblicima. Kršćanski pojam pravde je drugačiji od svjetovnog, jer on traži svjetlo u Kristu. Crkve trebaju obnoviti svoje opredjeljenje za siromahe, u novim uvjetima kad je Europa suočena s procesom globalizacije. Kršćani Europe se suočavaju s pitanjima: kako ukloniti kulturu smrti, a jačati kulturu života? Kako ublažiti i izliječiti rane siromaha? Kako raskinuti okove nepravde, koji ponižavaju današnje muševke i žene, poput udovica, siromaha i stranaca u Isusovo vrijeme? Sabor želi podržati mirotvorne pothvate i svježe inicijative u suočavanju s izazovima unutar Europske Unije, na širem području Europe i dalje. Ne može se ostvariti puno zajedništvo, ako u njemu ne sudjeluju i slabiji slojevi društva. Predviđeno je izlaganje o kršćanskom gledanju na ranjivije skupine u društvu, siromahe i odbačene, kao i svjedočenje o konkretnom kršćanskom odgovoru na nove vidove siromaštva.

9. MIR - Nastavljajući razmišljanje o pomirenju, koje su Crkve započele za vrijeme Drugog Europskog ekumenskog sabora *Pomirenje - Božji dar i izvor novog života*, ovaj forum će istraživati doprinos koji kršćani Europe mogu dati da se umanjni nasilje u svijetu, a proširi kultura pomirenja i mira.

Poštovani čitatelji, vjerujem da sada razumijete kako se ovaj događaj ne može "dogoditi" u Duhu i Istini bez molitve svih kršćana. Stoga je Nadbiskup tako žarko pozvao na molitvu, čemu se pridružuje i naš *Zvonik*.

Uređuje: Jakob Pfeifer

EKUMENSKI SUSRET U BERLINU

U organizaciji Saveza Evangelickih crkava u Njemačkoj, Srednjoeuropske eparhije Srpske Pravoslavne Crkve i Njemačke Biskupske Konferencije, 27. i 28. travnja održano je dvodnevno savjetovanje u Berlinu na temu "Odnos Crkve i Države u Srbiji". Na Konferenciji je sudjelovalo sedamdeset i pet predstavnika triju velikih kršćanskih Crkava.

U predvečerje susreta upriličena je radna večera s organizatorima. Katoličku Crkvu iz Srbije na Konferenciji je predstavljao mons. dr. Andrija Kopilović. Već samo savjetovanje uoči susreta donijelo je plodove bolje suradnje budući da je zaključeno da se svake druge godine održi ovakva Konferencija, ali naizmjenice u Njemačkoj i Srbiji. Također je zaključeno da se jednako tako svake druge godine organizira radionica mladih ili pojedinih skupina na teme koje mogu povezivati i obogaćivati.

Prvoga radnoga dana, nakon pozdravnih govora predstavnika organizatora i fondacije Konrad Adenauer, pre-

davanja su održali prof. dr. Bogoljub Šijaković, prof. dr. Andrija Kopilović, mr. Samuel Vrbovsky i preosvećeni Vladika Joakinije. Govoreći o sličnim temama, svaki od predavača predstavio ju je iz kuta Crkve koju predstavlja. U drugom dijelu, u ime Vlade R. Srbije govorio je Petar Lađević te predstavnik njemačkoga Parlamenta, Christoph Thiele. Na Okruglom stolu istoga dana sudjelovali su već spomenuti predavači i vladika Porfirije te o. Milan Pejić, koordinator prvoga radnoga dana.

U večernjim satima, o pripremama za III. Europski ekumenski Sabor u

Sibiju predavanja su održali prof. dr. Andrija Kopilović i Antje Heider-Rottwilm iz Evangelicke Crkve.

Drugoga dana susreta, 28. travnja, održane su četiri

radne grupe. Zaključci Konferencije sažeti su u priopćenju i zaključcima. Izabran je odbor za pripremu sljedeće Konferencije koja će se održati u Srbiji. Ovakvi susreti omogućuju povezanost i suradnju, a ovaj je bio osobito veliki korak prema III. Europskom ekumenskom Saboru u Sibiju. /Zv/

Duhovne vježbe za djelatnike subotičkoga Caritasa

Radnici i volonteri subotičkoga Caritasa krenuli su 11. svibnja na duhovne vježbe u Totovo Selo. Radost duhovnih vježba koje se inače održavaju svake godine, pokvarila je činjenica da neki od radnika i volontera zbog opravdanih obiteljskih i zdravstvenih razloga nisu mogli biti sudionici istih. Osim toga, svima su nedostajali stari volonteri koji su prestali raditi u Caritasu. Ponajprije, naša najstarija volonterica, Eržika Babičković zvana teta Eržika, koja je rad u Caritasu započela ponajprije raznoseći hranu i odjeću po svojoj župi (Sv. Jurja - Senčanska crkva). Sada je kao stara bolesna i sama postala korisnica naših usluga. Rado nas prima ali i pati što ne može pružiti pomoć drugima. Ipak, čini nešto veliko držeći krunicu u ruci i moleći se za sve nas. S nama nije bila ni Marija Šabić Mariška. Ona i sada govori: *sa mnom je kako-tako, ali tko će ići po lijekove mojim, sada već bivšim korisnicima?* Posjećuju ju njene kolege, volonteri i radnici Caritasa. Pomirena je svojom nesposobnošću, ne dopušta razgovor o bolesti pa je i dalje vedroga i nasmijanoga duha.

Naša Jelena Kozma cijeli je svoj radni vijek provela radeći u bolnici. Nikada nije gledala na sate i vrijeme provedeno u operacijskoj sali. Kao volonterica Caritasa uvijek je bila spremna pomoći u svemu, u granicama svojih mogućnosti.

Volonteri Caritasa rado obilaze svoje kolegice. Veseli ih razgovor s njima jer i one kao i mi na trenutke zaborave na bolest i usamljenost. Zato ne mislimo o tomu što će biti sutra. Dragi Bog će sve to "razgaliti", jer u njega vjerujemo i nadamo se Njegovu Kraljevstvu.

Roza Mikulić,
volonterica Caritasa

MOLITVA

za Treći Europski ekumenski sabor

Svemogući Bože, ti si stvoritelj svjetla jer si vječna i beskonačna Ljubav. Dok mi ljudi često bježimo od svjetla tvoje istine i ljubavi, ti nam šalješ svoga Sina, svjetlo svijeta i nadu svih pokoljenja. Njega, koji nas je ljubio do kraja, prepustio si našim grešnim rukama. Sada, ponovno sjedinjeni s Njime, otkrivamo kako bez Njegova svjetla život gubi smisao i gasi se snaga za budućnost. Svoje molbe upravljamo tebi, Gospodine Isuse Kriste, da u svim kršćanima Europe probudiš novu čežnju za tvojim svjetlom. Daj da te svi iskreno prihvatimo te naše biće prožme svjetlost tvoje istine i ljubavi kako bismo novom snagom gradili ono jedinstvo vjere i ljubavi, za koje si ti na Posljednjoj večeri tako žarko molio svoga Nebeskog Oca. Daj da budemo uvijek jedno s tobom, kao što si ti sa svojim Ocem, s kojim u jedinstvu s Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vijekova. Amen.

Zahvaljujemo našim darovateljima

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: 024/ 547-886

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

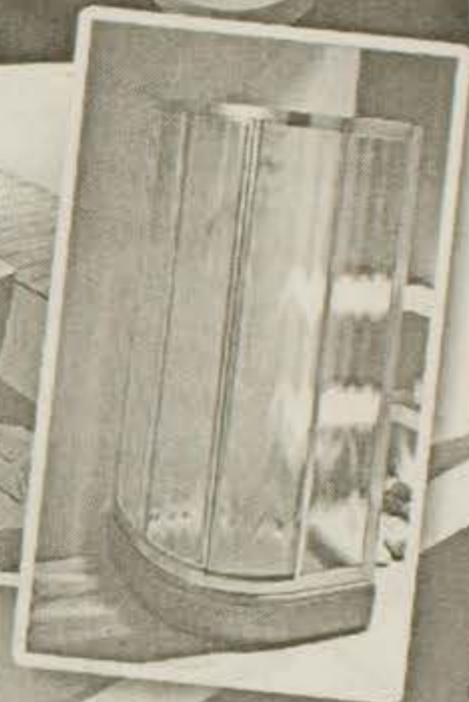
tel: 023/581-590

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: 021/518-092

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: 011/158-920

KAMENORESCI
Beogradski put 224b

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

RENAULT

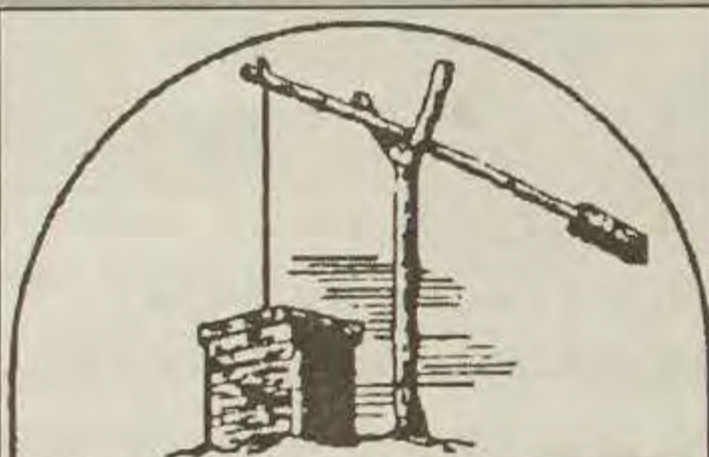

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ

ZEMLIORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

H čitaonica Hrvatska

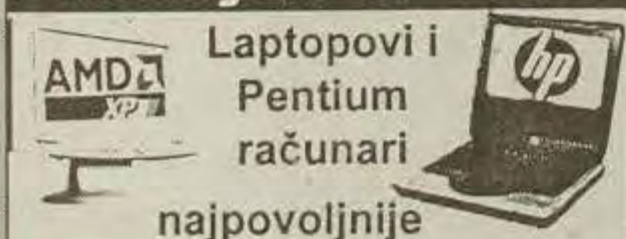
Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium GSM Centar

Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Panasonic
KX-TCD445

Gigaset
A-180

house1

Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

**ONO STO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u
župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ pp. „Auto-Pan Z” d.o.o.
024/670-975 SUBOTICA, Beogradski put 29
024/55-44-25 Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY
PIAGGIO GILERA
VERBA

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Kovač Dejan
MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA
VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14
Mobitel: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA
Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

SZTR
JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA
VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:
radnim danom:
9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00
subotom: 9,00 do 12,00

**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 555-589

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"
PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/603 640
Mob.: 063 577 350
064 122 87 55

U ugodnoj palićkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA
Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR

Hirvivo
Katólikus hetilap
1. évf. 1. szám 2007. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
"APOLONIA"

Radno vrijeme:
ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN

Hírelet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

RADIO MARIJA
Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 MHz FM - SUBOTICA
102,9 MHz FM - NOVI SAD

URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 556-898 i 553-818

www.suboticka-biskupija.info

19. lipnja PROSLAVA ROĐENDANA BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA

Dan hrvatske zajednice u R. Srbiji
Katolički institut za kulturu, povijest i
duhovnost "Ivan Antunović"

i
Hrvatsko nacionalno vijeće
pozivaju na
svečanu proslavu toga dana u
19 sati sv. Misa u crkvi Sv. Roka
20 sati svečani prijam
u vjeronaučnoj dvorani
župe Sv. Roka

23. lipnja PROŠTENJE NA (BAJSKOM) GROBLJU SV. PETRA I PAVLA

svete mise su u:
8 sati na mađarskom jeziku
9 sati na hrvatskom jeziku

24. lipnja DAN O. GERARDA TOME STANTIĆA U SOMBORSKOM KARMELU

18 sati biskupska sveta misa

SVEĆENIČKA I ĐAKONSKA REĐENJA U SUBOTIČKOJ KATEDRALI

29. lipnja u 17 sati
na mađarskom jeziku
1. srpnja u 17 sati
na hrvatskom jeziku
– ređenik je naš đakon
vlč. Marijan Vukov

30. lipnja SUSRET PJESNIKA LIRA NAIVA

Velika književna večer u 18 sati
Dom kulture
u Bačkom Monoštoru

"DUŽIJANCA 2007"

petak, 6. 07. 2007. u 19 sati
Predstavljanje knjige "Dužijanca"
u HKC "Bunjevačko kolo"

petak, 13. 07. 2007. u 19 sati
Otvorenje XXII. Saziva "Prve kolonije
naive u tehnici slame" u Tavankutu

subota, 14. 07. 2007. od 6 do 13 sati
"Takmičenje risara" u Đurđinu

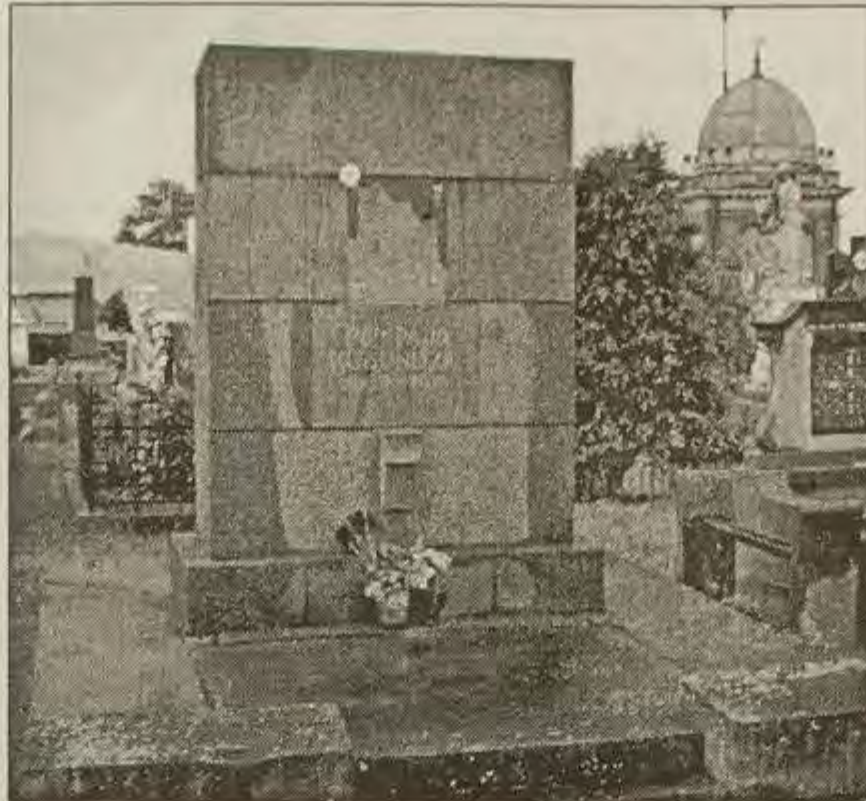
subota, 14. 07. 2007. u 20 sati
Kolo - igranka povodom završetka žetve
u Đurđinu

nedjelja, 15. 07. 2007. u 10 sati
Dužijanca u Starom Žedniku,
župa Sv. Marka

nedjelja, 15. 07. 2007. u 10 sati
Dužijanca u Bajmoku, župa Sv. Petra i
Pavla

KRADE NA CRKVENIM OBJEKTIMA

S velikog granitnog nadgrobnog spomeni-
ka zaslužnog svećenika Paje Kujundžića u
subotičkom Bajskom groblju svetoga Petra i
Pavla, početkom lipnja nestao je nadgrobni
reljef. Takve su krađe u subotičkim grobljima
česta pojava. Samo je s katedrale od listopada
do lipnja ove godine bilo 10 pljački bakarnih
oluka.

ČESTITKA IZ ŽEDNIKA

Čestitamo na 150 brojeva našeg omiljenog Zvonika
starom, a bar toliko želimo i novom uredniku!
Župljani župe Sv. Marka iz Žednika sa župnikom
Željkom Šipekom

Voljeni ne umiru nikada,
oni žive u Bogu i u našim srcima,
dok ih nosimo u molitvi i u sjećanju.

Euharistijsko i molitveno
spomen – sjećanje na našega
dragoga brata, ujaka i strica
vlč. JOSIPA TEMUNOVIĆA

bit će u subotu, 30. 06. 2007. u 10 sati u crkvi
Isusova Uskrsnuća.

U srcu ga nose njegovi najmiliji:
sestre i braća s obiteljima, nećaci i nećakinje

"Pravednici žive dovijeka i u Gospodinu je nagrada njihova!"

Prije godinu dana Gospodin je u vječni i neprolazni život pozvao naše voljene

**KATU KUJUNDŽIĆ
r. TEMUNOVIĆ**

IVANA KUJUNDŽIĆA

Na godišnji spomen njihova prijelaza u vječnost
prikazat ćemo svetu misu 23. 06. 2007. u 9 sati u
crkvi u Đurđinu.

Spomen ljubavi u svojim srcima čuvaju njihovi
najmiliji:
supruga i snaha Josipa,
kćeri i sestre: Cilika, Mira i Verica s obiteljima

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: +381(0)24 554-896;
Fax: +381(0)24 551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Ivan Andrašić
Andrija Anišić
Stjepan Beretić
mr. Ervin Čeliković
Katarina Čeliković
Marko Förgić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
dr. Marinko Stantić
Željko Šipek
mr. Mirko Štefković
dr. Tadej Vojnović
Željka Zelić

mr. Mirko Štefković
glavni i odgovorni urednik
Tel: +381(0)24 553 610

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- Srbija 1200 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati poš-
tanskom uputnicom ili čekom na
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

Svetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazzze 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju:

Zvonik, Hrvatska riječ,
Vedran Jegerić, Nada Sudarević

Krizmanje u katedrali

TIJELOVO U SUBOTICI

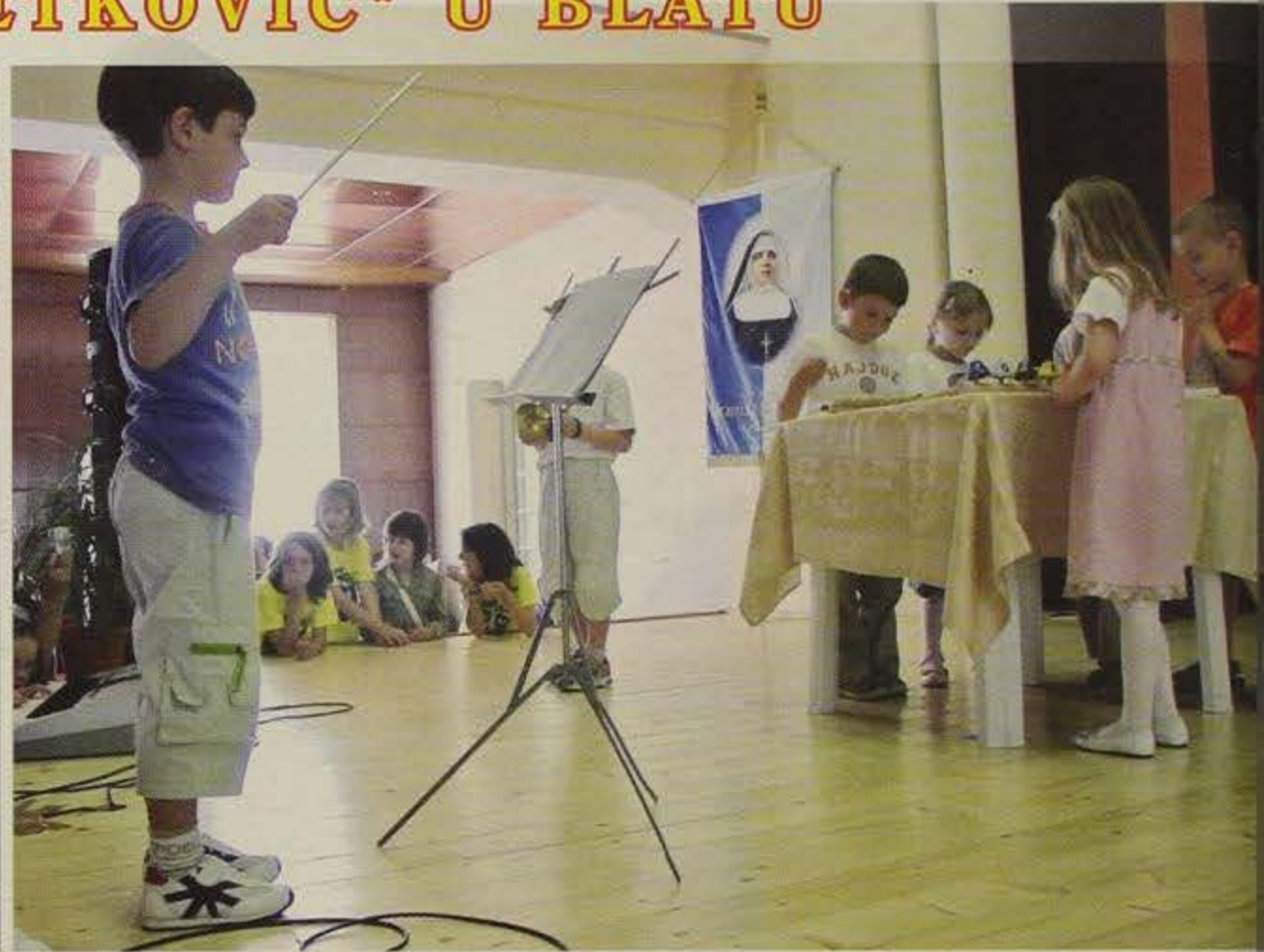
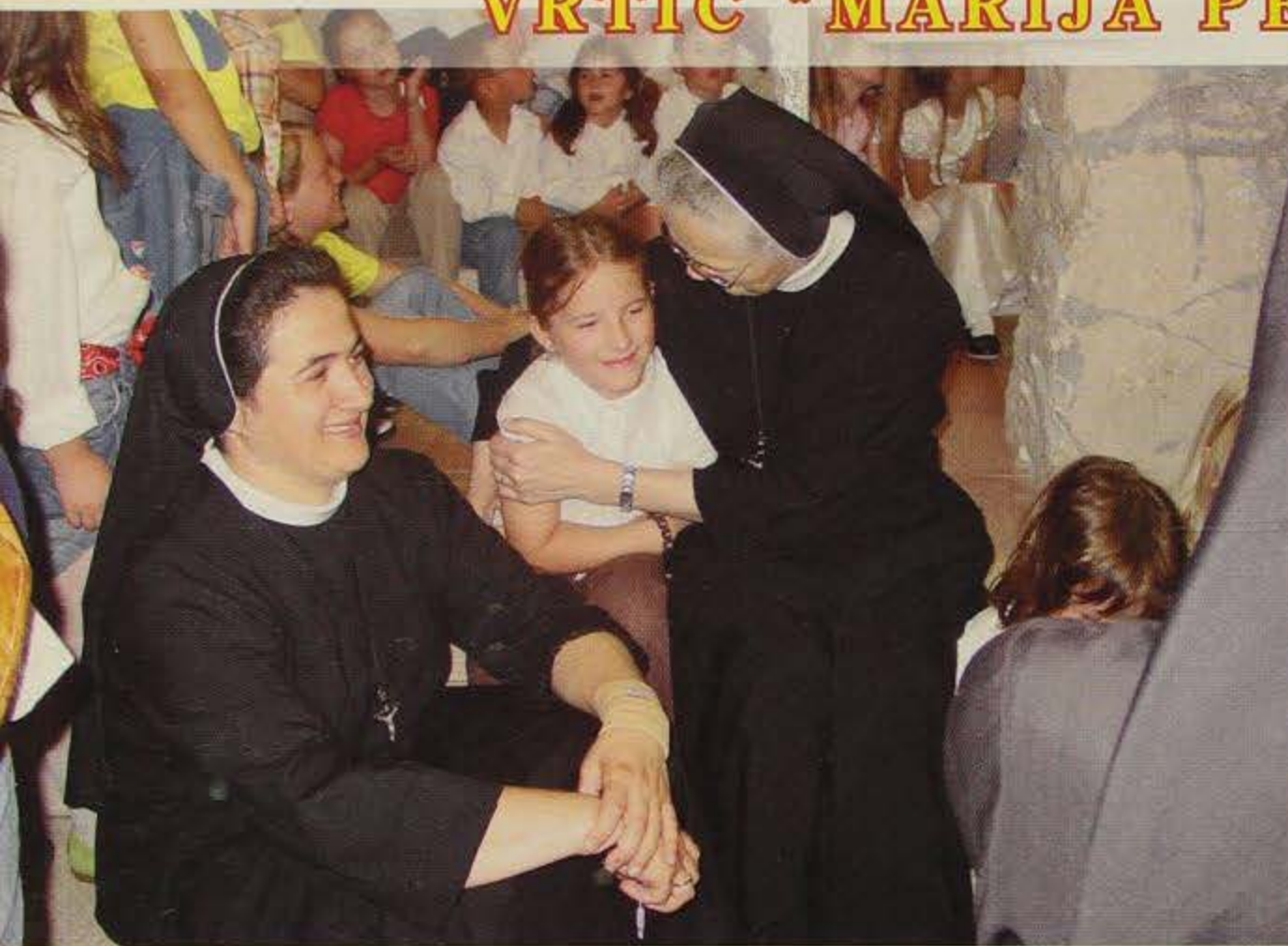
"Kraljice"

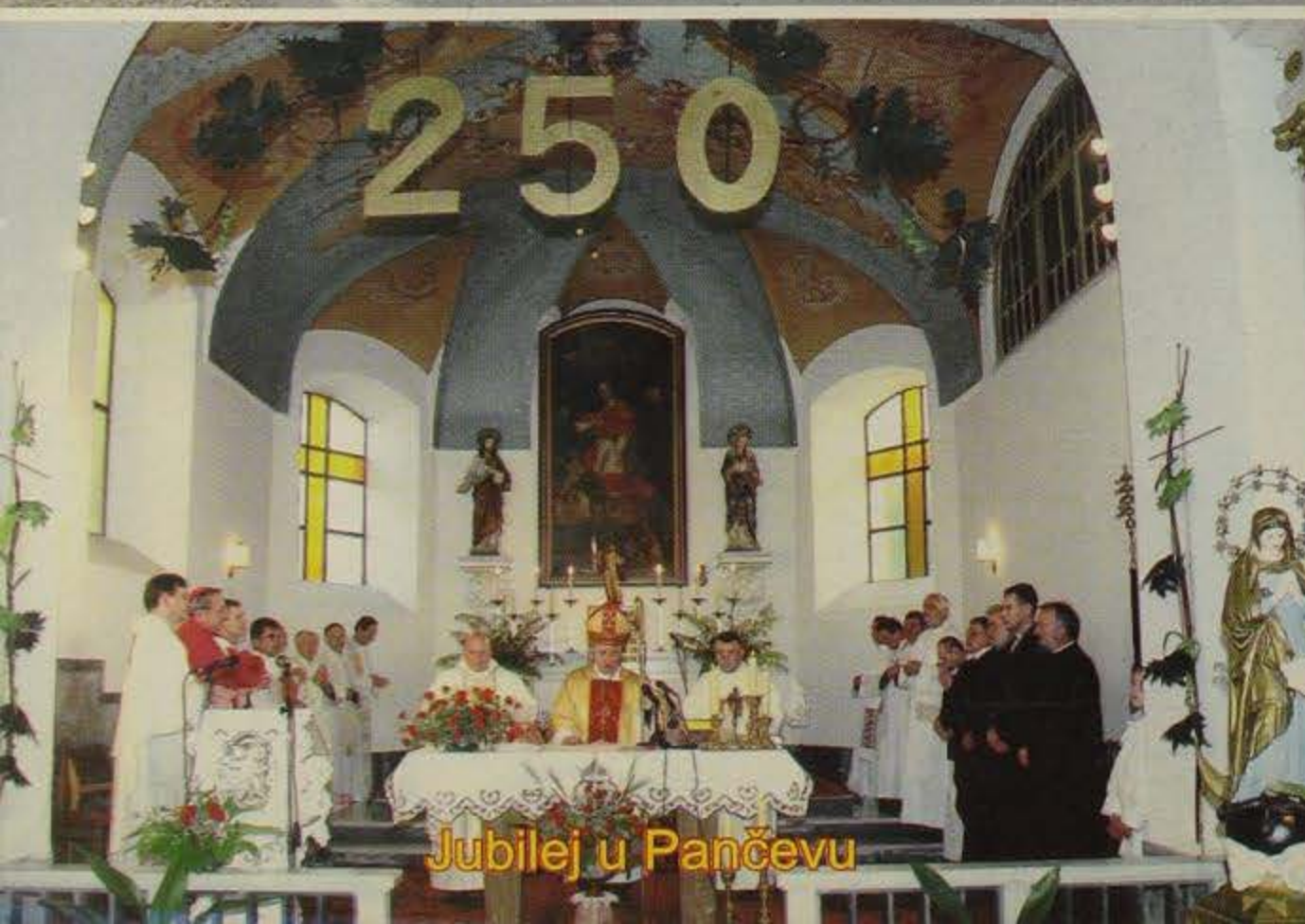
Duhovna obnova mladih

VRTIĆ "MARIJA PETKOVIĆ" U BLATU

Susret ministranata na Bunariću

Jubilej u Pančevu

Proštenje u Aleksandrovu